

VADLĪNIJAS

**PROJEKTA „ŪDENSAPGĀDES UN KANALIZĀCIJAS
NODROŠINĀŠANAS KONCESIJAS [VIETA]” NOLIKUMA UN
LĪGUMA SAGATAVOŠANAI**

Saturs

levads	3
1. VADLĪNIJAS INSTITUCIONĀLĀS PARTNERĪBAS UZSĀKŠANAI	4
1.1. Vajadzību apzināšana un projekta apjoma noteikšana	4
1.2. Finanšu un ekonomisko aprēķinu veikšana	8
1.3. Lēmuma pieņemšana par publiskās un privātās partnerības procedūras uzsākšanu	8
2. KONCESIJAS NOLIKUMA SAGATAVOŠANA	10
2.1. Koncesijas procedūras komisijas izveidošana	10
2.2. Koncesijas nolikuma saturs	10
2.3. Koncesijas dokumentācijas saskaņošana	21
3. KONCESIJAS LĪGUMA SAGATAVOŠANA	22
3.1. Koncesijas līguma īpatnības ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu nodrošināšanā	22
3.2. Koncesijas līguma saturs	33
4. KOHĒZIJAS FONDA FINANSĒJUMA PIESAISTES IESPĒJAS	52
Nobeigums	58
Pielikums	59

Ievads

Saskaņā ar likuma „Par pašvaldībām” 15.panta 1.punktu pašvaldībai ir autonoma funkcija „organizēt iedzīvotājiem komunālos pakalpojumus (ūdensapgāde un kanalizācija; siltumapgāde; sadzīves atkritumu apsaimniekošana; notekūdeņu savākšana, novadīšana un attīrīšana) neatkarīgi no tā, kā īpašumā atrodas dzīvojamais fonds”.

Attiecīgi pašvaldību padomes ir tiesīgas izdot saistošus noteikumus, lai šo funkciju izpildītu, kā arī uzticēt ūdens piegādi galapatērētājam tādām sabiedriskā pakalpojuma sniedzējam, kas spēs nodrošināt nepārtrauktu pakalpojumu patērētājam saglabājot noteiktus kvalitātes standartus.

Latvijā ūdensapgādi iedzīvotājiem nodrošina pašvaldības un to komunālie ūdensapgādes uzņēmumi, kas piegādā ūdeni iedzīvotājiem, kuru mājas un dzīvokļi pieslēgti pilsētas/ciema centralizētajai ūdensapgādes sistēmai. Centralizētā ūdensapgāde ir veidojusies atkarībā no apdzīvotās vietas iedzīvotāju skaita un mājokļu tehnoloģiskajām iespējām centralizēto ūdens padevi nodrošināt, tāpēc tā nav pieejama visiem Latvijas iedzīvotājiem un tie mājokļi, kas nav pieslēgti centralizētajam ūdensvadam, parasti tiek nodrošināti ar autonomo ūdens padevi.

Latvijā ūdensapgādes pakalpojumus nodrošina uzņēmumi, kuriem piešķirtas licences pakalpojuma sniegšanai. Lai nodrošinātu plaša patērētāju loka piekļuvi ūdensapgādes centralizētajai sistēmai, licences potenciālajiem pakalpojumu sniedzējiem tiek piešķirtas, norādot konkrētu ģeogrāfisku to darbības teritoriju.

Vadlīnijas ir veidotas tādām institucionālās partnerības modelim, kura ietvaros tiek izveidota jauna kapitālsabiedrība, kas sniegs ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumus gala lietotājiem. Publiskā partnera resursi tiek nodoti kapitālsabiedrības (kopsabiedrības) rīcībā pamatojoties uz pakalpojumu koncesijas līgumu. Pakalpojumu koncesijas līguma sastāvdaļas ir arī Kohēzijas fonda projekta aktivitātes.

1. Vadlīnijas institucionālās partnerības uzsākšanai

1.1. Vajadzību apzināšana un projekta apjoma noteikšana

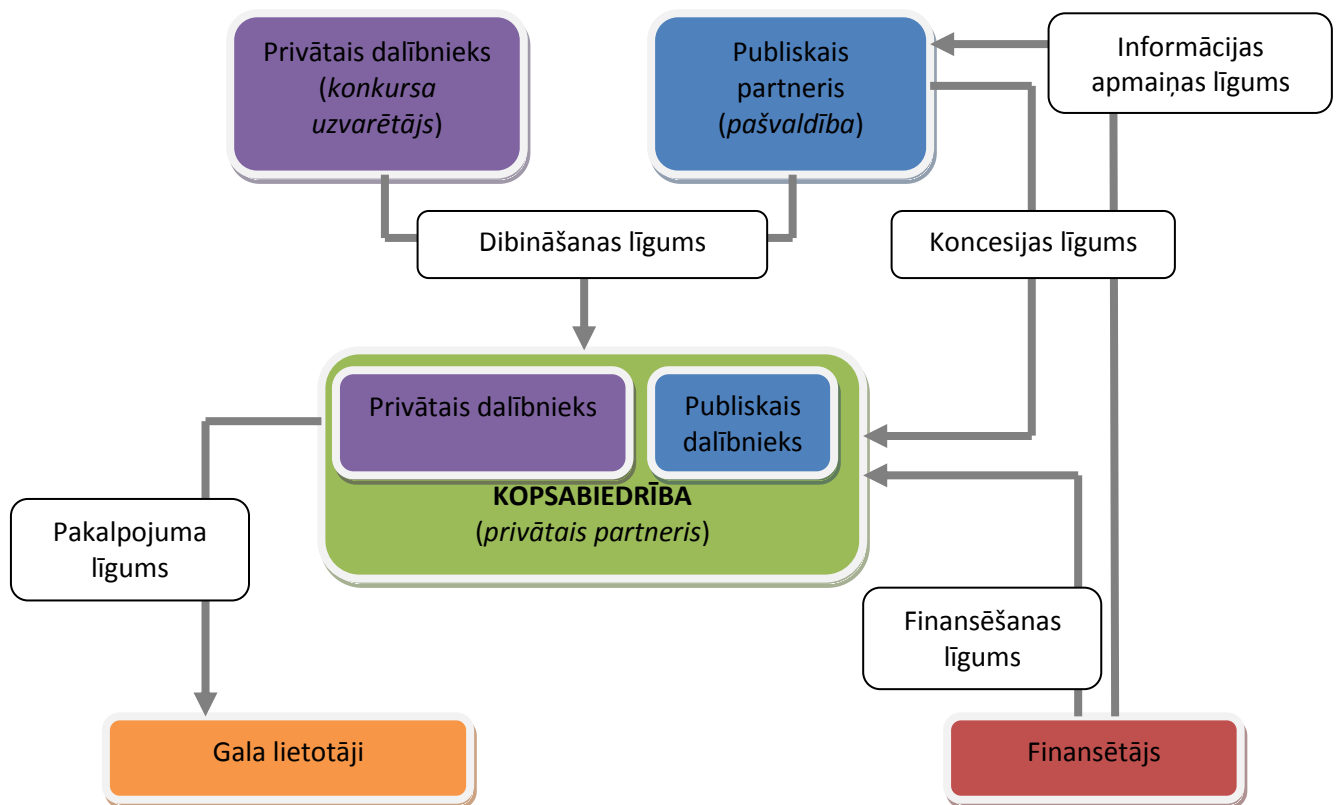
Šobrīd pastāv vairāki veidi kā tiek organizēta ūdensapgāde un kanalizācija pašvaldībās, galvenie no tiem ir apkopoti 1.1.tabulā.

1.1.tabula

Ūdensapgādes un kanalizācijas organizēšanas veidi pašvaldībās

Pakalpojumu sniedzējs	Pakalpojumu sniegšanas pamats	Nosacījumi	Maksu par pakalpojumu iekasē un nosaka
Pašvaldības iestāde – pagasta pārvalde	Domes lēmums par ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu sniegšanu konkrētās administratīvās teritorijas apdzīvotajās vietās	Pagasta pārvaldes valdījumā ir jābūt visiem nepieciešamajiem pamatlīdzekļiem, lai sniegtu attiecīgos pakalpojumus	Pašvaldības iestāde – pagasta pārvalde
Novada domes struktūrvienība	Domes lēmums par ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu sniegšanu konkrētās administratīvās teritorijas apdzīvotajās vietās	Pamatlīdzekļi, kas nepieciešami pakalpojuma sniegšanai ir novada domes īpašumā	Novada dome
Pašvaldības kapitālsabiedrība	Līgums starp kapitālsabiedrību un domi	Pamatlīdzekļi, kas nepieciešami pakalpojuma sniegšanai ir kapitālsabiedrības īpašumā	Kapitālsabiedrība
Privāto tiesību juridiska persona	Koncesijas līgums	Pamatlīdzekļi, kas nepieciešami pakalpojuma sniegšanai tiek nodoti ar koncesijas līgumu pakalpojumu sniedzējam	Privāto tiesību juridiska persona

Nemot vērā esošos ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu organizācijas veidus, kopumā var pielietot vairākus institucionālās publiskās un privātās partnerības modeļus (sk. 1.1.attēlu, 1.2.attēlu, 1.3.attēlu).

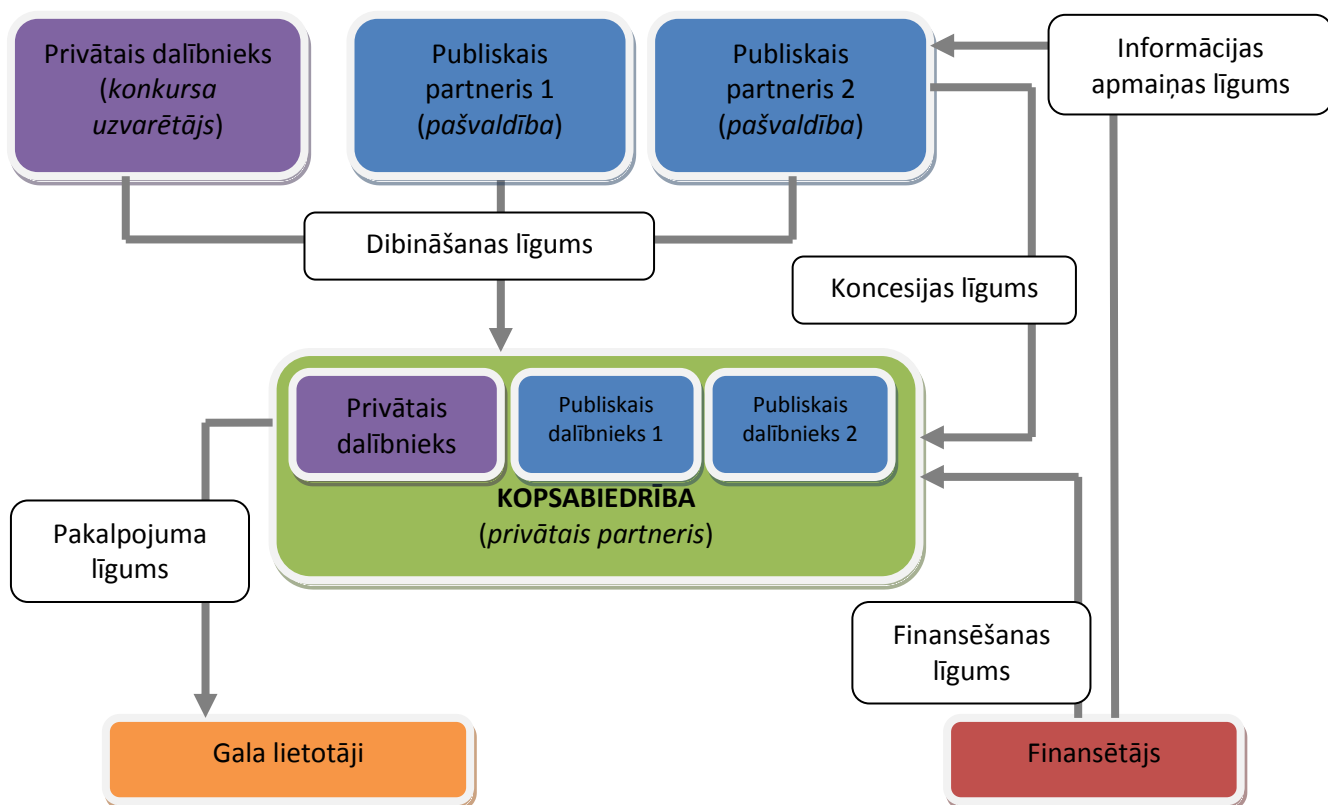
1.1.attēls. Ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu nodrošināšanas modelis 1 izmantojot institucionālo publisko un privāto partnerību.

Modelis 1

Modelis sastāv no šādām sadarbības komponentēm:

1. Publiskais partneris konkursā kārtībā atlasa privāto dalībnieku ar kuru dibinās jaunu kopsabiedrību un pēc tam slēgs koncesijas līgumu.
2. Privātais dalībnieks un publiskais partneris izveido jaunu kopsabiedrību (slēdz dibināšanas līgumu, paraksta statūtus, slēdz dalībnieku līgumu un reģistrē SIA vai AS), kas paraksta koncesijas līgumu kā privātais partneris.
3. Kopsabiedrība – privātais partneris paraksta koncesijas līgumu ar publisko partneri.
4. Ja privātā partnera finansētājs ir iesniedzis informācijas apmaiņas līgumu, tas tiek parakstīts līdz ar koncesijas līguma slēgšanu starp publisko partneri un finansētāju.
5. Kopsabiedrība paraksta finansēšanas līgumu ar finansētāju.
6. Kopsabiedrība noslēdz līgumus ar gala lietotājiem par ūdens un kanalizācijas pakalpojumu nodrošināšanu.
7. Kopsabiedrība sniedz pakalpojumus gala lietotājiem, kuri par to maksā kopsabiedrībai regulatora apstiprināto tarifu.
8. Kopsabiedrība maksā publiskajam partnerim koncesijas maksu.

9. Kopsabiedrība veic nepieciešamās investīcijas un sniedz pakalpojumu koncesijas līgumā noteikto laiku.

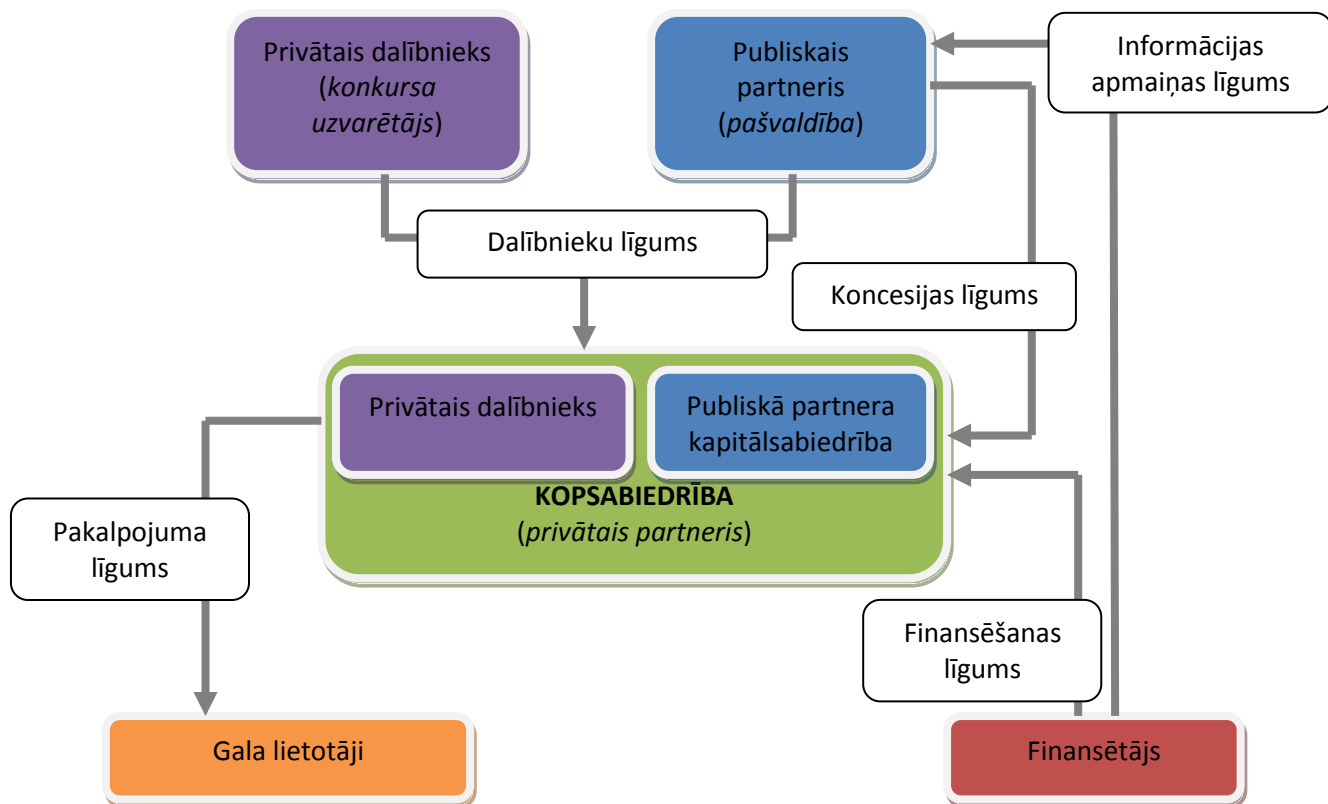
1.2.attēls. Ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu nodrošināšanas modelis 2 izmantojot institucionālo publisko un privāto partnerību.

Modelis 2

Modelis sastāv no šādām sadarbības komponentēm:

1. Vairāki publiskie partneri (konkursu rīkot tiek uzticēts vienam no partneriem) konkursa kārtībā atlasa privāto dalībnieku ar kuru dibinās jaunu kopsabiedrību un pēc tam slēgs koncesijas līgumu.
2. Privātais dalībnieks un publiskie partneri izveido jaunu kopsabiedrību (slēdz dibināšanas līgumu, paraksta statūtus, slēdz dalībnieku līgumu un reģistrē SIA vai AS), kas paraksta koncesijas līgumu kā privātais partneris.
3. Kopsabiedrība – privātais partneris paraksta koncesijas līgumu ar publiskajiem partneriem. Viens no publiskajiem partnerim tiek nozīmēts kā vadošais partneris.
4. Ja privātā partnera finansētājs ir iesniedzis informācijas apmaiņas līgumu, tas tiek parakstīts līdz ar koncesijas līguma slēgšanu starp publiskajiem partneriem un finansētāju.
5. Kopsabiedrība paraksta finansēšanas līgumu ar finansētāju.
6. Kopsabiedrība noslēdz līgumus ar gala lietotājiem par ūdens un kanalizācijas pakalpojumu nodrošināšanu.

7. Kopsabiedrība sniedz pakalpojumus gala lietotājiem, kuri par to maksā kopsabiedrībai regulatora apstiprināto tarifu.
8. Kopsabiedrība maksā publiskajiem partneriem koncesijas maksu.
9. Kopsabiedrība veic nepieciešamās investīcijas un sniedz pakalpojumu koncesijas līgumā noteikto laiku.

1.3.attēls. Ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu nodrošināšanas modelis 3 izmantojot institucionālo publisko un privāto partnerību.

Modelis 3

Modelis sastāv no šādām sadarbības komponentēm:

1. Publiskais partneris konkursa kārtībā atlasa privāto dalībnieku, kuru piesaistīs savā kapitālsabiedrībā.
2. Publiskā partnera kapitālsabiedrība piesaistot privāto partneri tiek pārveidota par privātu kapitālsabiedrību. Publiskais partneris un privātais dalībnieks paraksta dalībnieku līgumu.
3. Kopsabiedrība – privātais partneris paraksta koncesijas līgumu ar publisko partneri.
4. Ja privātā partnera finansētājs ir iesniedzis informācijas apmaiņas līgumu, tas tiek parakstīts līdz ar koncesijas līguma slēgšanu starp publisko partneri un finansētāju.
5. Kopsabiedrība paraksta finansēšanas līgumu ar finansētāju.
6. Kopsabiedrība sniedz pakalpojumus gala lietotājiem, kuri par to maksā kopsabiedrībai regulatora apstiprināto tarifu.
7. Kopsabiedrība maksā publiskajam partnerim koncesijas maksu.

8. Kopsabiedrība veic nepieciešamās investīcijas un sniedz pakalpojumu koncesijas līgumā noteikto laiku.

Vēl pastāv iespēja, ka publiskais partneris ir pašvaldības kapitālsabiedrība, taču tajos gadījumos ir pielietojams modelis 1.

Standartizētā dokumentācija ir izstrādāta modelim 1.

1.2. Finanšu un ekonomisko aprēķinu veikšana

Atsevišķos gadījumos finanšu un ekonomiskie aprēķini ir jāuzsāk vienlaicīgi ar pieteikuma sagatavošanu projektam Kohēzijas fonda konkursā, ja publiskais partneris ir nolēmis piesaistīt ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas uzlabošanai Kohēzijas fonda finansējumu. Pieteikumā norāda publiskās un privātās partnerības piemērošanas modeli, un finanšu un ekonomiskajos aprēķinos ieguldījumam atbilstošās vērtības aprēķinā ir ņemts vērā Kohēzijas fonda finansējums un ierobežojumi tā izlietošanā.

Finanšu un ekonomisko aprēķinu veikšanas soļi un metodika ir aprakstīta „Publiskās un privātās partnerības finanšu un ekonomisko aprēķinu izstrādes vadlīnijās” (atrodamas: www.ppp.gov.lv).

Atsevišķos gadījumos papildus finanšu un ekonomiskajam pamatojumam ir jāizstrādā detalizētas izpētes, piemēram, visu modeļu gadījumos ir jābūt pieejamiem detalizētiem ūdensapgādes un kanalizācijas infrastruktūras apsekojumu datiem. Privātajiem partnerim ir jābūt pieejamiem tehniskajiem projektiem, ja tādi ir. Modeļa 3 gadījumā ir jābūt veiktam tās kapitālsabiedrības, kurai piesaistīs privāto dalībnieku, *due diligence* jeb uzņēmuma padziļināta izpēte, lai privātais partneris var iepazīties ar uzņēmumu, kurā tam būs jākļūst par dalībnieku.

1.3. Lēmuma pieņemšana par publiskās un privātās partnerības procedūras uzsākšanu

Ja Finanšu ministrijas atzinumā konstatēts, ka potenciālais publiskās un privātās partnerības līgums neradīs nevēlamu ietekmi uz valsts budžeta ilgtermiņa saistību apjomu vai valsts parādu, lēmumu par publiskās un privātās partnerības procedūras uzsākšanu pieņem:

- 1) **pašvaldības dome**, ja publiskās un privātās partnerības līgumu kā publiskais partneris slēgs **pašvaldība**;
- 2) **juridiskās personas statūtos noteiktā lēmēj institūcija**, ja publiskās un privātās partnerības līgumu kā publiskais partneris slēgs **pašvaldības kapitālsabiedrība**.

Ja Finanšu ministrija savā atzinumā ir norādījusi, ka potenciālais publiskās un privātās partnerības līgums radīs nevēlamu ietekmi uz valsts budžeta ilgtermiņa saistību apjomu vai valsts parādu, **lēmumu par publiskās un privātās partnerības procedūras uzsākšanu pieņem Ministru kabinets**. Ņemot vērā to, ka lielākā daļa ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu sniedzēji strādā bez pašvaldības dotācijām, negatīva ietekme uz valsts budžeta ilgtermiņa saistību apjomu vai valsts parādu nav sagaidām.

Pašvaldības kapitālsabiedrības gadījumā lēmumu par publiskās un privātās partnerības procedūras uzsākšanu pieņem tikai pēc pašvaldības kapitāla daļu turētāja iepriekšēja rakstveida piekrišanas saņemšanas.

Lēmumu par publiskās un privātās partnerības procedūras uzsākšanu pieņem, pamatojoties uz finanšu un ekonomiskajiem aprēķiniem, Finanšu ministrijas un Centrālās finanšu un līgumu aģentūras atzinumiem.

Lēmumā par publiskās un privātās partnerības procedūras uzsākšanu norāda:

- 1) publiskās un privātās partnerības procedūru, kurā tiks noteikts pretendents, ar kuru tiks slēgts publiskās un privātās partnerības līgums;

Ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu gadījumā tā ir koncesijas procedūra. Taču var arī norādīt sīkāk, ka tas ir konkurss ar pretendentu atlasī.

- 2) publiskā partnera pārstāvi;
- 3) publiskās un privātās partnerības līguma termiņu, kas izriet no finanšu un ekonomiskajiem aprēķiniem un Finanšu ministrijas atzinuma;
- 4) kopsabiedrībā ieguldāmos publiskā partnera resursus;
- 5) Finanšu ministrijas atzinumā norādītos publiskās un privātās partnerības aktīvu uzskaites noteikumus;
- 6) to, ka publiskā partnera pārstāvis būs publiskajam partnerim kopsabiedrībā piederošo kapitāla daļu vai akciju turētājs;
- 7) citus publiskās un privātās partnerības īstenošanas nosacījumus, kas ir būtiski sabiedrības interešu nodrošināšanai.

Citi būtiski nosacījumi būtu līgumcena, līguma priekšmets, tarifs, risku pārdale, investīciju apjoms un ieguldīšanas nosacījumi, finansēšanas avoti.

2. Koncesijas nolikuma sagatavošana

2.1. Koncesijas procedūras komisijas izveidošana

Koncesijas procedūras komisiju izveido publiskā partnera pārstāvis. Publiskā partnera pārstāvis nodrošina izveidotās koncesijas procedūras komisijas darbu un ir atbildīgs par tās darbību.

Izveidojot koncesijas procedūras komisiju, publiskā partnera pārstāvis nodrošina, lai tā būtu kompetenta koncesijas līguma slēgšanas jomā, tas nozīmē, ka komisijas locekļiem būtu jābūt ar zināšanām ekonomikā, tieslietās, ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu sniegšanā, ja iespējams arī publiskajā un privātajā partnerībā. Koncesijas procedūras komisija, veicot savus pienākumus, ir tiesīga pieaicināt ekspertus vai publiskās un privātās partnerības lietpratējus, kuri nav komisijas locekļi. Līdz ar to, tādā veidā ir iespējams nodrošināt publiskās un privātās partnerības jomas kompetenci koncesijas procedūras komisijas darbības laikā.

Koncesijas konkursa komisijas sastāvā būtu jābūt personām, kuras būs projekta vadības grupas locekļi koncesijas līguma izpildē.

Koncesijas procedūras komisija jāizveido vismaz piecu locekļu sastāvā.

Koncesijas procedūras komisijas locekļi nedrīkst būt interešu konfliktā. Interešu konflikta gadījumus nosaka Publiskās un privātās partnerības likuma 25.pants.

Koncesijas procedūras komisijas darbības pamatprincipus, tiesības un pienākumus nosaka Publiskās un privātās partnerības likuma V nodaļa „Koncesijas procedūras komisija”.

2.2. Koncesijas nolikuma saturs

Koncesijas nolikums tiek izstrādāts ar mērķi nodrošināt „iepirkuma” procedūru un pretendentu atlasīšanu koncesijas līguma slēgšanai. Atšķirībā no tradicionālā publiskā iepirkuma, kas tiek īstenots saskaņā ar Publisko iepirkumu likumu, koncesijas nolikuma izstrādi, iepirkuma procedūras un līguma slēgšanu kārtību nosaka Publiskās un privātās partnerības likuma (turpmāk – PPP likums) B daļa.

Koncesijas līgums var būt gan būvdarbu koncesijas līgums, gan pakalpojumu koncesijas līgums, kuru noslēdzis publiskais partneris un privātais partneris. Līgumu atšķirības saskaņā ar PPP likuma definīcijām ir sekojošas:

- būvdarbu koncesijas līgums — līgums, saskaņā ar kuru pēc publiskā partnera pasūtījuma privātais partneris veic būves projektēšanu un Publisko iepirkumu likuma 1.pielikumā minētos būvdarbus vai tikai Publisko iepirkumu likuma 1.pielikumā minētos būvdarbus, kā atlīdzību vai atlīdzības būtiskāko daļu iegūstot tiesības ekspluatēt uzcelto būvi, bet vienlaikus tam tiek nodoti arī šīs būves ekspluatācijas riski vai šo risku būtiskākā daļa.
- pakalpojumu koncesijas līgums — līgums, saskaņā ar kuru pēc publiskā partnera pasūtījuma privātais partneris sniedz Publisko iepirkumu likuma 2.pielikumā minētos pakalpojumus un kā atlīdzību vai atlīdzības būtiskāko daļu par šo pakalpojumu sniegšanu iegūst tiesības ekspluatēt šos pakalpojumus, bet vienlaikus tam tiek nodoti

arī šo pakalpojumu ekspluatācijas riski vai šo risku būtiskākā daļa. Pakalpojumu koncesijas līgumā var būt arī nebūtiska būvdarbu daļa.

Praksē bieži vien līgums paredz gan būvdarbu veikšanu, gan pakalpojumu sniegšanu, tādēļ publiskajam partnerim ir jānovērtē, kura no komponentēm ir uzskatāma par līguma būtiskāko daļu un attiecīgi par līguma priekšmetu. Ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu gadījumā visbiežāk būs pakalpojumu koncesijas līgums.

PPP likuma 17.panta 1.punktā noteiktas 3 koncesijas procedūras: konkurss ar pretendentu atlasī, bez pretendentu atlases un konkursa dialogs. Izstrādājot iepirkuma procedūras dokumentāciju, jāņem vērā, ka PPP projekta termiņš ir ilgāks un līguma priekšmets komplicētāks nekā tradicionālam iepirkumam, attiecīgi arī iepirkuma dokumentācija ir apjomīgāka un potenciālā privātā partnera piedāvājuma izstrāde, kā arī tā izvērtēšana ir laikietilpīga un finansiāli dārgāka. Lai nodrošinātu efektīvāku iepirkuma struktūru, apjomīgiem PPP iepirkumiem būtu ieteicams piemērot konkursa procedūru ar pretendentu atlasī jeb procedūra, kurā visi ieinteresētie piegādātāji var pieprasīt tiesības piedalīties, bet piedāvājumus var iesniegt tikai tie kandidāti (pretendenti), kurus pasūtītājs uzaicina. Minētā procedūra jāveic saskaņā ar PPP likuma B daļas VII, VIII un X nodaļu, ņemot vērā specifiskos nosacījumus par kopsabiedrībām (D sadaļa).

Šajā vadlīniju sadaļā tiks analizēti nolikuma dokumentācijas sagatavošanas aspekti konkursa procedūrai ar pretendentu atlasī, kā rezultātā tiks slēgts pakalpojuma koncesijas līgums, tomēr katra projekta gadījumā, atkarībā no tā apjoma, būtu jānovērtē, vai procedūra bez pretendentu atlases nebūtu efektīvāks iepirkuma modelis. Šādā gadījumā minētās vadlīnijas var izmantot, apvienojot atlases prasības no 1. Kārtas un 2.kārtas nolikuma vienā dokumentā.

Ja PPP projekta ietvaros tiek iesaistīti Kohēzijas fonda līdzekļi un daļa no PPP projekta ir arī Kohēzijas fonda projekta aktivitātes, konkursa veidošanas procedūrā ir jāņem vērā arī Kohēzijas fonda finansējuma saņemšanai un izlietošanai izvirzītie nosacījumi.

Konkursa nolikuma punktu skaidrojumi ietverti sekojošā tabulā.

Punkts	Komentārs
1.kārtas nolikums	
Šajā nolikumā norādāma informācija, kas ieinteresēto piegādātāju iepazīstina ar vispārīgiem konkursa un līguma mērķiem, kā arī iepirkuma procedūras norises kārtību, izvirza prasības pretendentu atlasei un izvērtēšanai. Nolikuma izstrādē jāņem vērā Publiskās un privātās partnerības likuma XIX nodaļa.	
Definīcijas	Lai nodrošinātu nepārprotamu un vienotu nolikuma punktu interpretāciju, vēlams nolikumā, līdzīgi kā tas tiek darīts līgumos, iekļaut būtiskāko terminu definīcijas. Lielākā daļa nolikumā izmantotās definīcijas ir interpretējamas saskaņā ar PPP likumu, tomēr daži termini, piemēram, apakšuzņēmējs vai personu apvienība, PPP likumā netiek definēti, tādēļ šos terminus ieteicams skaidrot. Lai izvairītos no sarežģījumiem piedāvājumu vērtēšanā, šajā nolikuma punktā būtu jāiekļauj visi būtiskie termini, jo īpaši tie, kurus neregulē PPP likums.
1.1.	Šajā nolikuma punktā jānorāda publiskā partnera un tā pārstāvja nosaukums, juridisko adresi un citus nepieciešamos rekvizītus. Saskaņā ar PPP likuma 1.panta 15.punktu, ir iespējami vairāki publiskie partneri, un tādā gadījumā tie visi ir jānorāda nolikuma 1.1.punktā. Jāpievērš uzmanība, ka publiskā partnera pārstāvis nav domāta kontaktpersona,

	bet gan iestāde, kas atbilst PPP likuma 1.panta 18.punktam: a) tiešā pārvaldes iestāde, publiskas personas orgāns vai privātpersona, kurai Valsts pārvaldes iekārtas likumā noteiktajā kārtībā ir deleģēts attiecīgais valsts pārvaldes uzdevums un kura ir noteikta šā likuma 16.panta sestajā daļā minētajā Ministru kabineta lēmumā, ja publiskais partneris ir valsts kā sākotnējā publisko tiesību juridiskā persona, b) pastarpinātā pārvaldes iestāde, publiskas personas orgāns vai privātpersona, kurai Valsts pārvaldes iekārtas likumā noteiktajā kārtībā ir deleģēts attiecīgais valsts pārvaldes uzdevums un kura ir noteikta šā likuma 16.panta sestajā daļā minētajā atvasinātas publiskas personas lēmumā, ja publiskais partneris ir atvasināta publiska persona, c) kapitālsabiedrības valde, ja publiskais partneris ir valsts vai pašvaldību kapitālsabiedrība, d) privāto tiesību juridiskās personas institūcija, kura saskaņā ar tās darbību reglamentējošiem tiesību aktiem ir tiesīga pārstāvēt šo juridisko personu, ja publiskais partneris ir cita privāto tiesību juridiskā persona, kas nav valsts vai pašvaldības kapitālsabiedrība.
1.2.	Koncesijas procedūras mērķis jāformulē tā, lai tas sniegtu izpratni par to, kādēļ publiskais partneris veic minēto procedūru, t.i., kāda veida līgumu procedūras rezultātā plānots slēgt un kādus līguma izpildītāju (privāto partneri) tas vēlas atlasīt. Taču, ņemot vērā to, ka koncesijas procedūras mērķis ir izpildīt arī Kohēzijas fonda projekta aktivitātes, tad ir jānorāda, kādas aktivitātes tiek „iepirktas” ar šo procedūru. Šajā punktā būtu jānorāda arī PPP projekta mērķi, jo tas dod priekšstatu privātajam partnerim uz ko publiskais partneris vērsis galveno uzmanību izstrādājot koncesijas līguma projektu. Projekta mērķis ar līguma mērķi var būt līdzīgs, jo līgums tiek veidots, lai izpildītu projektu.
1.3.	Koncesijas līguma priekšmets ir jāparāda vispārīgi saskaņā ar koncesijas līgumu. Ir jāuzskaita līguma priekšmeta būtiskākās sastāvdaļas un tas, kas privātajam partnerim būs jāveic līguma ietvaros.
1.4.	Punkts sniedz informāciju par koncesijas procedūras rezultātā slēdzamo līgumu secību. Norādot dienu skaitu, kad no paziņojuma iepirkumu uzraudzības biroja mājas lapā par koncesijas procedūras rezultātiem jāslēdz kopsabiedrības dibināšanas līgums un tas jāreģistrē Uzņēmuma reģistrā, jāņem vērā, ka dienu skaits, saskaņā ar PPP likuma 90.pantu, nedrīkst būt mazāks par 15 dienām. Vienlaicīgi, jāņem vērā, ka dibinot kopsabiedrību, līdz reģistrācijas pieteikuma iesniegšanai jābūt parakstītam un apmaksātam visam kopsabiedrības dibināšanas līgumā noteiktajam kopsabiedrības pamatkapitālam, kā arī līdz reģistrācijas pieteikuma iesniegšanai Uzņēmumu reģistram kopsabiedrības pamatkapitāls apmaksājams tikai naudā.¹ Iespējams, ka privātais partneris PPP līguma īstenošanu nodrošinās ar aizņemto kapitālu, tādēļ kopsabiedrības līguma reģistrēšanai Uzņēmuma reģistrā būtu jāparedz pietiekami ilgs laiks, lai privātais partneris spētu noslēgt līgumu ar finansētāju un apmaksāt kopsabiedrības pamatkapitālu. Kopsabiedrības darbības būtiskie nosacījumi ir jānorāda vispārīgi, lai privātajam partnerim

¹ PPP likuma XXII nodaļa. Kopsabiedrības izveidošana 103.pants. Kopsabiedrības dibināšanas nosacījumi

	rastos aptuvens priekšstats par kopsabiedrības darbību, ieguldījumiem pamatkapitālā.
1.5.	Šo punktu PPP likums neregulē, tomēr to būtu ieteicams iekļaut nolikumā, lai ieinteresētajam piegādātājam būtu saprotama projekta un līguma īstenošanas struktūra. Ja Finanšu ministrijas atzinumā par finanšu un ekonomiskajiem aprēķiniem ir norādīti līguma īstenošanas negrozāmie nosacījumi, kas attiecināmi uz projekta finansiālās struktūras ievērošanu, tad šajā punktā tos ir iespējams norādīt. Tāpat ir jāsniedz skaidrs redzējums cik liels finansējums ir nepieciešams no privātā partnera, cik lielu daļu finansēs Kohēzijas fonda projekts un cik publiskais partneris.
1.6.	Šajā punktā obligāti norādāma koncesijas izpildes vieta un termiņš. Norādot koncesijas izpildes vietu, jānorāda visa koncesijas pakalpojumu sniegšanas teritorija. Koncesijas līguma termiņš jānorāda saskaņā ar finanšu un ekonomiskajos aprēķinos aprēķināto ekonomiski izdevīgākās alternatīvas termiņu.
1.7.	Jānorāda pretendenta izvirzītie vispārīgie nosacījumi. Pārsvārā gadījumos pretendents būs juridiska persona. Te būtu jānorāda arī tas, vai pretendenta uz koncesijas līguma slēgšanas brīdi būs jāizveidojas līguma izpildei kādā īpašā formā, piemēram, jāizveido kopsabiedrība.
1.8.	Šajā punktā, saskaņā ar PPP likuma 33.panta 15.punktu, jānorāda sakaru līdzekļus, ar kādiem notiks informācijas apmaiņa starp koncesijas procedūras komisiju un pretendentiem. 1.8.1.punktā jānorāda iestādes nosaukums, adrese, kabineta numurs, kā arī darba laiks, kurā ir pretendents var iepazīties ar nolikuma dokumentāciju. Ja ir kādi apjomīgi dokumenti (piemēram, pētījumi, kartes, utt.), kurus nepievieno nolikumam internetā, bet ar tiek pretendentiem būtu jāiepazīstas, jānorāda, kur to var izdarīt. Ja nolikuma dokumentācija ir pieejama interneta, jānorāda arī attiecīgā interneta adrese.
1.9.	Šajā punktā jānorāda kārtība un termiņi, kādā ieinteresētie piegādātāji var saņemt papildus informāciju. Gadījumā, ja nolikums ir pieejams internetā, papildus informācija ir regulāri jāpievieno attiecīgajā interneta mājas lapā, lai ikvienam ieinteresētajam piegādātājam būtu pieejama papildus informācija.
1.10.	Nosakot pieteikumu iesniegšanas termiņus, koncesijas procedūras komisija ņem vērā iespējamā koncesijas līguma sarežģītības pakāpi un laiku, kāds nepieciešams pieteikumu sagatavošanai. Piemērojot koncesijas procedūrai konkursu ar pretendentu atlasī, saskaņā ar PPP likuma 39.panta trešo daļu termiņš pretendentu pieteikumu iesniegšanai ir vismaz 25 dienas pēc tam, kad paziņojums par uzaicinājumu piedalīties koncesijas procedūrā ir publicēts lepirkumu uzraudzības biroja mājas lapā internetā. Gadījumā, ja ir nepieciešamība pagarināt pieteikuma termiņu, jārikojas saskaņā ar PPP likuma 39.panta 6., 7. un 8. daļu, kas nosaka gadījumus un termiņus pieteikumu iesniegšanas grozījumiem.
1.11.	PPP likums nenosaka pieteikumu grozīšanas vai atsaukšanas kārtību, tomēr jāņem vērā, ka tādi gadījuma praksē var būt, tādēļ nolikumā ir lietderīgi iekļaut punktu, kas nosaka rīcību minētajā gadījumā.
1.12.	PPP likums nenosaka konkrētu pieteikuma noformēšanas kārtību, tomēr PPP likuma 33.panta otrās daļas 3.punktā tiek noteikts, ka nolikumā ir jānorāda prasības attiecībā uz

	pretendenta piedāvājuma derīguma termiņu, noformējumu un iesniegšanu, finanšu piedāvājuma formu, kā arī informāciju par valodu vai valodām, kurās piedāvājums iesniedzams. 1.12.1.punktā jānorāda vēlmais pieteikumu kopiju skaits. Norādot skaitu, jāņem vērā, ka dokumentus iespējams lūgt papildus iesniegt arī elektroniskā datu nesējā, tādējādi mazinot pieteikuma sagatavošanas izmaksas. Gadījumā, ja pieteikumu lūdz iesniegt arī elektroniskā datu nesējā, standartdokumentācijas nolikuma 1.12.punktam jāpievieno punkts, kurā norādīta iepriekš minētā prasība.																																																																																								
1.13.	Šis nolikuma punkts nolikumā jāiekļauj saskaņā ar PPP likuma 33.panta trešās daļas 7.punktu. Punkta apakšpunkti ir sastādīti ņemot vērā konkursa ar pretendentu atlasī posmus, taču PPP likums tos nedefinē un nepieciešamības gadījumā tie var tikt koriģēti. Nākamajā tabulā ir ilustrēts aktivitāšu saraksts un to īstenošanas periods (mēnešos). Koncesijas procedūras konkursa ar pretendentu atlasī laika grafiks <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr style="background-color: #002060; color: white;"> <th style="padding: 5px;">AKTIVITĀTE / MĒNESIS</th> <th style="padding: 5px;">1.</th> <th style="padding: 5px;">2.</th> <th style="padding: 5px;">3.</th> <th style="padding: 5px;">4.</th> <th style="padding: 5px;">.</th> <th style="padding: 5px;">6.</th> <th style="padding: 5px;">7.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 5px;">Pieteikumu iesniegšana (PPP likuma 39.panta 2.punkts)</td> <td style="padding: 5px;">25 d.</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">Pieteikumu vērtēšana* (nav noteikts)</td> <td></td> <td style="padding: 5px;">20 d.</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">Pretendentu informēšana par rezultātiem (PPP likuma 53.panta 5. punkts)</td> <td></td> <td></td> <td style="padding: 5px;">3 d.</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">Pretendentu uzaicināšana sniegt piedāvājumus (43.pants)</td> <td></td> <td></td> <td style="padding: 5px;">10 d.</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">Piedāvājumu iesniegšana (PPP likuma 39.pant 4.punkts)</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td style="padding: 5px;">25 d.</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">Pretendentu piedāvājumu vērtēšana (nav noteikts)</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td style="padding: 5px;">20 d.</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">Sarunas ar pretendentiem par koncesijas līguma projektu (nav noteikts)</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td style="padding: 5px;">20 d.</td> <td></td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">Koncesijas rezultātu paziņošana</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td style="padding: 5px;">15 d.</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">Kopsabiedrības dibināšanas līguma slēgšana un reģistrēšana UR (PPP likuma 90.pants)</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td style="padding: 5px;">10 d.</td> </tr> <tr> <td style="padding: 5px;">Koncesijas līguma noslēgšana (PPP likuma 90.panta 2.punkts)</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td style="padding: 5px;">3 d.</td> </tr> </tbody> </table>	AKTIVITĀTE / MĒNESIS	1.	2.	3.	4.	.	6.	7.	Pieteikumu iesniegšana (PPP likuma 39.panta 2.punkts)	25 d.							Pieteikumu vērtēšana* (nav noteikts)		20 d.						Pretendentu informēšana par rezultātiem (PPP likuma 53.panta 5. punkts)			3 d.					Pretendentu uzaicināšana sniegt piedāvājumus (43.pants)			10 d.					Piedāvājumu iesniegšana (PPP likuma 39.pant 4.punkts)				25 d.				Pretendentu piedāvājumu vērtēšana (nav noteikts)					20 d.			Sarunas ar pretendentiem par koncesijas līguma projektu (nav noteikts)						20 d.		Koncesijas rezultātu paziņošana							15 d.	Kopsabiedrības dibināšanas līguma slēgšana un reģistrēšana UR (PPP likuma 90.pants)							10 d.	Koncesijas līguma noslēgšana (PPP likuma 90.panta 2.punkts)							3 d.
AKTIVITĀTE / MĒNESIS	1.	2.	3.	4.	.	6.	7.																																																																																		
Pieteikumu iesniegšana (PPP likuma 39.panta 2.punkts)	25 d.																																																																																								
Pieteikumu vērtēšana* (nav noteikts)		20 d.																																																																																							
Pretendentu informēšana par rezultātiem (PPP likuma 53.panta 5. punkts)			3 d.																																																																																						
Pretendentu uzaicināšana sniegt piedāvājumus (43.pants)			10 d.																																																																																						
Piedāvājumu iesniegšana (PPP likuma 39.pant 4.punkts)				25 d.																																																																																					
Pretendentu piedāvājumu vērtēšana (nav noteikts)					20 d.																																																																																				
Sarunas ar pretendentiem par koncesijas līguma projektu (nav noteikts)						20 d.																																																																																			
Koncesijas rezultātu paziņošana							15 d.																																																																																		
Kopsabiedrības dibināšanas līguma slēgšana un reģistrēšana UR (PPP likuma 90.pants)							10 d.																																																																																		
Koncesijas līguma noslēgšana (PPP likuma 90.panta 2.punkts)							3 d.																																																																																		
2.1.	2.1.1.punkts veidots saskaņā ar PPP likuma 37.pantu, kas nosaka pretendentu izslēgšanas nosacījumus. Ņemot vērā, ka PPP likums precīzi nosaka minētās prasības, standartdokumentācijas nolikumā tās netiek vēlreiz uzskaitītas, taču tiek sniegta atsauce uz attiecīgo PPP likuma pantu.																																																																																								

	Šajā punktā informācijai ir jābūt saskaņā ar nolikuma 3.sadaļā norādītajiem iesniedzamajiem dokumentiem. Attiecīgi, šajā punktā tiek norādīts, ka koncesijas komisijai no pretendentu piedāvājumā sniegtās informācijas ir jāspēj pārliecināties, vai tā rīcībā būs nepieciešamie resursi līguma izpildei. 2.1.2.punktā jānorāda minimālais dienu skaits, kurā kompetentās institūcijas ir izsniegušas izziņas un citus dokumentus, kurus pretendentam ir jāpievieno piedāvājumam. PPP likums šo normu neregulē, tādēļ ietecams piemērot Publisko iepirkumu likuma 37.panta trešajā daļā norādīto termiņu, t.i., pasūtītājs pieņem un atzīst, ja tie izdoti ne agrāk kā vienu mēnesi pirms iesniegšanas dienas. Nosakot attiecīgo dokumentu izsniegšanas termiņu, jāņem vērā, lai tas nebūtu nesamērīgi īss tādējādi apgrūtinot piedāvājuma gatavošanu, kā arī tas nedrīkst būt nesamērīgi ilgs, kā rezultātā var iestāties risks, ka dokumentos sniegtā informācija vairs nav aktuāla un korekta.
2.2.	Šajā punktā publiskais partneris norāda pierādījumus tam, ka attiecīgais ieinteresētais piegādātājs ir reģistrēts, licencēts vai sertificēts atbilstoši attiecīgās valsts normatīvo aktu prasībām. Ņemot vērā koncesijas līguma mērķi un paredzētos darbus vai sniedzamos pakalpojumus, jānovērtē, vai kāds no tiem netiek regulēts ar īpašām atļaujām, licencēm vai sertifikātiem.
2.3.	Norādot pretendenta finansiālās prasības, jāņem vērā attiecīgās nozares uzņēmumu vidējās darbības rādītāji. Lursoft 2009.gadā iesniegto pārskatu informācija liecina², ka vidējais apgrozījums un peļņa / zaudējumi pēc nodokļu nomaksas uz vienu uzņēmumu laika posmā no 1996. līdz 2009.gadam uz vienu uzņēmumu samazinājies par 44,38%, bet to vidējā peļņa pēc nodokļu nomaksas gada laikā sarukusi par 9 997,42 latiem. Iestājoties ekonomikas lejupslīdei, jārēķinās, ka uzņēmumu finanšu rādītāji samazinās, tādēļ šajā punktā jānorāda prasības, kas atbilst tirgus situācijai. Būtiskākie rādītāji, kas liecina par pretendenta finansiālās darbības rādītājiem ir apgrozījuma apjoms, likviditātes koeficients un pašu kapitāla pietiekamība. Minēto rādītāju minimālie kritēriji tiek norādīti šī punkta apakšpunktos. Vidējais finanšu apgrozījuma apjoms tiek noteikts konkrētā laika posmā, precizējot, ka minētās prasības tiek attiecinātas uz pretendentu arī tad, ja tas ir dibināts ātrāk. Likviditāte lielā mērā ir atkarīga no tā, cik ātri nauda ielūst uzņēmumā no ikdienas darbības, dažus no līdzekļu efektivitātes izmantošanas rādītājiem var piesaistīt pie likviditātes rādītāju grupas. Pamatā, tā sniedz priekšstatu par to, vai uzņēmums ir spējīgs tikt galā ar savām īstermiņa saistībām, kā arī ar īstermiņa finansiālajiem riskiem, ja tādi rodas. Ja likviditātes koeficients ir virs viens, uzņēmumam nevajadzētu būt problēmām savu īstermiņa saistību kārtīšanā. Ja koeficients samazinās zem viens, parādās risks, ka uzņēmumam varētu rasties problēmas īstermiņa saistību maksājumos. Finansisti uzskata, ka šim koeficientam vajadzētu būt robežās no viens līdz trīs.³ Pārāk augsts likviditātes koeficients liecina par neracionālu apgrozāmo līdzekļu izmantošanu. Vērtējot ideālo līmeni, nedrīkst neņemt vērā nozares specifiku un konkrētā rādītāja dinamiku uzņēmumā. Pašu kapitāla struktūru un indicē cik lielas papildus saistības uzņēmums ir spējīgs uzņemt. Pārmērīgs parāds var izraisīt maksātnespēju un nespēju iegūt nepieciešamos līdzekļus kritiskās situācijās. Finanšu līdzsvara koeficients parāda uzņēmumu īpašnieku ieguldītas naudas īpatsvaru uzņēmuma aktīvos. Jo lielāks pašu kapitāla īpatsvars, jo stabilāka ir uzņēmuma finanšu struktūra, attiecīgi kreditori labprātāk kreditē uzņēmumu un paveras

² <http://www.lursoft.lv/press/2010/05/24/Lursoft-petijums-par-uznemumu-finansu-raditajiem-2009gada>

³ http://www.lursoft.lv/finansu_analizes_piemers.html

	iespēja piekļūt lētākiem un lielākiem finansu resursiem. Pārāk augsts rādītājs norāda, ka uzņēmumam ir jāsamazina parādu apjoms. Zems koeficients liecina par to, ka uzņēmumam nepieciešami papildus līdzekļi, lai uzlabotu savu ienesīgumu. Norādītais pašu kapitāla īpatsvars 30% nodrošina, uzņēmums spēj segt ilgtermiņa ieguldījumus un citus nelikvīdos aktīvus. Tā kā bieži vien publiskajam partnerim ir apgrūtināta struktūrfondu finansējuma piesaiste, jo nav pieejams līdzfinansējums, līdz ar to šajā nolikumā ir ietverta prasība privātajam partnerim sniegt šo līdzfinansējumu publiskā partnera vietā. Līdz ar to, ir jāpārlicinās, vai šāds līdzfinansējuma apjoms būs privātajam partnerim pieejams.
2.4.	Pretendenta atlases atbilstības prasības tiek noteiktas PPP likuma 40.panta otrajā daļā: 1) <i>atbilstoša un pietiekama profesionālā kvalifikācija;</i> 2) <i>pieejams aprīkojums un citas iekārtas, kas nepieciešamas visu koncesijas līguma ietvaros plānoto darbību veikšanai, vai arī pretendents jāiesniedz pierādījumi, ka tas iegūs nepieciešamo aprīkojumu un citas iekārtas pēc koncesijas līguma noslēgšanas;</i> 3) <i>pieejami atbilstoši finanšu resursi visu koncesijas līguma ietvaros plānoto darbību veikšanai (paša resursi vai finansētāja rakstveida apliecinājums);</i> 4) <i>atbilstoša vadības un organizatoriskā pieredze;</i> 5) <i>citām prasībām, kas noteiktas nolikumā un ir būtiskas konkrētā koncesijas līguma izpildei.</i> Prasības jānosaka pamatotas un izpildāmas, vienlaicīgi vērtējot, vai izvirzītie kritēriji atbilst tirgus piedāvājumam. Pretendentam noteiktajiem tehniskajiem un profesionālajiem kritērijiem ir jābūt saskaņā ar koncesijas līguma mērķiem tā sasniegšanai veicamajiem darbiem /sniedzamajiem pakalpojumiem. Nosakot minimālo pieredzes apjomu, jāņem vērā, ka Finanšu ministrija, izvērtējot nolikumā minēto nosacījumu ietekmi uz valsts budžeta deficītu, ilgtermiņa saistību apjomu un valsts (vispārējās valdības sektora) parādu atbilstoši Eiropas Nacionālo un reģionālo kontu sistēmas Eiropas Kopienā (ESA-95) nosacījumiem, PPP aktīvus attiecina kā privātā partnera aktīvus, ja privātajam partnerim vai kādai no to veidojošām personām ir vismaz triju gadu darbības pieredze jomā, kurā tiek īstenots projekts.⁴ 2.4.2.punktā ir jānorāda ūdenssaimniecības un kanalizācijas pakalpojumu sniegšanas apjoms, vērtējot pēc klientu skaita. Ieteicams piemērot kritēriju, kas atbilst attiecīgās koncesijas līguma ietvaros paredzētajam klientu skaitam (+/- 10%). Klientu skaita apjoms liecina par pretendenta iepriekšējās pieredzes atbilstību konkrētā koncesijas līgumam, tomēr jāņem vērā, ka nebūtiskas klientu skaita atšķirības var neietekmēt pretendenta pieredzi, jo sniegto pakalpojumu tehniskais izpildījums un vadības noslodze ir vienlīdzīga. 2.4.3.punktā ir jāmin tie objekti, kas ir nepieciešami izbūvēt Kohēzijas fonda projekta atbalstīto aktivitāšu ietvaros. 2.4.1.punkts sniedz informāciju par vispār par pretendenta pieredzi projektēšanā un būvdarbos ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmām. 2.4.4.punktā jānorāda prasības pretendenta galvenajiem speciālistiem. Arī šajā punktā

⁴ 2009.gada 6.oktobra Ministru kabineta noteikumi Nr.1152 "Kārtība finanšu un ekonomisko aprēķinu veikšanai, publiskās un privātās partnerības līguma veida noteikšanai un atzinuma par finanšu un ekonomiskajiem aprēķiniem sniegšanai" 29.punkta 6.apakšpunkts.

	jāņem vērā koncesijas līguma mērķi un sasniedzamie rezultāti. Standartdokumentācijas nolikumā iekļautas prasības, ņemot vērā, ka līguma ietvaros plānots nodrošināt ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu sniegšanu, būvdarbus un Kohēzijas fonda līdzfinansējuma piesaisti. Ņemot vērā, ka Kohēzijas fonda projekti daudzos gadījumos tiek īstenoti saskaņā ar FIDIC līguma noteikumiem, tiek norādīta atbilstoša pieredze projekta vadītājam. Atbildīgajiem būvdarbu vadītājiem ir jābūt sertificētiem atbilstoši nozarei. Ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu sniedzējus var apskatīt Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas mājas lapā (www.sprk.gov.lv). Ņemot vērā minēto informācijas var izvērtēt, kādi uzņēmumi praksē darbojas šajā nozarē un kādas prasības tiem ir izvirzāmas, lai nesamazinātu konkurenci pakalpojumu sniedzēju starpā.
3.	Šajā punktā norādītajiem dokumentiem jābūt saskaņā ar iepriekšējā nolikuma sadaļās izvirzītajām un pretendentu atlases un izslēgšanas prasībām. Attiecīgi, par katru no iepriekš izvirzītajām prasībām un kritērijiem ir jānorāda dokuments, kas to apliecinātu. Lai būtu iespējams pārliicināties, vai apakšuzņēmējs piekrīt veikt darbus, apakšpunkts nosaka iesniegt arī vienošanās protokolus vai sadarbības līgumus. 3.7.punktā jānorāda pēdējais pārskata iesniegšanas gads, ņemot vērā normatīvajos aktos noteikto uzņēmumu pārskatu sniegšanas termiņus. 3.11.punktā ir minētas, ka pietiekama ir finansētāja izziņa, jo saskaņā ar Publiskās un privātās partnerības likumu finansētājs var būt ne tikai kredītiestāde, līdz ar to netiek ierobežotas pretendentu iespējas saņemt finansējumu no saistītajiem uzņēmumiem, dažādiem fondiem un citiem finansētājiem. Papildus var lūgt, lai pretendents iesniedz atsauksmes par veikto būvdarbu un sniegto pakalpojumu kvalitāti.
4.1.	Šajā punktā norādīta vispārēja kārtība, kādā koncesijas procedūras komisija veic iesniegto pretendentu pieteikumu vērtēšanu un noformējuma pārbaudi, kā arī lēmumu pieņemšanu un tā paziņošanu.
4.2.	Punktā ir ietverta norma, ka, ja pieteikums neatbilst kādai no pieteikumu noformējuma prasībām, koncesijas procedūras komisija <u>lemj</u> par attiecīgā pieteikuma tālāku izskatīšanu vai noraidīšanu. Šajā gadījumā komisijai ir atstāta iespēja neņemt vērā nebūtiskas atkāpes no noformēšanas prasībām, piemēram, ir prasīts, bet nav pielikts pieteikuma saturs, gramatiskās kļūdas pieteikumā, mainīta dokumentu secība utt.
4.3.	PPP likuma 33.panta ceturtā daļa nosaka, ka gadījumos, kad koncesijas procedūrai piemēro konkursu ar pretendentu atlasī, nolikumā var ietvert nosacījumu, ka koncesijas procedūras komisija patur sev tiesības pieprasīt, lai piedāvājumus iesniedz tikai ierobežots skaits pretendentu, kuri vislabāk atbilst pretendentu atlases kritērijiem. Šādā gadījumā pretendentu skaits nevar būt mazāks par diviem. Standartdokumentācijas nolikumā šāds punkts nav iekļauts, lai paplašinātu konkurenci, tomēr nepieciešamības gadījumā minēto pretendentu iesniedzamo pieteikumu ierobežojumu var piemērot. Ja tas tiek darīts, tad nolikumā jānosaka, kādā veidā tiks vērtēts visatbilstošākais kritērijs (lielākais apgrozījums/ilgākā pieredze u.c.).
4.4.	Norādītas prasības pretendentu informēšanai saskaņā ar Publiskās un privātās partnerības likumu.
4.5.	Uzaicinājumam pievieno arī 2.kārtas nolikumu. Ja nolikums vēl nav izstrādāts, uzaicinājumā

	var norādīt, ka nolikums tiks nosūtīts, piemēram, 5 darba dienu laikā.
5.	Zemāk minētajos punktos noteiktās prasības nedrīkst mainīt, jo: 5.1.punktā norādītas prasības saskaņā ar PPP likuma 21., 22., 23., 26. un 27.pantu; 5.2..punktā norādītas prasības saskaņā ar PPP likuma 36.panta pirmās daļas 2.punktu un 42.pantu; 5.3.2., 5.3.3.punktos norādītas prasības saskaņā ar PPP likuma 18.panta sesto daļu
6.	Šajā punktā norādāmas pretendenta tiesības un pienākumi attiecībā uz koncesijas procedūras norises nodrošināšanu. Standartdokumentācijas nolikumā norādītas vispārējās pretendenta tiesības un pienākumi, kas ir saskaņā ar PPP likumu. Pievienojot apakšpunktus, jāievēro, vai tie nav pretrunā ar PPP likumu.
7.	Pielikumā nolikumam būtu ieteicams pievienot tādus dokumentus, kas rada pretendentam priekšstatu par koncesijas līgumu, PPP projektu un viņa uzdevumiem to īstenojot. Ņemot vērā minēto, nolikumam būtu ieteicams pievienot finanšu un ekonomiskos aprēķinus vai vismaz to kopsavilkumu.
2.kārtas nolikums	
Šis nolikums ir domāts, lai uzaicinātie pretendenti varētu sastādīt savu tehnisko un finanšu piedāvājumu. Nolikums parāda detalizētas ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojuma sniegšanas prasības, nosaka pretendentu vērtēšanas kritērijus, nolikumam ir pievienots līguma projekts. Nolikuma izstrādē jāņem vērā Publiskās un privātās partnerības likuma D sadaļa. Izstrādājot nolikumu var ņemt vērā arī Vadlīnijas institucionālās publiskās un privātās partnerības projektu īstenošanai, kas atrodamas www.ppp.gov.lv .	
Definīcijas	Definīcijas ir papildinātas ar „pasūtītāja prasībām”. Publiskā partnera prasības faktiski ir pakalpojumu sniegšanas tehniskās specifikācijas.
1.1.	Skatīt komentāru pie 1.kārtas nolikuma 1.1.punkta.
1.2.	Skatīt komentāru pie 1.kārtas nolikuma 1.2.punkta.
1.3.	Skatīt komentāru pie 1.kārtas nolikuma 1.3.punkta.
1.4.	Skatīt komentāru pie 1.kārtas nolikuma 1.4.punkta.
1.5.	Skatīt komentāru pie 1.kārtas nolikuma 1.5.punkta.
1.6.	Skatīt komentāru pie 1.kārtas nolikuma 1.6.punkta.
1.7.	Tā kā konkursa nolikumu koncesijas procedūras komisija nosūta pretendentiem un tas nav publiski pieejams, līdz ar to nav nepieciešams ievietot to publiskā partnera mājas lapā. Sazināšanos ar visiem pretendentiem jānodrošina koncesijas procedūras komisijai. Koncesijas procedūras komisija var 2.kārtas nolikumu un līgumu ievietos savā mājas lapā kā informatīvu materiālu, ja tā uzskata, ka šāda rīcība dos pozitīvus rezultātus potenciālo gala lietotāju informēšanā par publiskās un privātās partnerības projektu.
1.8.	Skatīt komentāru pie 1.kārtas nolikuma 1.9.punkta. Ja pretendentu papildus informācijas pieprasījumi ir apjomīgi un daudzskaitlīgi, koncesijas procedūras komisija var pieņemt lēmumu rīkot pretendentu sanāksmi un visiem vienlaicīgi

	skaidrot nepieciešamo informāciju, pēc tam to nosūtot arī rakstiski. Bieži vien šādā veidā koncesijas procedūras komisija var labāk izprast pretendentu jautājumu motīvus, nepieciešamos grozījumus koncesijas līgumā un publiskā partnera prasībās. Atsevišķos gadījumos var izrādīties, ka pretendenti var nepaspēt iekļaut savā piedāvājumā skaidrojumā norādītās klarifikācijas, līdz ar to koncesijas procedūras komisijai būtu jāpagarina piedāvājumu iesniegšanas termiņš.
1.9.	Šajā punktā ir norādīts, ka pretendents iesniedz piedāvājuma un līguma nodrošinājumu. Piedāvājuma nodrošinājuma apmērs ir jāvērtē izejot no tā, cik lieli izdevumi publiskajam partnerim būtu, ja tam būtu jāveic atkārtota koncesijas procedūra un cik liela summa būtu pretendentiem motivējoša, lai tie neatsauktu savus piedāvājumus. Optimāls piedāvājuma nodrošinājuma apjoms būtu no 0,5 – 2 % no Līgumcenas. Līguma nodrošinājuma optimālais apmērs būtu 10 – 15% no Līgumcenas. Līguma nodrošinājums ir veidots tā, lai tas pēc noteikta laika samazinātos, jo tādā veidā tiktu taupīti privātā partnera finanšu resursi.
1.10.	Nosakot piedāvājumu iesniegšanas termiņus, koncesijas procedūras komisija ņem vērā iespējamā koncesijas līguma sarežģītības pakāpi un laiku, kāds nepieciešams tehniskā un finanšu piedāvājuma sagatavošanai. Piemērojot koncesijas procedūrai konkursu ar pretendentu atlasī, saskaņā ar PPP likuma 39.panta ceturto daļu termiņš pretendentu pieteikumu iesniegšanai ir vismaz 25 dienas pēc tam, kad pretendentu atlasī izturējušajiem pretendentiem nosūtīts uzaicinājums iesniegt piedāvājumu. Gadījumā, ja ir nepieciešamība pagarināt pieteikuma termiņu, jārikojas saskaņā ar PPP likuma 39.panta 6., 7. un 8.daļu, kas nosaka gadījumus un termiņus pieteikumu iesniegšanas grozījumiem. Piedāvājumu atvēršanas sanāksmē ir jānosauc visas finanšu piedāvājumu sadaļas un jāfiksē piedāvājuma nodrošinājuma esamība vai neesamība.
1.11.	Skatīt komentāru pie 1.kārtas nolikuma 1.11.punkta.
1.12.	Skatīt komentāru pie 1.kārtas nolikuma 1.12.punkta.
1.13.	Skatīt komentāru pie 1.kārtas nolikuma 1.13.punkta.
2.1.	Nolikumā piedāvātajā tehniskā piedāvājuma variantā plānota vērtēt pretendenta izpratne par ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu sniegšanu, metodes, kvalitātes nodrošināšanas paņēmieni. Šāda tehniskā piedāvājuma izvērtēšana prasīs salīdzinoši daudz laika un labas koncesijas procedūras komisijas locekļu zināšanas par ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu sniegšanas tiesisko regulējumu, metodēm un paņēmieniem. Priekšrocības šādam piedāvājumam ir tajā aspektā, ka koncesijas procedūras komisijai nav tik detalizēti jāizstrādā prasības pakalpojumu sniegšanai, kā tas būtu zemākās cenas piedāvājuma vērtēšanas gadījumā.
2.2.	Nolikumā tiek piedāvāts iesniegt vairākus finanšu piedāvājumā publiskajam partnerim būtiskos finanšu aspektus. Tie visi ir jālūdz iesniegt kopā, jo tikai tādā veidā ir iespējams sabalansēt tarifu ar privātā partnera patiesajiem izdevumiem par pakalpojuma sniegšanu. Būvdarbu cena būtu jāvērtē, jo tā ir Kohēzijas fonda projekta aktivitāšu īstenošanas sadaļa. Papildus var būt arī būvdarbi, kas netiek finansēti no struktūrfonda, bet arī šajā gadījumā, cenas vērtēšana ir nepieciešama, jo citādi privātais partneris piemēros paaugstinātu tarifu par pakalpojumu sniegšanu.

	Finansu pakalpojuma cena ir cena, kas privātajam partnerim jāmaksā par līdzfinansējuma nodrošināšanu Publiskajam partnerim. Tā kā koncesijas līgumā ir paredzēts, ka līdzfinansējums tiek atmaksāts no ieņēmumiem no gala lietotājiem, ir būtiski vērtēt, cik lieli ir aizņēmuma procenti un kāda ir komisijas maksa par aizņēmuma noformēšanu. Publiskais partneris var vērtēt arī koncesijas maksājumu, ko tas varētu saņemt no privātā partnera par iespēju lietot tā resursus un tiesībām sniegt pakalpojumu attiecīgajā teritorijā. Publiskajam partnerim gan būtu jāizvērtē, vai privātā partnera ieguldījumi nav tik lieli, ka koncesijas maksu nebūtu saprātīgi prasīt, jo citādi gala lietotājiem būtu jāmaksā paaugstināts tarifs. Katrā ziņā, koncesijas maksājuma iespējamībai būtu jābūt noteiktai finanšu un ekonomiskajos aprēķinos. Detalizēta finanšu un ekonomisko aprēķinu iesniegšana atsvēr pirmā darbības gada biznesa plāna iesniegšanu. Publiskais partneris norāda veidlapā tos rādītājus, kurus privātais partneris nevar mainīt, piemēram, inflācijas prognozes, peļņas procentu, diskonta likmi utt. Publiskais partneris var noteikt arī atsevišķu privātā partnera izdevumu pozīciju attiecību pret pārējiem izdevumiem, piemēram, administrācijas izmaksas drīkst būt 10% no visiem izdevumiem.
2.3.	Piedāvājuma spēkā esamības maksimālais termiņš ir jānosaka, izvērtējot, cik ilgs laiks nepieciešams koncesijas procedūras komisijai, lai izvērtētu piedāvājumus. Minimālais termiņš būtu 90 dienas no piedāvājuma iesniegšanas dienas. Jārēķinās, ka sarunas par līgumu var ilgt veselu mēnesi.
3.1.	Šajā punktā norādīta vispārēja kārtība, kādā koncesijas procedūras komisija veic iesniegto pretendentu piedāvājumu vērtēšanu un noformējuma pārbaudi, kā arī lēmumu pieņemšanu un tā paziņošanu.
3.2.	Punktā ir ietverta norma, ka, ja piedāvājums neatbilst kādai no piedāvājuma noformējuma prasībām, koncesijas procedūras komisija <u>lemj</u> par attiecīgā piedāvājuma tālāku izskatīšanu vai noraidīšanu. Šajā gadījumā komisijai ir atstāta iespēja neņemt vērā nebūtiskas atkāpes no noformēšanas prasībām, piemēram, ir prasīts, bet nav pielikts piedāvājuma saturs, gramatiskās kļūdas piedāvājumā, mainīta dokumentu secība utt. Izvēles iespējas netiek atstātas tajos gadījumos, ja nav iesniegts kāds no prasītajiem dokumentiem vai tā saturs neatbilst publiskā partnera prasībām.
3.3.	Šajā nolikumā ir izvēlēts vērtēt saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu, taču iespējams ir vērtēt arī piedāvājumus izejot no zemākās cenas principa. Kopumā zemākās cenas principu vajadzētu izmantot publiskās un privātās partnerības procedūras nolikumos tikai tādos gadījumos, kur ir ļoti sīki izstrādātas publiskā partnera prasības un privātajam partnerim faktiski nekas nav jāinterpretē, tikai jānosaka prasību izpilde naudas izteiksmē. Nolikumā piedāvāto kritēriju īpatsvars ir noteikts salīdzinoši līdzīgs, taču kopumā uzsvars ir likts uz finanšu piedāvājumu. Izdevīgs finanšu piedāvājums publiskajam partnerim ir būtisks, jo tādā veidā var iegūt optimālāko tarifu gala lietotājiem. Ir norādīts arī kritērijs pēc kura izvēlēties pretendentu, ja vairākiem pretendentiem būs vienāds augstākais punktu skaits. Šajā gadījumā tā ir līgumcena, jo Finanšu ministrija būs noteikusi maksimālo pieļaujamo līgumcenas apmēru visā līguma darbības laikā, taču zemāka līgumcena dos iespēju publiskajam partnerim plašākas iespējas pārskatīt, nepieciešamības gadījumā, zaudējumu kopējo apmēru koncesijas līguma darbības laikā. Publiskais partneris var izvēlēties arī citu tam būtisku faktoru, piemēram, zemākais tarifs Gala lietotājiem.
3.4.	Saskaņā ar Publiskās un privātās partnerības likuma 52.pantu, koncesijas procedūras komisija uz sarunām par koncesijas līguma projektu uzaicina pretendentu, kas ir ieguvis

	visaugstāko koncesijas procedūras komisijas novērtējumu. Pārrunas drīkst risināties tikai par tiem koncesijas līguma projekta noteikumiem, kas nolikumā nav reglamentēti kā negrozāmi. Koncesijas līguma projektā nedrīkst grozīt tos noteikumus, pēc kuriem notika pretendentu piedāvājumu izvērtēšana un tika noteikts konkursa uzvarētājs. Nolikumā ir minēts minimālais negrozāmo līguma nosacījuma punktu skaits, bet koncesijas procedūras komisija var atzīmēt papildus punktus, ja tā uzskata attiecīgos līguma nosacījumus par svarīgiem. Parasti puses var pārskatīt dokumentu izskatīšanas kārtības nosacījumus, pušu komunikāciju kārtību, strīdu izšķiršanas kārtību, projekta vadības grupas darbību, maksāšanas kārtību. Nemaināmās daļas visos gadījumos ir līguma priekšmets, risku pārdale, līguma grozīšana, līgumcena, tarifi, publiskā partnera maksājumi privātajam partnerim, kompensācijas. Tāpat nolikumā ir jānosaka, kuri no kopsabiedrības izveides dokumentiem ir apspriežami. Pārsvārā dibināšanas dokumenti nebūs plaši apspriežami. Ja koncesijas procedūras komisija ar konkursa uzvarētāju panāk vienošanos par koncesijas līgumu un citiem dokumentiem, tā pieņem lēmumu par koncesijas līguma slēgšanu ar konkursa uzvarētāju. Ja koncesijas procedūras komisija ar konkursa uzvarētāju nepanāk vienošanos par koncesijas līgumu un šis pretendents atsakās slēgt koncesijas līgumu ar publisko partneri, komisija ir tiesīga aicināt uz pārrunām to pretendentu, kurš pretendentu sarakstā ir nākamais visaugstāk novērtētais, ja tam piekrīt publiskā partnera pārstāvis, vai izbeigt koncesijas procedūru, neizvēloties nevienu piedāvājumu. Ja koncesijas procedūras komisija panāk vienošanos par koncesijas līgumu ar nākamo visaugstāk novērtēto pretendentu, tā pieņem lēmumu par koncesijas līguma slēgšanu ar šo pretendentu.
3.5.	Būtiski ir pievērst uzmanību tai informācijai, kura jāietver paziņojumā pretendentiem par konkursa ar pretendentu atlasīto uzvarētāju. Izraudzītā piedāvājuma raksturojums nozīmē, ka tiek norādītas visas finanšu piedāvājuma sadaļas un tehniskā piedāvājuma īss apraksts. Šim aprakstam ir jābūt atbilstošam tehniskā piedāvājuma kvalitātes vērtēšanas kritērijos noteiktajam aprakstam, turklāt tam aprakstam, kāds pretendents ir piešķīris punktu skaitu attiecīgajā kritērijā.
3.6.	Publiskais partneris vai publiskā partnera pārstāvis koncesijas līgumu ar privāto partneri slēdz ne agrāk kā nākamajā darbdienā pēc nogaidīšanas termiņa beigām, kuru nosaka Publiskās un privātās partnerības likuma 90.pants.
3.7.	Publiskās un privātās partnerības likuma 90.panta otrā daļa.
4.	Zemāk minētajos punktos noteiktās prasības nedrīkst mainīt, jo: 4.1.punktā norādītas prasības saskaņā ar PPP likuma 21., 22., 23., 26. un 27.pantu; 4.2..punktā norādītas prasības saskaņā ar PPP likuma 36.panta pirmās daļas 2.punktu un 42.pantu; 4.3.2., 4.3.3.punktos norādītas prasības saskaņā ar PPP likuma 18.panta sesto daļu
5.	Šajā punktā norādāmas pretendenta tiesības un pienākumi attiecībā uz koncesijas procedūras norises nodrošināšanu. Standartdokumentācijas nolikumā norādītas vispārējās pretendenta tiesības un pienākumi, kas ir saskaņā ar PPP likumu. Pievienojot apakšpunktus, jāievēro, vai tie nav pretrunā ar PPP likumu.
6.	3.pielikumā ir jānorāda būvdarbi, kas ir jāveic koncesijas līguma ietvaros un to izpildes

	termiņi. 4.pielikuma sastādīšanas vadlīnijas ir iekļautas šo vadlīniju pielikumā. 5.pielikums ir izveidots, lai sīki un detalizēti noteiktu prasības būvdarbiem. Tā kā ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu sniegšanu detalizēti regulē normatīvie akti, īpašas prasības šī pakalpojuma sniegšanai nav izstrādātas. 7.pielikumu būtu ieteicams publiskajam partnerim izveidot finanšu un ekonomiskā pamatojuma izstrādes laikā, lai tas ir neatņemama finanšu un ekonomiskā pamatojuma sastāvdaļa un atvieglo publiskajam partnerim līgumcenas izvērtēšanu. Koncesijas līguma projekts ir neatņemam 2.kārtas nolikuma sastāvdaļa. Koncesijas līguma projektu pievienot pie 1.kārtas nolikuma ir pārāgri, taču var pievienot būtiskākos koncesijas līguma nosacījumus, piemēram, līguma priekšmeta aprakstu, maksāšanas kārtību, risku pārdali.

2.3. Koncesijas dokumentācijas saskaņošana

Atbilstoši PPP likuma 34.pantam, koncesijas procedūras komisija nolikumu un tam pievienoto koncesijas līguma projektu un dibināšanas dokumentus nosūta Centrālajai finanšu un līgumu aģentūrai, lai saņemtu atzinumu par to, vai risku sadale starp publisko partneri un privāto partneri atbilst koncesijas līgumam.

Centrālā finanšu un līgumu aģentūra 1 mēneša laikā pēc koncesijas procedūras nolikuma un koncesijas līguma un dibināšanas dokumentu projekta saņemšanas sagatavo atzinumu par tiem un nosūta publiskajam partnerim:

- Ja atzinumā ir norādīts, ka no nolikumā un koncesijas līguma projektā ietvertās informācijas izriet — risku sadale starp publisko partneri un privāto partneri atbilst koncesijas līgumam, koncesijas procedūras komisija nosūta lepirkumu uzraudzības birojam paziņojumu par uzaicinājumu piedalīties koncesijas procedūrā.
- Ja atzinumā ir norādīts, ka no nolikumā un koncesijas līguma projektā ietvertās informācijas izriet — risku sadale starp publisko partneri un privāto partneri neatbilst koncesijas līgumam, koncesijas procedūras komisija informē par to publiskā partnera pārstāvi un, ņemot vērā publiskā partnera pārstāvja rakstveida norādījumus, izstrādā jaunu nolikumu un koncesijas līguma projektu vai pārtrauc koncesijas procedūru, pieņemot šā likuma 36.panta otrajā daļā minēto lēmumu.

Ja koncesijas procedūras komisija izstrādā jaunu nolikumu un koncesijas līguma projektu, komisija tos nosūta Centrālajai līgumu un finanšu aģentūrai saskaņā ar PPP likuma 34.panta pirmo daļu.

Koncesijas procedūras nolikuma grozījumu izdarīšana kārtību nosaka PPP likuma 35.pants. Saskaņā ar iepriekš minēto, koncesijas procedūras komisija var izdarīt grozījumus nolikumā, ja tie būtiski nemaina nolikumā ietvertās prasības. Par būtiskām nolikumā ietvertu prasību izmaiņām it īpaši uzskata tādas izmaiņas, kuru rezultātā mainās personu loks, kas var piedalīties koncesijas procedūrā un iesniegt piedāvājumu, mainās noteiktais risku sadalījums starp publisko partneri un privāto partneri vai mainās piedāvājuma saturs, piedāvātā līgumcena un nosacījumi, vai arī neiespējama kļūst piedāvājuma sagatavošana noteiktajā termiņā, un citas būtiskas nolikumā ietvertas prasības. Nolikuma grozījumus apstiprina

publiskā partnera pārstāvis, un grozījumus nolikumā drīkst izdarīt tikai tad, ja nav beidzies attiecīgā pieteikuma vai piedāvājuma iesniegšanas termiņš!

Ņemot vērā, ka arī grozījumi var mainīt risku sadali un citus nosacījumus, par ko sākotnēji Centrālā finanšu un līgumu aģentūra ir sniegusi atzinumu, arī nolikuma grozījumus koncesijas procedūras komisija nosūta tai, lai saņemtu atzinumu PPP likuma 34.pantā noteiktajā kārtībā, kas minēta iepriekš.

3. Koncesijas līguma sagatavošana

3.1. Koncesijas līguma īpatnības ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu nodrošināšanā

Ūdens apsaimniekošanas likums ir spēkā no 2002.gada 26.oktobra un ir galvenais normatīvais akts ūdeņu apsaimniekošanā un aizsardzībā. Likuma mērķis ir izveidot virszemes un pazemes ūdeņu aizsardzības un apsaimniekošanas sistēmu kas veicina ilgtspējīgu un racionālu ūdens resursu lietošanu, uzlabo ūdens vides aizsardzību, nodrošina ūdeņu aizsardzību un sekmē starptautiskajos līgumos noteikto mērķu sasniegšanu. Likums nosaka, ka turpmāk ūdeņu aizsardzības pasākumi, efektivitāte un lietderība jākontrolē nevis administratīvajās, bet upju baseinu robežās. Latvijas teritorija ir iedalīta Daugavas, Gaujas, Lielupes un Ventas upju baseinu apgabalos. Likumā iekļautas tiesību normas, kas izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvas 2000/60/EK (2000.gada 23.oktobris) – ūdeņu struktūrdirektīva, kuras mērķis ir izveidot sistēmu sauszemes virszemes ūdeņu, pārejas, piekrastes un pazemes ūdeņu aizsardzībai. No Ūdens apsaimniekošanas likuma izrietoši ir vairāki Ministru kabineta noteikumi, kā arī ūdens aizsardzību reglamentē likums „Par piesārņojumu” un no tā izrietošie normatīvie akti. Tā kā minētie noteikumi ir detalizēti un to izpilde tiek kontrolēta no dažādu kompetento iestāžu puses, līgumā ir jādod vispārīgas atsauces uz attiecīgo tiesisko regulējumu.

2010.gada 12.maija Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes lēmums Nr.1/8 „Ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika”

Sabiedrisko pakalpojumu regulators pilda šādas funkcijas:

- 1) aizstāv lietotāju intereses un veicina sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju attīstību;
- 2) nosaka tarifus, ja nozaru speciālie likumi neparedz citu tarifu noteikšanas kārtību;
- 3) licencē sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu;
- 4) veic strīdu iepriekšēju ārpusstiesas izskatīšanu;
- 5) sekmē konkurenci regulējamās nozarēs un uzrauga sabiedrisko pakalpojumu atbilstību licences nosacījumiem, noteiktām kvalitātes un vides aizsardzības prasībām, tehniskajiem noteikumiem, standartiem, kā arī līgumu noteikumiem.

„Ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika” nosaka kārtību, kādā ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējs aprēķina ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifu projektus. Tā paredz šādus aspektus un nosacījumus tarifu aprēķina izstrādē⁵:

1. Ja pakalpojuma sniedzējs sniedz vairākus ūdenssaimniecības pakalpojumu veidus, papildus atsevišķiem tarifu projektiem pakalpojuma sniedzējs aprēķina arī attiecīgi ūdensapgādes pakalpojumu tarifa projektu un kanalizācijas pakalpojumu tarifa projektu vai tikai ūdensapgādes pakalpojumu tarifa projektu vai kanalizācijas pakalpojumu tarifa projektu.

⁵ Precīzu informāciju skatīt metodikā.

2. Pakalpojuma sniedzējs, kura lietotājiem padotā ūdens daudzums nepārsniedz 100 000 m³ gadā, aprēķina tikai ūdensapgādes pakalpojumu tarifa projektu, summējot ūdens ražošanas tarifa projekta izmaksas ar ūdens piegādes tarifa projekta izmaksām.
3. Ja pakalpojuma sniedzēja savākto un attīrīto notekūdeņu daudzums, vai savākto notekūdeņu daudzums, ja notekūdeņu attīrīšana netiek veikta, nepārsniedz 100 000 m³ gadā, pakalpojuma sniedzējs aprēķina tikai kanalizācijas pakalpojumu tarifa projektu, summējot notekūdeņu savākšanas tarifa projekta izmaksas ar notekūdeņu attīrīšanas tarifa projekta izmaksām.
4. Ja tam ir objektīvs ekonomiskais vai tehniskais pamatojums, Pakalpojuma sniedzējs var aprēķināt atšķirīgus ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifu projektus nošķirti ūdensapgādes tīkliem un kanalizācijas tīkliem.
5. Tarifa projekta aprēķināšanai izmanto pakalpojuma sniedzēja budžetā prognozētās pakalpojuma sniegšanas izmaksas.
6. Tarifa projektā izmaksas un pakalpojumu apjomi attiecas uz vienu gadu ilgu laika periodu. Pēc šiem apjomiem aprēķinātais un noteiktais tarifs ir spēkā līdz jauna tarifa noteikšanai.
7. Pakalpojuma sniedzējs tarifa projektā precīzi un pārskatāmi atspoguļo pakalpojuma izmaksas, iekļaujot tajās tikai ar attiecīgo ūdenssaimniecības pakalpojumu saistītos aktīvus un darbības.
8. Pakalpojuma sniedzējs tarifa projektā iekļauj tikai tās tehnoloģiski un ekonomiski pamatotās izmaksas, kas nepieciešamas attiecīgā ūdenssaimniecības pakalpojuma efektīvai sniegšanai.
9. Pakalpojuma sniedzējs tarifa projektā neiekļauj tās izmaksas, kas saistītas ar atsevišķu lietus ūdeņu savākšanai paredzēto tīklu uzturēšanu.
10. Pakalpojuma sniedzējs tarifa projektā peļņu novērtē kā darbības rezervēm un apgrozāmo līdzekļu piesaistei nepieciešamos līdzekļus. Peļņa procentuālā izteiksmē nevar pārsniegt rentabilitāti 7% apmērā, kas aprēķināta procentos no pakalpojuma sniegšanas izmaksām.
11. Pakalpojuma sniedzējs tarifa projektā iekļauj ilgtermiņa kredīta (5 gadi un ilgāk) procentu maksājumus. Pakalpojuma sniedzējs var iekļaut tarifa projekta aprēķinā pamatotus īstermiņa kredīta (līdz 5 gadi) procentu maksājumus, ja attiecīgais kredīts ir saistīts ar jaunu pamatlīdzekļu izveidošanu un ir paredzēta naudas līdzekļu piesaistīšana no valsts, pašvaldības, ārvalsts, Eiropas Savienības, citas starptautiskas organizācijas vai institūcijas.
12. Pakalpojuma sniedzējs var iekļaut tarifa projektā ilgtermiņa kredīta (5 gadi un ilgāk) pamatsummas atmaksu, ja tarifa projektā netiek iekļauts par attiecīgo kredītu iegādātu pamatlīdzekļu nolietojums visā pamatlīdzekļu lietošanas laikā, nodrošinot uzskaites sistēmā šādu pamatlīdzekļu atsevišķu uzskaiti.
13. Ja apstiprinātajā ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifā iekļauta kredīta pamatsummas atmaksa, pakalpojuma sniedzējs ne vēlāk kā sešus mēnešus pirms attiecīgā kredīta pamatsummas atmaksas iesniedz regulatorā jaunu tarifa projektu, neiekļaujot tarifa projektā par attiecīgo kredītu iegādāto pamatlīdzekļu nolietojumu.

14. Tarifa projekta aprēķināšanai Pakalpojuma sniedzējs izmanto šādus ūdens un notekūdeņu daudzumus, kurus nosaka, pamatojoties uz iepriekšējo divu gadu vai īsāka laika perioda, ja pakalpojumu sniedz mazāk nekā divus gadus, faktiskajiem rādītājiem un kārtējā gada prognozi:
- 14.1. saražotais, ūdensvada tīklā padotā ūdens daudzums;
 - 14.2. lietotājiem padotā ūdens daudzums;
 - 14.3. savākto notekūdeņu daudzums;
 - 14.4. kopējais attīrīto notekūdeņu daudzums.
15. Ja Pakalpojuma sniedzējs plāno uzsākt ūdenssaimniecības pakalpojuma sniegšanu, tarifa projekta aprēķināšanai Pakalpojuma sniedzējs izmanto noteikto ūdens un notekūdeņu daudzuma kārtējā gada prognozi.
16. Nosakot prognozēto ūdens daudzumu un notekūdeņu daudzumu, Pakalpojuma sniedzējs ņem vērā kārtējā gadā plānoto jauno pieslēgumu skaitu atbilstoši pašvaldības ūdenssaimniecības sistēmu attīstības plāniem.
17. Ja par 10% mainās spēkā esošā tarifa aprēķinam izmantotie prognozētie apjoma rādītāji vai par 5% mainās spēkā esošā tarifa aprēķinā iekļautās prognozētās izmaksas, pakalpojuma sniedzējs iesniedz regulatorā jaunu tarifa projektu, kas aprēķināts pamatojoties uz korigētiem ūdenssaimniecības pakalpojumu apjomiem un izmaksām.
18. Ja no nosēdakām savāktie notekūdeņi sastāda vairāk nekā 10% no kopējo savākto vai attīrīto (vai savākto un attīrīto) notekūdeņu daudzuma, pakalpojuma sniedzējs šādiem notekūdeņiem var aprēķināt atsevišķu no nosēdakām savākto notekūdeņu savākšanas vai attīrīšanas (vai savākšanas un attīrīšanas) tarifa projektu. Šajā gadījumā izmaksās netiek iekļauti no nosēdakām savākto notekūdeņu transportēšanas izdevumi.

Minētie nosacījumi ir jāņem vērā veidojot tarifa pārskatīšanas metodiku koncesijas līgumā.

ES Direktīva 98/83/EC „Par dzeramā ūdens kvalitāti”

Latvijā tāpat kā citās Eiropas Savienības (ES) dalībvalstīs obligātos dzeramā ūdens kvalitātes normatīvus nosaka Padomes Direktīva 98/83/EC par dzeramā ūdens kvalitāti. Minētās direktīvas prasības Latvijas normatīvajos aktos ir ieviestas ar 2003.gada 29.aprīļa Ministru kabineta noteikumiem Nr.235 “Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība”.

Normatīvie akti paredz obligātās dzeramā ūdens nekaitīguma un kvalitātes prasības virknei mikrobioloģisko un ķīmisko rādītāju (veselībai kaitīgie nitrīti, nitrāti, smagie metāli u.c. toksiskas vielas), nosakot to maksimāli pieļaujamo normu jeb koncentrāciju ūdenī. Jāatzīmē, ka minētās ūdens kvalitātes un nekaitīguma prasības juridiski neattiecas uz dzeramo ūdeni, ko iegūst no atsevišķām ieguves vai piegādes vietām, kuras izmanto mazāk par 50 personām, un kura piegādes apjoms nepārsniedz 10 m³ diennaktī. Faktiski tas nozīmē, ka prasības nav attiecināmas uz autonomajiem ūdens ieguves avotiem, piemēram, privātmājas aku vai dziļurbumu, kuru izmanto mazāk kā 50 personas.

2003.gada 29.aprila Ministru kabineta noteikumi Nr.235 „Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība”

Ministru kabineta 2003. gada 29. aprīļa noteikumi Nr.235 „Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība” nosaka kvalitātes prasības ūdenim, ko lietojam dzeršanai, uztura pagatavošanai, saimnieciskajām vajadzībām, kā arī tirdzniecībai un pārtikas ražošanai.

Pa ūdensvadiem piegādātā, iedzīvotāju ikdienas lietošanai paredzētā, dzeramā ūdens kārtējo monitoringu veic ūdensapgādes uzņēmums, bet auditmonitoringu – valsts aģentūra “Sabiedrības veselības aģentūra”. Dzeramā ūdens monitorings ir regulāras dzeramā ūdens kvalitātes laboratoriskās pārbaudes ar mērķi iegūt informāciju par tā nekaitīgumu un kvalitāti. Dzeramā ūdens piegādātājiem un uzņēmējiem katru gadu jāizstrādā un jāaskaņo monitoringa programma. Ūdens piegādātāji programmu saskaņo ar attiecīgajā teritorijā esošo Sabiedrības veselības aģentūras filiāli, bet uzņēmēji ar Pārtikas un veterināro dienestu un attiecīgo Sabiedrības veselības aģentūras filiāli. Ūdens paraugus ņem no krāna vietā, kur to lieto patērētājs, uzņēmumos - vietā, kur dzeramais ūdens tiek izmantots. Ūdens paraugu testēšanu var veikt jebkurā akreditētā laboratorijā.

Konstatējot dzeramā ūdens neatbilstību šajos noteikumos noteiktajām prasībām, kontrolējošām institūcijām ir tiesības ierobežot vai aizliegt dzeramā ūdens piegādi vai lietošanu atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajai kārtībai, nodrošinot patērētāju informēšanu par ūdens piegādes vai lietošanas ierobežojumiem vai aizliegumiem.

Likums „Par dzīvojamo telpu īri”

Šis likums reglamentē dzīvojamo telpu izīrēšanas nosacījumus neatkarīgi no tā, kā īpašumā ir dzīvojamās telpas, kā arī tiesiskās attiecības, kas veidojas starp izīrētāju un īrnieku, nosaka viņu tiesības un pienākumus, reglamentē dzīvojamās telpas īres līguma noslēgšanas, grozīšanas un izbeigšanas kārtību. Nedzīvojamo telpu īres līgumi tiek slēgti Civillikumā noteiktajā kārtībā.

Ūdens piegādātājs nav atbildīgs par dzīvojamās mājas iekšējās siltumapgādes sistēmas uzturēšanu un remontu. Saskaņā ar likuma „Par dzīvokļu īpašumu” 12. pantu, visas dzīvojamās mājas un komunikāciju remontiem nepieciešamās izmaksas jāsedz dzīvokļu īpašniekiem proporcionāli sava dzīvokļa lielumam. Maksa par mājas iekšējās siltumapgādes sistēmas remontu un tehnisko apkopi, tajā skaitā sistēmas skalošanu, ir apsaimniekošanas maksas sastāvdaļa.

Likums „Par dzīvokļa īpašumu” nosaka dzīvokļu īpašnieku tiesības un pienākumus. Saskaņā ar likuma „Par dzīvokļa īpašumu” 12.pantu: „Dzīvokļa īpašnieks sedz nepieciešamos izdevumus, kas saistīti ar dzīvojamās mājas, tās komunikāciju un iekārtu uzturēšanu, ekspluatāciju un remontu, kā arī ar zemes gabala uzturēšanu, proporcionāli sava dzīvokļa īpašuma lielumam, tāpat arī norēķinās par saņemtajiem komunālajiem pakalpojumiem neatkarīgi no tā, vai dzīvokļa īpašnieks ir mājas kopīpašumā esošās daļas pārvaldīšanai un apsaimniekošanai izveidotās dzīvokļu īpašnieku sabiedrības dalībnieks un vai viņš ir vai nav noslēdzis attiecīgu līgumu. Ja dzīvokļa īpašnieks ir valsts vai pašvaldība, tā slēdz rakstveida līgumu ar daudzdzīvokļu mājas pārvaldītāju par kopīpašumā esošās daļas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas izdevumu segšanu proporcionāli sava dzīvokļa īpašuma lielumam.

Savukārt saskaņā ar likuma „Par dzīvokļa īpašumu” 27.1 panta 1.daļu, par daudzdzīvokļu mājas kopīpašumā esošās daļas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu lemj tikai daudzdzīvokļu mājas dzīvokļu īpašnieku kopsapulce.

Dzīvokļa īpašnieka tiesības atbilstoši likumam „Par dzīvokļa īpašumu” un 09.12.2008. MK noteikumi Nr.1013 „Kārtība, kādā dzīvokļa īpašnieks daudzdzīvokļu dzīvojamā mājā norēķinās par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvokļa īpašuma lietošanu” ir šādas:

- Dzīvokļa īpašnieks bez citu dzīvokļu īpašnieku piekrišanas ir tiesīgs būvniecību reglamentējošajos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā pārplānot un pārbūvēt savu dzīvokli un tajā esošās komunikāciju daļas, ciktāl tas neskar citu dzīvokļu īpašnieku intereses.
- Iepazīties ar mājas pārvaldnieka noslēgto pakalpojumu līgumu nosacījumiem par pakalpojumu piegādi attiecīgai dzīvojamai mājai.
- Saņemt rakstisku informāciju par izmaiņām attiecīgo pakalpojumu piegādes līgumos, minēto informāciju nosūtot mēneša laikā no grozījumu spēkā stāšanās dienas, ja ar attiecīgajiem grozījumiem mainīta pakalpojuma samaksas kārtība, pakalpojuma piegādes nosacījumi (piemēram, pakalpojuma sniegšanas biežums, siltumnesēja parametri), vai kārtība, kādā tiek pārrēķināta samaksa par pakalpojumu, kas nav nodrošināts vai nav nodrošināts līgumā noteiktajā kvalitātē vai daudzumā.
- Tāpat dzīvokļa īpašniekam ir tiesības pieprasīt un 7 darba dienu laikā saņemt pārvaldnieka rakstisku informāciju par dzīvojamā mājā uzstādīto skaitītāju rādījumiem, ar kuriem saskaņā katra norēķinu perioda beigās tiek noteikta maksa par attiecīgo pakalpojumu, informāciju, ar kuru saskaņā katra norēķinu perioda beigās tiek noteikta maksa par attiecīgo pakalpojumu, ja dzīvojamās mājas komunikāciju ievadā skaitītājs nav uzstādīts, kā arī citu ar maksājumiem saistītu informāciju.
- Ja dzīvoklī uz tiesiska pamata dzīvojoša persona atrodas pagaidu prombūtnē vismaz septiņas dienas pēc kārtas, par viņu šai laikā netiek iekasēta maksa par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, asenizāciju, kanalizāciju un ūdens patēriņu, ja tas dzīvoklī netiek uzskaitīts ar skaitītājiem. Tomēr lai izmantotu šīs tiesības, dzīvokļa īpašniekam iepriekš jāpaziņo pārvaldniekam par dzīvoklī dzīvojošas personas prombūtni, ja tā ilgst vismaz septiņas dienas pēc kārtas, bet pēc attiecīgās personas atgriešanās jāinformē par to pārvaldnieku. Pārrēķins netiks veikts, ja prombūtnē atrodas vienīgā dzīvoklī dzīvojošā persona.

Dzīvokļa īrnieka tiesības atbilstoši likumam „Par dzīvojamo telpu īri” un 12.12.2006. MK noteikumiem Nr.999 „Kārtība, kādā dzīvojamās telpas īrnieks un izīrētājs norēķinās ar pakalpojumu sniedzēju par pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvojamās telpas lietošanu” ir sekojošas:

- patstāvīgi norēķināties ar pakalpojumu sniedzēju par saņemtajiem pakalpojumiem atbilstoši Ministru kabineta noteiktajai kārtībai. Par to, ka tiek paaugstināta maksa minētajiem pamatpakalpojumiem, īrnieks rakstveidā brīdināms vismaz trīs mēnešus iepriekš, norādot maksas paaugstināšanas iemeslu un, ja īrnieks pieprasa, sniedzot finansiālo pamatojumu. Izīrētājs vai pakalpojumu sniedzējs nav tiesīgs nesniegt (pārtraukt vai neuzsākt) minētos pamatpakalpojumus, ja īrniekam nav šo pakalpojumu apmaksas parādu. Šā noteikuma neievērošanas gadījumā izīrētājs vai pakalpojumu sniedzējs atlīdzina īrniekam nodarītos zaudējumus.

- rakstveidā vienoties ar izīrētāju un pakalpojumu sniedzēju atbilstoši Ministru kabineta noteiktajai kārtībai par to, ka izīrētājs saņem no īrnieka maksu par pakalpojumiem kopā ar īres maksu un norēķinās ar pakalpojumu sniedzēju. Par to, ka tiek paaugstināta maksa par minētajiem papildpakalpojumiem, īrnieks rakstveidā brīdināms vismaz mēnesi iepriekš, norādot maksas paaugstināšanas iemeslu un, ja īrnieks pieprasa, sniegtot finansiālo pamatojumu.
- rakstveidā saņemt informāciju par maksas par pakalpojumiem apmēru un tās aprēķināšanas metodiku.

Izīrētāja pienākums ir pārrēķināt dzīvojamās telpas īres maksu un maksu par pakalpojumiem, ja dzīvojamās telpas lietošana un pakalpojumi nav nodrošināti atbilstoši dzīvojamās telpas īres līguma nosacījumiem, kā arī dzīvojamās mājas (dzīvojamās telpas) tehniskās ekspluatācijas noteikumiem.

Īrniekam ir tiesības ne biežāk kā reizi mēnesī pieprasīt informāciju par dzīvojamā mājā uzstādīto skaitītāju rādītājiem, ar kuriem saskaņā katra norēķinu perioda beigās tiek noteikta maksa par konkrēto pakalpojumu, kā arī citu ar maksājumiem saistītu informāciju. Izīrētājam vai, ja īrnieks norēķinās patstāvīgi, pakalpojumu sniedzējam ir pienākums septiņu dienu laikā sniegt rakstisku atbildi uz minēto pieprasījumu.

Ja īrnieks vai persona, kura uz tiesiska pamata dzīvo dzīvoklī (turpmāk - dzīvoklī dzīvojošā persona), atrodas pagaidu prombūtnē septiņas dienas vai ilgāk, attiecīgajā laikposmā par viņu netiek iekasēta maksa par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu, asenizāciju un kanalizāciju, kā arī par ūdeni, ja tas dzīvoklī netiek uzskaitīts ar skaitītājiem. Tomēr lai izmantotu šīs tiesības, īrniekam iepriekš jāpaziņo izīrētājam par dzīvoklī dzīvojošas personas prombūtni, ja tā ilgst vismaz septiņas dienas pēc kārtas, bet pēc attiecīgās personas atgriešanās jāinformē par to pārvaldnieku. Pārrēķins netiks veikts, ja prombūtnē atrodas vienīgā dzīvoklī dzīvojošā persona.

Ja ūdens patēriņš dzīvoklī tiek uzskaitīts ar skaitītāju, kas atbilst normatīvo aktu prasībām mērījumu vienotības jomā, īrnieks maksā atbilstoši skaitītāja rādījumiem.

Minētie nosacījumi ir jāņem vērā privātajam partnerim, bet nav detalizēti jāapraksta koncesijas līgumā.

Jāņem vērā ir tas, ka no 2011.gada 1.janvāra stāsies spēkā Dzīvokļa īpašuma likums, kas atceļ likumu „Par dzīvojamu telpu īri”.

ES Direktīva 91/271/EEC „Par pilsētu notekūdeņu attīrīšanu”⁶

Līdz ar to, Latvijas, kā ES dalībvalsts galvenais uzdevums ir sasniegt atbilstību ES direktīvām. Eiropas Savienībā ir izstrādāta virkne direktīvu, kas saistītas ar virszemes ūdeņu un gruntsūdeņu aizsardzību, un to kvalitātes uzlabošanu. Viena no būtiskākajām ir *Eiropas Padomes direktīva 91/271/EEC Par pilsētu notekūdeņu attīrīšanu (OJ L 135, 30.05.91.)*, kas papildināta ar *Direktīvu 98/15/EC (OJ L 67, 07.03.98.)* (turpmāk – PNAD).

Virszemes ūdens kvalitāte ir definēta kā viena no Latvijas prioritātēm Nacionālā vides politikas plāna ietvaros ar uzsvaru uz ūdenstilpju eitrofikāciju, ūdeņu pārrobežu piesārņojumu un slāpekļa samazinājumu no punktveida avotiem. Ūdens kvalitātes

⁶ VIDM DIREKTĪVAS SPECIFISKAIS IEVIEŠANAS UN FINANSĒŠANS PLĀNS „Eiropas Savienības direktīva 91/271/EEC „Par pilsētu notekūdeņu attīrīšanu, RĪGA, 2001

nodrošināšana ir viens no svarīgākajiem jautājumiem Latvijas nacionālajā programmā integrācijai Eiropas Savienībā.

Direktīvas mērķis ir aizsargāt vidi pret kaitīgo ietekmi, ko rada pilsētu notekūdeņu un atsevišķu rūpniecības sektoru notekūdeņu novadīšana.

Direktīva nosaka prasības, kas saistītas ar notekūdeņu savākšanas sistēmām, attīrīšanu un novadīšanu, kā arī ar saistītajiem juridiskajiem aspektiem un ieviešanas termiņiem.

Direktīva pieprasa dalībvalstīm:

1. 2,5 gadu laikā (*saskaņā ar direktīvas 11. pantu – līdz 1993.gada decembrim*) nodrošināt to, ka, pirms direktīvā minētu rūpniecības sektoru notekūdeņu novadīšanas kanalizācijas sistēmās un pilsētas notekūdeņu attīrīšanas iekārtās, kompetenta iestāde vai atbilstoša organizācija [šīm darbībām] uzstāda noteikumus un/vai izsniedz īpašas atļaujas. Noteikumiem un/vai īpašajām atļaujām jāatbilst direktīvas I pielikuma C daļā minētajām prasībām. Noteikumus un/vai īpašās atļaujas regulāri pārskata un nepieciešamības gadījumā izdara izmaiņas.
2. 2,5 gadu laikā (*atbilstoši direktīvas 6. pantam – līdz 1993. gada decembrim*) noteikt jutīgās teritorijas saskaņā ar vienu vai vairākiem no sekojošiem kritērijiem:
 - dabiskie saldūdens ezeri, citas saldūdens ūdenstilpes, estuāri un piekrastes ūdeņi, kas ir eitrofiski (eitrofikācija ir ūdenstilpju bioloģiskās produktivitātes paaugstināšanās, ko izraisa biogēno elementu, īpaši slāpekļa un/vai fosfora savienojumu, uzkrāšanās ūdenī, kas rada pastiprinātu aļģu un augstāko ūdensaugu augšanu), vai kas varētu kļūt eitrofiski tuvā nākotnē, ja netiks veikti aizsardzības pasākumi;
 - dzeramā ūdens ieguvei paredzēti virszemes saldūdens baseini, kas gadījumā, ja netiks veikta [aizsargājoša] darbība, varētu saturēt nitrātus lielākā koncentrācijā par 50 mg/l.
 - teritorijas, kur nepieciešama tālāka notekūdeņu attīrīšana, lai ieviestu citu ES direktīvu prasības.

Jutīgo un mazāk jutīgo teritoriju saraksts ir jāpārskata ik pa četriem gadiem.

3. Nodrošināt, ka 9,5 gadu laikā (*saskaņā ar direktīvas 13. pantu – līdz 2000.gada decembrim*) specifisko rūpniecības nozaru (*uzskaitītas direktīvas III pielikumā*) radītie bioloģiski noārdāmie ražošanas notekūdeņi pirms novadīšanas [vidē] atbilst kompetentas iestādes vai atbilstošas organizācijas uzstādītajiem noteikumiem un/vai atļaujas nosacījumiem kas paredzēti izplūdēm no rūpnīcām ar 4000 c.e. un vairāk;
4. Izplūdēm no pilsētu notekūdeņu attīrīšanas iekārtām ir jāatbilst sekojošām prasībām:
 - Notekūdeņu attīrīšanas iekārtām jābūt projektētām vai modificētām tādā veidā, lai pirms novadīšanas saņemtajos ūdeņos varētu iegūt gan ienākošo, gan attīrīto notekūdeņu raksturīgos paraugus;
 - No attīrīšanas iekārtām novadītiem notekūdeņiem jāatbilst prasībām, kas norādītas 1. tabulā.

Prasības no pilsētu notekūdeņu attīrīšanas iekārtām novadītajiem ūdeņiem . Jāizmanto vai nu koncentrācijas vai procentuālā samazinājuma formā izteiktās vērtības:

Parametri	Koncentrācija	Minimālais samazinājuma procents ¹	References mērišanas metode
Bioloģiskais skābekļa patēriņš (BSP ₅ pie 20 °C), neiekļaujot nitrifikāciju ²	25 mg/l O ₂	70-90	Homogēns, nefiltrēts, nedekantēts paraugs. Izšķīdušo skābekli nosaka pirms un pēc piecu dienu inkubācijas perioda pie 20°C ± 1°C , pilnīgā tumsā. Pievieno nitrifikācijas kavētāju.
Ķīmiskais skābekļa patēriņš	125 mg/l O ₂	75	Homogēns, nefiltrēts, nedekantēts paraugs. Kālija dihromāts.
Suspendētās vielas – kopējais daudzums	35 mg/l	90 ³	- Raksturīgā parauga filtrēšana caur 0.45µm filtra membrānu. Žāvēšana pie 105 °C un svēršana. - Raksturīgā parauga centrifugēšana (vismaz piecas minūtes ar vidējo paātrinājumu 2800 līdz 3200 g), žāvēšana pie 105 °C un svēršana.

2002.gada 22.janvara Ministru kabineta noteikumi Nr.34 „Par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī”

Atbilstoši MK noteikumiem par piesārņojošu vielu emisiju ūdenī, centralizētas kanalizācijas sistēmas jāierīko visās pilsētās un ciemos, kur cilvēku ekvivalents ir lielāks vai vienāds ar 2000. Par centralizētu kanalizācijas sistēmu ierīkošanu atbild vietējā pašvaldība. Apdzīvotās vietās, kur cilvēku ekvivalents ir mazāks par 2000, par centralizētas kanalizācijas sistēmas ierīkošanu lemj attiecīgā pašvaldība.

Ja centralizētas kanalizācijas sistēmas izveide ir ekonomiski neizdevīga vai neuzlabos vides kvalitāti, notekūdeņu savākšanai izmanto decentralizētas kanalizācijas sistēmas vai cita veida ietaises, kas nodrošina līdzvērtīgu vides aizsardzības līmeni, piemēram, asenizācijas pakalpojumi.

Attiecīgā pašvaldība nodrošina visu gan centralizētajā gan decentralizētajās kanalizācijas sistēmās savāktu notekūdeņu un ar tiem saistīto utilizēto atkritumu regulāru savākšanu un attīrīšanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām.

Kanalizācijas sistēma parasti sastāv no šādiem galvenajiem elementiem:

- 1) kanalizācijas sistēmas iekšējie tīkli ēkās;
- 2) kanalizācijas sistēmas ārējie tīkli;
- 3) kanalizācijas sūkņu stacija;
- 4) notekūdeņu attīrīšanas iekārtas.

Kanalizācijas notekūdeņu attīrīšanu var veikt arī cits pakalpojumu sniedzējs nevis tas, kas nodrošina jums notekūdeņu savākšanas pakalpojumu. Kanalizācijas notekūdeņu pienācīga savākšana un attīrīšana ir ļoti svarīga vides aizsardzības nodrošināšanai.

2006.gada 2.maija Ministri kabineta noteikumi Nr.362 „Noteikumi par notekūdeņu dūņu un to komposta izmantošanu, monitoringu un kontroli”;

Saskaņā ar Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras datiem, 2008. gadā Latvijā kopā radīti 265 milj. m³ notekūdeņu, to skaitā – vairāk nekā 144 milj. m³ attīrīti bioloģiskajās attīrīšanas iekārtās, kur radies 22 402 t dūņu. Tagad aptuveni 30% notekūdeņu dūņu izmanto lauksaimniecībā, bet pārējās uzglabā pagaidu uzkrāšanas iekārtās. Katru gadu uzkrāto notekūdeņu dūņu apjoms pieaug par 10–15 tūkst. t dūņu sausnas.

Latvijas normatīvo aktu prasības notekūdeņu dūņu izmantošanā nosaka Ministru kabineta noteikumi Nr. 362 „Noteikumi par notekūdeņu dūņu un to komposta izmantošanu, monitoringu un kontroli” (pieņemti 2006. gada 2. maijā), kas pieļauj vairākus dūņu apstrādes veidus:

- aukstā fermentēšana – uzglabāšana, arī šķidrā veidā, vismaz 12 mēnešus bez pārjaukšanas un pārvietošanas glabāšanas laikā;
- mezofilā anaerobā sadalīšana 35°C (± 3°C) temperatūrā, minimālais apstrādes ilgums – 21 diennaktis (± 5 diennaktis);
- termofilā anaerobā sadalīšana 55°C (± 5°C) temperatūrā, minimālais apstrādes ilgums – 10 diennaktis;
- termofilā aerobā stabilizēšana 55°C (± 5°C) temperatūrā, minimālais apstrādes ilgums – 10 diennaktis;
- kompostēšana, kuras laikā vismaz trīs diennaktis temperatūra kaudzes iekšienē, 50 cm no kaudzes virskārtas, ir ne mazāka par 60°C;
- apstrāde ar kaļķi līdz pH 12 vai vairāk, ne mazāk kā divas stundas pēc tās temperatūrai jābūt vismaz 55°C;
- pasterizācija vismaz 30 minūtes 70°C temperatūrā;
- žāvēšana līdz 100°C temperatūrā, līdz sausnas saturs dūņu masā sasniedz vismaz 70%.

Notekūdeņu dūņu masa satur ne tikai daudzveidīgu ķīmisko, bet arī krietnu bioloģisko piesārņojumu. Pašlaik šī vaļēji uzglabātā biomasa rada būtiskas vides problēmas. Jāievēro arī, ka stacionārā pagaidu uzglabāšanas vietā notekūdeņu dūņas vai kompostu saskaņā ar MK noteikumiem Nr. 362 no 2006. gada drīkst uzglabāt ne ilgāk kā trīs gadus. Ja notekūdeņu dūņas uzglabā ilgāk par trim gadiem, to dara atbilstoši normatīvajiem aktiem par atkritumu apsaimniekošanu. Savukārt Ministru kabineta noteikumi Nr. 474 no 2006. gada „Atkritumu poligonu ierīkošanas, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanas, slēgšanas un rekultivācijas noteikumi” nosaka, ka poligonos un izgāztuvēs nedrīkst pieņemt noglabāšanai notekūdeņu attīrīšanas iekārtu dūņas, ja ūdens saturs tajās ir lielāks par 80%.

Minētie noteikumi nav detalizēti jāatrunā koncesijas līgumā, bet jādod uz tiem vispārīga atsauce.

3.2. Koncesijas līguma saturs

Koncesijas līguma saturu nosakošais avots ir Publiskās un privātās partnerības likums. Publiskās un privātās partnerības līguma satura uzskaitījums ir ietverts PPP likuma 62. un 92.pantā, lai publiskajam partnerim norādītu uz tiem jautājumiem, kuri iespējams būtu jāizskaidro PPP līgumā. Praksē PPP līgums būs būtiski jāpapildina gan ar PPP likumā noteikto tiesisko regulējumu, gan PPP projekta nozares regulējošajos aktos noteiktajiem īpašajiem nosacījumiem.

Standartdokumentācijā izstrādātais koncesijas līguma saturs ir papildināts ar nozares īpatnībā, taču ir dotas atsauces uz nozares tiesisko regulējumu, lai līgums nebūtu bieži jāgroza, bet puses varētu operatīvi rīkoties saskaņā ar jauno tiesisko regulējumu, jo ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu, būvju un tehnoloģisko iekārtu izveides nosacījumi ir sīki regulēti Latvijas tiesību aktos.

Punkts	Komentārs
Preambula	Koncesijas līguma ievaddaļā var minēt iemeslus, kādēļ līgums noslēgts, juridisko un finansiālo pamatojumu, pretendenta izvēles pamatojumu u.c. informāciju, ko līdzēji uzskata par būtisku. Parasti tie ir līdz līguma noslēgšanai veiktie darbi, saņemtās atļaujas un pieņemtie lēmumi, var atspoguļot ar līgumu sasniedzamos mērķus. Preambula nav obligāta līguma sastāvdaļa, tomēr šāda tipa līgumos tā būtu vēlama un tas atbilstu vispārpieņemtajai praksei.
I Vispārīgie noteikumi	Vispārīgos noteikumos ir iekļauti līgumā lietoto terminu skaidrojumi, līguma iztulkošanas metodika, tai skaitā līguma satura noskaidrošanas pretrunu gadījumos kārtību, līguma grozīšanas kārtību, sadarbības pienākumu starp pusēm u.c. jautājumus. Vispārīgie noteikumi ir piemērojami visām līguma sadaļām un pielikumiem, ciktāl tie nav pretrunā ar attiecīgās līguma sadaļas vai pielikuma speciālajiem noteikumiem.
1.	Līgumā lietotie termini Līgumā jālieto vārdi ikdienišķā (parastā) izpratnē. Tas nozīmē, ka līguma lietotājam un piemērotājam vārdi, kas tiek lietoti ir uztverami to ikdienišķā izpratnē un nav nepieciešamības meklēt to jēgu un saturu dažādos ārējos avotos (vārdnīcas, zinātniski skaidrojumi). Līguma iztulkošanai var piemērot likumu iztulkošanas kanonus (<i>Broka B., Džohansens S. Juridiskā analīzes un tekstu rakstīšana. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2007., 99. – 101.lpp.</i>): - <i>Noscitur a sociis</i> (atpazīstams pēc draugiem – no latīņu valodas); Noteikti vārdi ir jātulko, ņemot vērā kontekstu un uzskaitījumu, kādā tie ietverti. „Autobusā var pārvadāt kaķus, suņus un dekoratīvos putnus”. Dekoratīvie putni ir mājas (istabas) dzīvnieki un, piemēram, tītari un vistas neietilptu šajā kategorijā. - <i>Ejusdem generis</i> (tās pašas dzimtas vai veida – no latīņu valodas); Piemēram, „slaucīt, mazgāt un veikt citus uzkopšanas darbus”. No minētā uzskaitījuma ir redzams, ka, piemēram, krāsošanu nevarētu atzīt par uzkopšanas darbu, jo uzskaitījums definē līdzīgos darbus.

- *Expressio unius, exclusio alterius* (viena norādīšana un cita izslēgšana – no latīņu valodas);

Specifisko lietu uzskaitījums nozīmē visu pārējo lietu izslēgšanu. Ja kaut kas nav ietverts uzskaitījumā, tad tas ir ārpus tā. Piemēram, „lietus, sniegs un slapjš sniegs” - krusa ir izslēgta.

Līguma projektā paplašināts, neizslēdzošs uzskaitījums ir dots ar saīsinājumiem „utt., u.c.”.

Termina „**Aktīvi**” vietā var lietot arī terminu „Pamatlīdzekļi”, jo ar šo terminu ir domāts aptvert visas tās privātā partnera īpašumā esošas lietas, kas tiek izmantotas pakalpojuma sniegšanai, bet nav koncesijas resursi. Tāpat aktīvi var būt būvniecībai nepieciešamās lietas un pagaidu būves. Aktīvi koncesijas līguma darbības laikā var būt arī kādas būves, kas nav saistītas tieši ar koncesijas resursiem un nav, piemēram, nepieciešamas pakalpojuma tālākai nodrošināšanai. Piemēram, privātais partneris uzbūvē administrācijas ēku, bet to nevar automātiski ieskaitīt koncesijas resursos, ja vien puses nav vienojušās par citu kārtību.

Termins „**Ārkārtas situācija**” var būt arī nepārvaramas varas gadījums, taču šajā gadījumā uzmanība tiek vērsta uz tā īslaicīgumu un ātras rīcības nepieciešamību. Termins ir saistīts ar īpašu pušu rīcības koordināciju un komunikāciju šādā gadījumā.

Termins „**Būtisks**” ir definēts, lai noteiktu izmērāmas izmaiņas. Piemēram, būtiski krities pieprasījums, tas nozīmē, ka pieprasījums ir krities vismaz par 10%.

Termins „**Ieguldījumam atbilstošā vērtība**” nav definēta nevienā normatīvajā aktā, kopumā nozīmē kādas darbības efektivitātes novērtējumu pēc noteiktiem kritērijiem. Publiskās un privātās partnerības projektam tiek noteikta ieguldījumam atbilstošā vērtība, kas nozīmē to, ka tiek vērtēti publiskā partnera ieguvumi, līdz ar to rīcībai, kura tiek vērtēta caur ieguldījumam atbilstošās vērtības prizmu ir jārada ieguvumi publiskajam partnerim.

Termins „**Privātā partnera pārkāpums**” ietver pārkāpumu uzskaitījumu. Minētais uzskaitījums kopumā ir minimāls, ja publiskais partneris vēlas, tas var papildināt šo sarakstu. Taču publiskajam partnerim būtu jāatceras, ka publiskās un privātās partnerības līgumā pusēm ir jābūt vienlīdzīgām, līdz ar to, ja publiskā partnera pārkāpumu skaits ir tik ierobežots, nevajadzētu privātajam partnerim radīt nevienlīdzīgu situāciju attiecībā uz pārkāpumu apjoma uzskaitījumu. Līgumā netiek lietots jēdziens „vainīgs”, jo tas nozīmē, ka vaina ir jāpierāda un bieži vien vainu nosaka tieši tiesībaizsargājošās iestādēs, līdz ar to līgumā tiek noteikti pušu pārkāpumi.

Termins „**Investīcijas**” tiek lietots, lai raksturotu būtisku uzlabojumus koncesijas resursiem un nepieciešamos būvdarbus Kohēzijas fonda aktivitāšu ietvaros. Citas investīcijas pēc būtības ir privātā partnera ziņā, piemēram, jau minētās administrācijas ēkas būvniecība.

Termins „**Konfidenciāla informācija**” paredz, ka faktiski puses īpaši (rakstiski) nosaka, kas ir neizpaužams.

Termins „**Labas prakses piemēri**” dod iespēju kādai no pusēm vērtēt otras puses rīcību, kas ir likumīga un nav pārkāpums, kā nepieņemamu, jo tā tradicionāli attiecīgajās situācijās nerīkotos „labs un rūpīgs saimnieks”. Lai atsaukšanās uz labas prakses piemēriem nebūtu apgrūtināta, ir paredzēts eksperta atzinums par attiecīgo situāciju.

	Termins „Nepārvaramas varas gadījums” tiek lietots plašāk nekā tradicionāli pieņemts, lai neierobežotu šo terminu ar gadījumu uzskaitījumu, bet vērtēt attiecīgo situāciju pēc terminā minētajiem kritērijiem. Līdz ar to, šāda pieeja ir elastīgāka, jo netiek nosaukts izsmeļošs gadījumu skaits. Atsevišķos gadījumos publiskais partneris var izslēgt kādu gadījumu no nepārvaramas varas uzskaitījuma, ja uzskata, ka ar šādu situāciju privātajam partnerim būtu jāspēj tikt galā (jāspēj nodrošināt pakalpojums atbilstošā kvalitātē un kvantitātē). Terminā „Publiskā partnera pārkāpums” ietverts minimālais pārkāpumu apjoms. Līgumā nav paredzēti publiskajam partnerim līgumsodi par minētajiem pārkāpumiem, taču privātajam partnerim ir tiesības prasīt līguma vienpusēju laušanu. Ņemot vērā minēto, publiskais partneris var koriģēt šos nosacījumus. Termins „Remontdarbi” ir saistāms kopā ar remonta darbu fondu, līdz ar to terminā ir uzskaitījums, kādi remontdarbi ir finansējami no remontdarbu fonda. Termins „Saistību izpildes atlikšanas gadījums” ir izveidots, lai privātajam partnerim nebūtu jāmaksā līgumsods par tādiem pārkāpumiem/neizpildēm, kas radušies attaisnojošu iemeslu dēļ. Parasti ir jāvērtē saistību atlikšanas gadījumi izejot no tā, vai privātajam partnerim ir jānodod vienkārši laiks, lai novērstu pakalpojuma nepieejamību vai atsevišķos gadījumos arī nauda. Šī līguma ietvaros saistību atlikšanas gadījumā tiek dots laiks. Saistību atlikšanas gadījums ir īsāks laikā par nepārvaramas varas gadījumu. Termins „Sistemātisks pārkāpums” ir paredzēts, lai varētu vērsties pret maziem, bet konsekventi turpinātiem pārkāpumiem, kas kopumā netraucē pakalpojuma kvalitātei, bet parāda privātā partnera attieksmi pret uzņemtajām saistībām.
2.	Publiskā un privātā partnera pārstāvji Publiskā un privātā partnera pārstāvji var nebūt personas, kas paraksta līgumu. Tiem vajadzētu būt PPP projekta un šī līguma praktiskajiem vadītājiem. Nozīmējot pārstāvjus ir jāņem vērā tas, ka šī personām ir jābūt ar tādām pilnvarām attiecīgajā pašvaldībā vai sabiedrībā, lai tie spētu operatīvi pieņemt lēmumus. Līgumā dotās pārstāvju pilnvaras būtu jāpapildina atbilstoši attiecīgās personas pilnvarām publiskā partnera vai privātā partnera administrācijā attiecībā uz šo projektu un līgumu.
3.	Eksemplāru skaits un līguma pielikumi Līguma eksemplāru skaits ir atkarīgs no tā, cik publiskie un privātie partneri paraksta līgumu. Tradicionāli tie būs 3 eksemplāri, viens katrai pusei un viens Uzņēmumu reģistram, ko pievieno koncesijas līguma reģistrācijas pieteikumam. Papildus vēl var būt līguma eksemplāri saistībā ar Kohēzijas fonda aktivitāšu ieviešanu.
4.	Līguma iztulkošana un savstarpējā hierarhija Šajā punktā dotas vadlīnijas līguma un tā pielikumu normu piemērošanā un noteikta rīcība gadījumos, kad līgumā un pielikumos ir ietverti pretrunīgi nosacījumi. Ja līgums un pielikumi ir apjomīgi, it īpaši gadījumos, kad ir vairākas tehniskās specifikācijas (publiskā partnera prasības) var rasties situācijas, kad tiek ietverti pretrunīgi nosacījumi, līdz ar to ir jāparedz kritēriji pēc kuriem vērtēt, kuru no nosacījumiem piemērot.
5.	Līgumam un dokumentācijai piemērojamā jurisdikcija un valoda Līgumam un visai dokumentācijai, kas cirkulē pušu starpā piemērojamā jurisdikcija

	un valoda ir jānorāda, un tam īpaši uzmanība jāpievērš, ja privātais partneris ir ārvalstnieks. Līdz ar to, ieteicams būtu atstāt latviešu valodu un Latvijas Republikas normatīvos aktus.
6.	Līguma noteikumu piemērošanas nošķirtība tiesību aktu izmaiņu gadījumos Šajā punktā ir paredzēta pušu rīcība, ja mainās normatīvie akti. Piemēram, tiek pieņemtas pušu sadarbību atvieglojošas normas, ja īpaši attiecīgā normatīvā akta pārejas noteikumos nebūs norādīts, ka normas piemērojamas arī uz jau spēkā esošiem koncesijas līgumiem, tad puses tos nevarēs piemērot. Līdz ar to, līgumā ir paredzēts, ka izmaiņas varēs vērtēt un piemērot pēc nepieciešamības. Līdz ar to, pusēm ir iespēja piemērot mazāk birokrātiskos nosacījumus un nepiemērot tādus, kas mainītu noslēgtā līguma jēgu un būtību.
7.	Līguma spēkā stāšanās un termiņš Līgumā ietverts, ka līgums stājas spēkā pēc līguma nodrošinājuma iesniegšanas. Publiskais partneris var noteikt citu līgumā spēkā stāšanos termiņu.
8.	Līguma izmaiņas Tiek izdalīti abpusēji parakstāmie dokumenti un tie, kas ir spēkā, ja to parakstījusi tikai viena puse.
9.	Paziņošana par Līguma noslēgšanu un reģistrēšana Publiskajam partnerim saskaņā ar Publiskās un privātās partnerības likumu ir jāpaziņo uzraudzības institūcijai (Centrālajai finanšu un līgumu aģentūrai) par līguma noslēgšanu, grozījumiem un izbeigšanu. Koncesijas līguma ir jāreģistrē LR Uzņēmumu reģistrā.
10.	Vienošanās pilnīgums Tā kā starp pusēm norisinās sarunas par līguma tekstu nolikuma pieļautajās robežās, ir jāfiskē, ka visas citas iepriekšējās vienošanās un nosacījumu varianti nav spēkā, izņemot šo parakstīto līgumu.
11.	Sadarbība un piekrišanas Puses apņemas sadarboties labā ticībā un bez nepieciešamības nekavēt otras puses saistību izpildi šī līguma ietvaros.
12.	Privātā un Publiskā partnera apliecinājumi Ietverts privātā partnera apliecinājums saskaņā ar pretendentu atlases nosacījumiem. Publiskā partnera apliecinājums tiek attiecināts uz šo līgumu un tam pievienotajiem pielikumiem. Publiskie partneri parasti izvairās parakstīt detalizētākus apliecinājumus un dot garantijas par sniegtās informācijas patiesumu.
13.	Pienākums pārliecināties par informācijas patiesumu Ar šiem nosacījumiem tiek uzlikts pienākums privātajam partnerim pārliecināties par publiskā partnera sniegtās informācijas patiesumu un korektumu. Šādai normai ir arī ļoti praktiska nozīme, jo privātais partneris kā attiecīgās jomas speciālists var labāk redzēt tehnisko specifikāciju nepilnības vai pretrunas publiskā partnera prasībās. Līdz ar to, privātajam partnerim ir jāvērs uzmanību uz minētajiem faktiem. Privātais partneris var neņemt vērā publiskā partnera norādījumus, bet tad viņš ir atbildīgs par šādas rīcības sekām.

14.	Saistošs tiesību pārņēmējiem un Pušu pārstāvjiem Ar šo punktu tiek noteikta līguma pēctecība, tas nozīmē to, ja publisko partneri reorganizē vai tā pienākumus nodod citai iestādei, tad šī iestāde ir atbildīga par publiskā partnera saistību izpildes turpināšanu.
15.	Konfidencialitāte Punkts nosaka konfidenciālas informācijas izpaušanas robežas. Līgums nosaka, ka pusēm nav tiesības izpaust konfidenciālo informāciju arī pēc līguma termiņa beigām. Parasti šāds termiņš ir 2 – 5 gadi.
16.	Informācijas aprīte un komunikācijas forma Puses var mainīt šo punktu pēc saviem ieskatiem, pielāgojot atbilstoši to darbības specifikai un vēlmei detalizēt. Punktā ir noteikts, kādā termiņā ir uzskatāms, ka korespondence ir saņemta. Šāds punkts atvieglo dokumentu saņemšanas maksimālo termiņu noteikšanu.
17.	Sabiedriskās attiecības un publicitāte Šajā punktā īpaša uzmanība ir jāpievērš gadījumam, ja līguma ietvaros tiek īstenotas arī Kohēzijas fonda aktivitātes, tad punkts ir jāpapildina ar attiecīgajām publicitātes prasībām.
18.	Privātā partnera lietvedība un grāmatvedība Privātam partnerim ir jāveic saimnieciskās darbības uzskaitē atbilstoši grāmatvedību reglamentējošos normatīvos aktos noteiktai kārtībai. Tā kā kopsabiedrība nevar nodarboties ar citiem komercdarbības veidiem, kā vien ar tiem, kas ir nepieciešami koncesijas līguma izpildei, visai lietvedības un grāmatvedības dokumentācijai ir jābūt pieejamai no publiskā partnera puses.
19.	Līguma izpildes nodrošinājums Līguma izpildes nodrošinājumu var iesniegt gan Latvijas Republikā reģistrēta banka vai ārvalstu bankas filiāle, kurai ir Latvijas Republikas Finanšu un kapitāla tirgus komisijas izsniegta atļauja (licence) kredītiestādes darbībai, vai ārvalstu banka, kurai ir attiecīgās valsts normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā izsniegta atļauja (licence) kredītiestādes darbībai, vai apdrošināšanas akciju sabiedrība vai ārvalsts apdrošinātāja filiāle, kurai ir Latvijas Republikas Finanšu un kapitāla tirgus komisija izsniegta licence attiecīgajā apdrošināšanas veidā. Līguma nodrošinājuma optimālais apmērs būtu 10 – 15% no Līgumcenas. Līguma nodrošinājums ir veidots tā, lai tas pēc noteikta laika samazinātos, jo tādā veidā tiktu taupīti privātā partnera finanšu resursi. Parasti 1 gads ir visriskantākais šādos projektos, līdz ar to kā līguma nodrošinājuma summas daļēju samazinājuma atskaites punktu var minēt vienu gadu vai arī būvniecības darbu beigšanas termiņu. Otrs samazinājums ir paredzams pēc tāda termiņa, lai pārlicinātos, ka ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumi tiek sniegti atbilstošā kvalitātē un kvantitātē, piemēram, 2 gadi.
II Līguma priekšmets, īpašuma tiesības un koncesijas	Šajā līguma sadaļā norāda detalizētu Līguma priekšmetu, investīcijas un pieļaujamās darbības ar aktīviem un koncesijas resursiem.

resursi	
20.	Līguma priekšmets Līguma priekšmetā ir jānorāda visi būtiskie privātā partnera pienākumi un veicamās darbības koncesijas līguma darbības laikā. Ja līguma ietvaros tiek īstenotas Kohēzijas fonda finansētas aktivitātes, tās atsevišķi ir jāiekļauj līguma priekšmetā.
21.	Ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu pieejamības diena Norāda datumu, kas ir jāuzsāk sniegt pakalpojums gala lietotājiem. Publiskajam partnerim ir jāņem vērā, ka privātajam partnerim vēl ir jāiegūst licence ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu sniegšanai.
22.	Īpašuma tiesības uz Aktīviem un citu īpašumu Līguma darbības laikā Līguma darbības laikā visi aktīvi ir kopsabiedrības jeb privātā partnera īpašuma. Ja kopsabiedrība tiek likvidēta šis īpašums tiek sadalīts atbilstoši pušu ieguldījumam. Publiskajam partnerim būtu jāvērtē, kā tas pēc koncesijas līguma termiņa beigām turpinās ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu sniegšanu. Ja tam ir nepieciešami šie Aktīvi, līgumā ir jāparedz, ka likvidācijas kvota tiek izmaksāta privātajam partnerim naudā. Tāpat publiskais partneris var pieņemt lēmumu saskaņā ar Publiskās un privātās partnerības likuma 118.pantu, kas paredz iespēju turpināt kopsabiedrības darbību. Taču tādā gadījumā tam ir jānodrošina cits tiesiskais pamats pakalpojumu sniegšanai.
23.	Dokumentācija nodošanas Publiskajam partnerim regulējums Līgumā jāparedz nosacījums, ka privātajam partnerim ir jānodrošina visa dokumentācija, lai publiskais partneris varētu pārņemt pakalpojumu sniegšanu.
24.	Koncesijas resursi un to nodošanas kārtība Koncesijas resursi ir visa ar ūdenssaimniecības un pakalpojumu sniegšanu saistītā kustamā un nekustamā manta, kas uz līguma slēgšanas brīdi atrodas publiskā partnera īpašumā vai valdījumā. Publiskais partneris līgumā sniedz detalizētu esošās un šī līguma ietvaros nododamās kustamās un nekustamās mantas raksturojumu, tehniskos parametrus un atrašanās vietu. Būtiska ir operatīva resursu nodošanas kārtība un to fiksēšana aktā. Punktā ir paredzēta arī resursu atgriešanas publiskajam partnerim kārtība.
25.	Rīcība ar Koncesijas resursiem un Aktīviem Līguma darbības laikā Rīcība ar aktīviem netiek īpaši regulēta. Publiskajam partnerim ir atstāta iespēja kontrolēt rīcību ar aktīviem, piemēram, ja darījums sastāda vai aktīvu vērtība ir lielāka par noteiktu summu, piemēram, 50 000 LVL. Taču kopumā publiskais partneris rīcību ar aktīviem var kontrolēt ar dalību kopsabiedrībā. Rīcības ierobežojumus ar koncesijas resursiem nosaka Publiskās un privātās partnerības likums.
26.	Koncesijas resursu uzturēšanas nosacījumi un apsekojumi Punktā ir minēti vispārēji koncesijas resursu uzturēšanas nosacījumi. Papildus nosacījumi uzturēšanai nav ietverti. Ir paredzēta koncesijas resursu noslēguma pārbaude, kas paredz iespēju publiskajam

	partnerim noteikt pienākumu privātajam partnerim uzlabot koncesijas resursus līdz tādām apjomam, lai tie kalpotu vēl noteiktu gadu skaitu. Tas pasargā publisko partneri no koncesijas resursu atlikušā vērtības riska uzņemšanās.
27.	Investīcijas koncesijas resursos Nosaka saskaņā ar speciālo tehnisko specifikāciju. Tie ir nepieciešamie būvdarbi, iekārtu iegāde utt.
28.	Investīciju veikšanas periods un finansēšanas avoti Norāda, kādā termiņā ir jāveic būvdarbi un citas investīcijas un kāds ir to finansēšanas avots – Kohēzijas fonda finansējums, publiskā partnera maksājums, privātā partnera līdzekļi.
29.	Remontdarbi un remontdarbu fonds Remontdarbu fonds ir domāts, lai privātajam partnerim būtu pieejami līdzekļi aktīvu un koncesijas resursu plānotiem remontiem. Tā ir papildus garantija publiskajam partnerim, ka privātais partneris visus līdzekļus no iegūtajām maksām no gala lietotājiem neizlieto kādām citām vajadzībām un tam nepaliek līdzekļu nepieciešamo remontdarbu veikšanai. Remontdarbu fonds liek uzturēt privātajam partnerim aktīvus un koncesijas resursus labā tehniskā stāvoklī un domāt par to atjaunošanu plānveidīgi, nevis spontāni ieguldīt līdzekļus neplānotos remontos. Remontdarbu fonds nav izmantojams ārkārtas remontdarbiem, jo ir jāsaņem fonda naudas izlietojumam publiskā partnera atļauja. Šo noteikumu var neietvert līgumā, ja puses uzskata, ka tas nav nepieciešams.
III Izmaiņas	Šajā sadaļā ir regulēts, kādā veidā puses saskaņo izmaiņas, dokumentāciju, priekšlikumus utt.
30.	Izmaiņu izskatīšanas procedūra Puses var apspriest izmaiņu izskatīšanas procedūru līguma sarunās un pēc vēlēšanās vienkāršot vai papildināt.
31.	Publiskā partnera pieprasītās izmaiņas un izmaiņu paziņojums Publiskais partneris var pieprasīt izmaiņas līgumā. Tās ir jāpamato. Taču publiskajam partnerim ir jāņem vērā līguma un Publiskās un privātās partnerības likumā ietvertie nosacījumi līguma grozīšanai.
32.	Privātā partnera iebildumi pret Publiskā partnera pieprasītajām izmaiņām Papildus līgumā var paredzēt papildus gadījumus, kad privātajam partnerim nav tiesības iebilst pret publiskā partnera ierosinātām izmaiņām.
33.	Privātā partnera ierosinātās izmaiņas un izmaiņu paziņojums Privātajam partnerim ir tiesības ierosināt izmaiņas, taču tām ir jārada labvēlīgas sekas publiskajam partnerim un/vai gala lietotājiem.
34.	Publiskā partnera iebildumi pret Privātā partnera pieprasītajām izmaiņām Publiskā partnera iespējamie iebildumi ir uzskaitīti līguma 30.7., 30.8.punktos.
35.	Izmaiņu izmaksu aprēķins Gandrīz jebkuras izmaiņas ir izsakāmas naudas izteiksmē. Izmaiņu izmaksu aprēķins liek pusēm prognozēt izmaiņu ietekmi gan uz līgumcenu, gan investīciju apjomu, gan

	tarifiem. Tādā veidā puses var labāk izvērtēt izmaiņu ietekmi un to nepieciešamību. Papildus jau norādītajam var vērtēt izmaiņu ietekmi uz tarifu, būvniecības izmaksām, koncesijas maksu.
36.	Izmaiņu izmaksu aprēķina apspriešana un apstiprināšana (noraidīšana) Izmaiņu izmaksu aprēķins vienlaicīgi ir arī pušu rīcības plāns izmaiņu ieviešanai.
37.	Kompensācija izmaiņu dēļ radušos izmaksu segšanai Kompensācijas tiek paredzētas vienīgi tām izmaiņām, kuras ir ierosinājis publiskais partneris. Taču kompensācija nav obligāts priekšnosacījums izmaiņām, līdz ar to katrā atsevišķā gadījumā puses var vienoties par tās apmēru un samaksas kārtību.
IV Projekta vadība	Projekta vadība līgumā ir paredzēta kā pušu koordinētas sadarbības labas prakses piemērs. Ja publiskais partneris nevēlas ieviest projekta vadību, tas var izņemt šo sadaļu ārā no līguma.
38.	Projekta vadības grupa un tās izveidošanas kārtība Projekta vadības grupā vajadzētu iekļaut tās personas, kas bija koncesijas procedūras komisijas locekļi. Papildus var pieaicināt ekspertus no Centrālās finanšu un līgumu aģentūras, Publiskās un privātās partnerības asociācijas vai citus publiskās un privātās partnerības ekspertus no publiskā vai privātā sektora.
39.	Projekta vadības grupas funkcijas Projekta vadības grupa daudzos gadījumos faktiski darbojas kā publiskais partneris, taču tās lēmumiem ir ieteikumu raksturs. Ņemot vērā minēto, ja publiskais partneris uzskata par nepieciešamu, var papildināt tās funkcijas un lēmumus noteikt par saistošiem abām pusēm.
40.	Projekta vadības grupas sanāksmju un darba kārtība Projekta vadības grupas sekretariāta funkcijas ir noteiktas publiskajam partnerim.
V Apdrošināšana	Sadaļā noteiktas minimālās prasības privātajam partnerim apdrošināšanai.
41.	Aktīvu un Koncesijas resursu apdrošināšana Lai nepalielinātu privātā partnera izmaksas, netiek īpašas prasības aktīvu apdrošināšanai. Ja publiskais partneris izvirza papildus prasības, jāērķinās, ka apdrošināšanas prēmijas būs iekļautas tarifā. Citāda situācija ir ar koncesijas resursiem, kuru saglabāšana publiskajam partnerim ir būtiska.
42.	Civiltiesiskās atbildības apdrošināšana Privātajam partnerim tiek lūgts apdrošināt tā profesionālo civiltiesisko atbildību. Tas ir nepieciešams gadījumos, kad notiek avārijas un tiek nodarīts kaitējums trešajām personām vai gala lietotājiem.
VI Projektēšana un būvdarbi	Šajā sadaļā ir izvirzītas vispārīgas prasības, jo detalizēti tās ir aprakstītas pakalpojumu sniegšanas vispārējā specifikācijā.
43.	Projektēšanas un Būvdarbu izpildes vispārīgās prasības Līguma izpildē ir jāievēro Būvniecības likums un ar to saistītie tiesību akti, kā arī starptautiskie būvniecības standarti, noteikumi un vadlīnijas. Publiskam partnerim ir jānorāda uz šī līguma izpildi attiecināmas specifiskas

	tehniskās prasības līguma izpildei. Līguma izpildē ir jāņem vērā visu iespējamo ar līguma izpildi saistīto valsts institūciju tehniskie noteikumi un prasības.
44.	Būvdarbu vadība un inženiertehniskā uzraudzība Lai nodrošinātu līguma izpildi atbilstoši normatīvo aktu prasībām puses līguma izpildei piesaista atbilstošas kvalifikācijas personālu, kura kvalifikāciju apliecina LR izdots attiecīgs sertifikāts. Privātā partnera speciālistiem tiek izvirzītas prasības konkursa nolikumā. Ņemot vērā, ka līguma izpilde ir saistīta ar sarežģītu inženiertehnisko būvju izveidi un apsaimniekošanu publiskajam partnerim ir ieteicams piesaistīt inženiertehnisko personālu ar pieredzi liela mēroga investīciju līgumu realizācijas vadībā un/ vai pārraudzībā attiecīgajā jomā, kā arī pieredzi projektu vadībā, kur tā kvalifikāciju apliecina attiecīgs, starptautiski atzīts sertifikāts.
45.	Darbu uzsākšanas diena Līguma izpildes uzsākšanas datumu nosaka publiskais partneris. Ņemot vērā, ka līguma uzsākšanai ir nepieciešams savstarpēji nokārtot virkni formalitāšu, ieteicamais līguma izpildes uzsākšanas datums būtu nosakāms kā 2 mēnešu laikā no līguma parakstīšanas brīža, t.i., brīdis, kad privātais partneris ir pārņēmis visu pakalpojuma sniegšanu.
46.	Projektēšana Projektēšanas darbus nepieciešamajiem uzlabojumiem privātais partneris veic saskaņā ar normatīvo aktu prasībām, publiskā partnera definētajām specifiskajām tehniskajām prasībām, ievērojot starptautiskos standartus, noteikumus. Ņemot vērā, ka dažādās ES dalībvalstīs būvniecībā izmantojamie standarti atšķiras publiskais partneris speciālajā tehniskajā specifikācijā norāda pēc kādiem standartiem jāveic līguma ieviešana un ar to saistītie būvdarbi. Gadījumā, ja privātais partneris uzskata un var pierādīt citu, nevis publiskā partnera norādīto, standartu izmantošanas pamatotību konkrētā situācijā, tas iesniedz pamatojumu publiskajam partnerim izskatīšanai. Gadījumā, ja publiskais partneris atzīst piedāvājumu par pamatotu, rakstiskas vienošanās rezultātā puses vienojas par standarta piemērojamību vai nomaīņu.
47.	Būvekspertīze Būvekspertīzes veikšana ir nepieciešama, lai novērstu iespējamās projekta kļūdas un nodrošinātu tā pilnu atbilstību publiskā partnera prasībām un situācijai. Būvekspertīzi veic LR sertificēts attiecīgās jomas speciālists. Būvekspertīzes atzinuma saņemšanai nepieciešams ieplānot vismaz 1 mēnesi. Tas atkarīgs no ekspertīzei nodotā materiāla un projekta apjoma, specifikas un kvalitātes.
48.	Materiāli Visiem būvniecībā izmatotajiem materiāliem ir jābūt sertificētiem izmantošanai Eiropas Savienībā. Atbilstību kvalitātes prasībām apliecina ražotājs izsniedzot attiecīgu kvalitātes sertifikātu, kas pievienojams piegādāto materiālu dokumentācijai.

49.	Pārbaudes un kvalitātes atbilstība Būvju nodošana ekspluatācijā ir jāveic saskaņā ar normatīvo aktu prasībām. Pirms tam visas izveidotās būves tiek testētas atbilstoši to lietošanas un pielietojuma specifikai. Testēšanas nosacījumi ir aprakstīt vispārējās tehniskajās specifikācijās. Publiskais partneris pieprasa uzlabojumus un atkārtotu būvju testēšanu, ja testēšanas rezultāti nav apmierinoši un neatbilst izvirzītajām prasībām.
50.	Atbildība par defektiem Privātā partnera pienākums ir novērst visus jaunizbūvētās infrastruktūras defektus un neatbilstības par saviem līdzekļiem saskaņā ar normatīvo aktu prasībām par garantijas periodu un izpildītāja atbildību. Publiskais partneris var paredzēt līgumā detalizētus garantijas termiņus.
VII Ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu sniegšana	Šajā nodaļā tiek aprakstītas prasības Ūdensapgāde un kanalizācijas pakalpojumu sniegšanai.
51.	Ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu sniegšanas kārtība Latvijā ūdensapgādes pakalpojumus nodrošina uzņēmumi, kuriem piešķirtas licences pakalpojuma sniegšanai. Licences potenciālajiem pakalpojumu sniedzējiem tiek piešķirtas, norādot konkrētu ģeogrāfisku to darbības teritoriju. Privātajam partneris ir jāievēro noteiktā teritorija līguma izpildes laikā, ja netiek panākta cita vienošanās ar publisko partneri un pakalpojuma sniegšanas teritorija tiek mainīta (PAPLAŠINĀTA), attiecīgi to noformējot normatīvos noteiktajā kārtībā. Šī līguma uzsākšana un realizācija nekādā mērā nedrīkst negatīvi ietekmēt pakalpojuma sniegšanas kvalitāti un tā pieejamību klientiem. Visas juridiskās un institucionālās izmaiņas jāveic tā, lai tās neatstātu iespaidu pakalpojuma sniegšanas kvalitāti un pieejamību. Privātais partneris veic visas nepieciešamās darbības klientu informēšanai un dokumentu pārformēšanai balstoties uz jaunizveidoto institucionālo pakalpojuma sniegšanas modeli. Publiskais partneris iespēju robežās atbalsta un sadarbojas ar privāto partneri sabiedrības informēšanas nolūkos un pakalpojuma pieejamības un kvalitātes saglabāšanas nolūkos.
52.	Ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu pieejamības prasības un standarti Tā kā komunālo pakalpojumu nozare ir sīki regulēta normatīvajos aktos, publiskais partneris neizvirza papildus prasības ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu sniegšanai, taču, ja ir kādas būtiskas piebildes, tās var šeit noteikt.
53.	Ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu sniegšanas kvalitātes vadība Privātajam partnerim netiek izvirzītas prasības pēc kvalitātes vadības sistēmas, taču šāda prasība būtu nepieciešama attiecībā uz kopsabiedrību, kura tiek izveidota no jauna, līdz ar to detalizēta kvalitātes kontrole ir būtiska ieguldījumam atbilstošās vērtības sasniegšanai.

54.	Ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu pieejamības kontrole Publiskais partneris var paredzēt pats papildus tiesības veikt kontroles, taču, ņemot vērā, stingro tiesisko regulējumu, ir pietiekami, ja tam tiek sniegta informācija, kas tiek automatizēti uzskaitīta.
55.	Tiesības iekasēt maksu no Gala lietotājiem Var pastāvēt arī variants, kad maksu iekasē publiskais partneris ir maksā privātajam partnerim ikmēneša maksu par pakalpojumu sniegšanu atkarībā no lietotāju skaita (<i>shadow toll</i> princips), taču tas šajā gadījumā nebūtu racionāli.
56.	Publiskā partnera tiesības pārņemt pakalpojumu sniegšanu Atsevišķos gadījumos publiskais partneris var vēlēties pārņemt privātā partnera pienākumus, kas saistītas ar pakalpojumu sniegšanu, ja ir vajadzība veikt preventīvos pasākumus vai novērst būtisku kaitējumu cilvēku veselībai, īpašuma, personu un vides drošībai vai publiskais partneris vēlas pats pildīt ar likumu noteiktās funkcijas. Apstākļi, kādēļ vajadzētu rasties nepieciešamībai izmantot iejaukšanās tiesības, var rasties ārpus pušu un līguma ietekmes, kā arī gadījumos, kad līgums var tikt laužts tajā noteiktajos gadījumos. Publiskais partneris var izmantot iejaukšanās tiesības uz laiku pārņemot visus vai tikai atsevišķus privātā partnera pienākumus, kas izriet no koncesijas līguma. Publiskā partnera iejaukšanās tiesības būtiski atšķiras no finansētāja iejaukšanās tiesībām, kas tiek nodibinātas ar informācijas apmaiņas līguma palīdzību, kā arī no rīcības līguma laušanas gadījumā. Ja publiskais partneris vēlas izmantot iejaukšanās tiesības, viņam par to ir rakstiski jābrīdina privātais partneris. Paziņojumā ir jābūt ietvertam: - Kādas tieši darbības iejaukšanās tiesību izmantošanas gadījumā publiskais partneris vēlas uzsākt; - Iejaukšanās tiesību izmantošanas iemesls; - Datums, ar kuru uzsākt iejaukšanās darbības; - Laika periods, kurā publiskais partneris uzskata, ka situācija tiks atrisināta, t.i., paredzamais laika periods iejaukšanās tiesību īstenošanai; - Pienākumi, kuri privātajam partnerim, iejaukšanās tiesību izmantošanas laikā, būs jāveic.⁷ Privātajam partnerim iejaukšanās tiesību laikā ir jāsadarbojas ar publisko partneri, jo iejaukšanās tiesību būtība ir atjaunot iepriekšējo stāvokli pirms problēmu rašanās. UNCITRAL Likumdošanas vadlīnijās privāti finansētiem infrastruktūras projektiem⁸ tiek norādīts, ka noteikti ir jānosaka, kurš finansēs iejaukšanās tiesību īstenošanā radušās izmaksas. Ja iejaukšanās tiesības netiek izmantotas gadījumos, kuros varētu lauzt līgumu, bet gan ārēju apstākļu ietekmē, piemēram, nepārvaramas varas gadījumos, publiskajam partnerim ir jāmaksā privātajam partnerim par tām pakalpojuma daļām, kuras tiek nodrošinātas pilnā mērā. Ja publiskais partneris izmanto iejaukšanās tiesības, jo tas

⁷ http://www.hm-treasury.gov.uk/ppp_standardised_contracts.htm

⁸ **United Nations.** *UNCITRAL Legislative guide on privately financed infrastructure projects.* New York, United Nations, 2001., p.146.

	pats vēlas īstenot savas funkcijas, tad viņam ir pilnībā jāmaksā privātajam partnerim pieejamības maksājums vai kompensācija un jāatbrīvo viņš no pakalpojumu sniegšanas pienākumiem. Lielbritānijas Valsts kase uzskata, ka „šādā gadījumā publiskajam partnerim ir jāuzņemas arī visas iejaukšanās tiesību īstenošanas izmaksas”.⁹ Šādam viedoklim piekrīt arī Apvienoto Nāciju Starptautisko tirdzniecības tiesību komisija¹⁰. Ja iejaukšanās tiesības tiek izmantotas gadījumos, kad varētu tikt laužts līgums, publiskais partneris var tās īstenot pats vai ar trešās puses palīdzību uz privātā partnera rēķina. Lielbritānijas Valsts kase uzskata, ka „privātajam partnerim ir jāmaksā arī šajā gadījumā pieejamības maksājums, taču publiskais partneris var atskaitīt visus iejaukšanās īstenošanas izdevumus.”¹¹ Ja publiskais partneris konstatē, ka līgumu tāpat nebūs iespējams saglabāt arī pēc iejaukšanās tiesību izmantošanas, tas vēršas pie finansētāja, un finansētājs var īstenot informācijas apmaiņas līgumā ietvertās tiesības. Publiskajam partnerim iejaukšanās tiesības būtu jāīsteno pēc labākās prakses, tas nozīmē, gan no administratīvo darbību viedokļa, gan sniedzot pakalpojumu privātā partnera vietā.
57.	Paziņošana par nepieejamības un neizpildes gadījumiem, informācijas punkts Lai vecinātu LR likumā noteikto patērētāju tiesību ievērošanu un sistēmas darbības uzlabošanu, kā arī mazinātu riskus pakalpojuma pieejamībai, vai novērstu bojājumus, neatbilstības sistēmā, privātais partneris izveido informācijas punktu, kura uzdevums ir reģistrēt visas ienākošās sūdzības, organizēt operatīvu un profesionālu to izvērtēšanu un atbilstošu mēru pieņemšanu un risinājumu rašanu katrai konkrētai situācijai. Publiskais partneris nosaka reaģēšanas laika robežu problēmu risināšanai balstoties uz savu jau esošo pieredzi sniedzot pakalpojumu.
58.	Publiskā partnera pārbaudes Lai nodrošinātu pakalpojuma kvalitāti un atbilstību prasībām abas puses sadarbojas, lai veiktu regulāru pakalpojuma kvalitātes monitoringu. Publiskais partneris nosaka minimālo laika periodu un pārbažu skaitu un veidu monitoringa veikšanai. Privātais partneris grafikā var ierosināt izmaiņas ar mērķi uzlabot monitoringa efektivitāti. Puses rakstiski vienojas savā starpā, par izmaiņām pakalpojuma kvalitātes monitoringa metodoloģijā. LR normatīvajos aktos noteiktās pakalpojuma kvalitātes prasības ir uzskatāmas par minimumi monitoringa veikšanai un jebkura savstarpēja vienošanās nedrīkst mazināt LR likumos un normatīvs definētās prasības.
59.	Pušu rīcība nepieejamības un Līgumu neizpildes gadījumā Publiskajam partnerim ir atstāta iespēja vērtēt, vai piemērot līgumsodus vai nepiemērot. Tāpat publiskais partneris izvērtē vai nepieejamības gadījumi un

⁹ http://www.hm-treasury.gov.uk/ppp_standardised_contracts.htm

¹⁰ **United Nations.** *UNCITRAL Legislative guide on privately financed infrastructure projects.* New York, United Nations, 2001., p.148.

¹¹ http://www.hm-treasury.gov.uk/ppp_standardised_contracts.htm

	neizpilde nav radusies saistību atlikšanas gadījuma dēļ. Publiskajam partnerim ir jāvērtē privātā partnera pārkāpuma nozīmīgums un vai līgumsods panāks tā mērķi – novērst atkārtotu pārkāpumu. Iespējams, ka nebūtisku pārkāpumu gadījumā var vispirms brīdināt privāto partneri un tikai nākamajā reizē piemērot līgumsodu. Tādi gadījumi, piemēram, būtu, piemēram, kļūdas kādos aprēķinos, ja radušās nejaušības pēc, kāda termiņa nokavējums, ja tam ir attaisnojoši iemesli, bet tie nav ne nepārvaramas varas gadījumi, ne saistību atlikšanas gadījumi.
VIII Kopsabiedrība	Kopsabiedrības izveides nosacījumi, paņēmieni un skaidrojumi ir apkopoti Vadlīnijās institucionālās publiskās un privātās partnerības projektu īstenošanai (atrodamas www.ppp.gov.lv), līdz ar to šeit netiks detalizēti aprakstīti kopsabiedrības izveides nosacījumi, jo tie ir minēti attiecīgajās vadlīnijās.
IX Apakšuzņēmēji	Sadaļa paredzēta, lai ierobežotu privātā partnera iespējas nodot pakalpojumu sniegšanu apakšuzņēmējiem, kā arī, lai privātajam partnerim uzliktu pienākumu informēt publisko partneri par apakšuzņēmumu līgumiem.
65.	Saistību nodošana apakšuzņēmējiem Privātajam partnerim ir jāsaskaņo apakšuzņēmēju maiņa ar publisko partneri un jāsadarbojas tikai ar tādiem apakšuzņēmējiem, kas ir norādīti tā piedāvājumā.
66.	Nosacījumi līgumiem ar apakšuzņēmējiem Publiskajam partnerim ir diezgan plašās pilnvaras apakšuzņēmēju kontrolē. Tas ir paredzēts, lai publiskais partneris varētu vieglāk nepieciešamības gadījumā pārņemt privātā partnera saistības.
X Maksājumi	Paredz visus maksājumus līguma ietvaros un šo maksājumu pārskatīšanas nosacījumus.
67.	Līgumcena Ieraksta līgumcenu no privātā partnera piedāvājuma. Šajā punktā var paredzēt arī maksimālo iespējamo līgumcenu, kas ir noteikta finanšu un ekonomiskajos aprēķinos. Saskaņā ar Publiskās un privātās partnerības likuma 1.panta 32.punktu līgumcena ir kopējā samaksa par PPP līguma izpildi (neņemot vērā pievienotās vērtības nodokli). Tas attiecas arī uz finanšu līdzekļu kopējo apjomu (neņemot vērā pievienotās vērtības nodokli), ko privātais partneris iegūtu, īstenojot tiesības un pienākumus, kas izriet no PPP līguma un kas var ietvert arī galalietotāja maksājumus.
68.	Koncesijas maksa, līdzfinansējums un citi Publiskā partnera maksājumi Koncesijas maksa būs tajos gadījumos, kad no finanšu un ekonomiskajiem aprēķiniem ir redzams, ka privātā partnera naudas plūsma ir pozitīva saņemot maksājumus tikai no gala lietotājiem. Šeit ir jāmin arī citi publiskā partnera maksājumi. Piemēram, atsevišķa maksāšanas kārtība būs būvdarbiem, jo tie tiek finansēti no Kohēzijas fonda līdzekļiem. Būvdarbi no Kohēzijas fonda līdzekļiem tiek samaksāti atsevišķi. Ir jānorāda līdzfinansējuma apjoms, kuru privātais partneris nodrošina publiskajam partnerim.
69.	Koncesijas maksas indeksācija un pārskatīšanas kārtība

	Līgumā būtu ieteicams paredzēt iespēju pārskatīt publiskā partnera maksas apmēru ik pēc gada, piesaistot maksas pārskatīšanu inflācijas rādītājiem. Veicot finanšu un ekonomiskos aprēķinus, tiek ņemts vērā inflācijas rādītājs, līdz ar to šāda pieeja nesamazinātu ieguldījumam atbilstošo vērtību. Koncesijas maksa var būt arī konstanta visā līguma darbības laikā.
70.	Pieejamības atskaitījumi un to samaksas kārtība Pieejamības atskaitījumi šī līguma ietvaros ir līgumsodi. Taču kopumā var veidot daudz sarežģītāku sistēmu (tabulu), kurā pieejamības atskaitījumi tiek diferencēti atkarībā no tā, kādā apjomā pakalpojumi nav pieejami, cik ilgi utt.
71.	Tarifi Tarifu aprēķināšanas metodika ir notiekta ar sabiedrisko pakalpojumu regulatora apriņķinātajām metodikām. Tāpat tajās ir ietverti tarifu pārskatīšanas nosacījumi. Publiskais partneris var piemērot stingrākas prasības tarifu pārskatīšanai.
XI Risku pārdale	Risku pārdale līgumā ir jāatrunā saskaņā ar finanšu un ekonomiskajos aprēķinos noteikto. PPP likums detalizēti par risku pārdali runā vienīgi koncesijas gadījumā, kur risku pārdale ir piesaistīta koncesijas būtībai un samaksas saņemšanas kārtībai par sniegtajiem pakalpojumiem. Publiskās un privātās partnerības likumā tiek minēti ekonomiskie riski, kad privātā partnera ienākumi ir atkarīgi no būves vai pakalpojuma galalietotāja pieprasījuma pēc šīs būves vai pakalpojuma (pieprasījuma risks) vai no tā, vai šī būve vai pakalpojums tiek piedāvāts galalietotājam atbilstoši tām prasībām, kuras noteiktas noslēgtajā koncesijas līgumā (pieejamības risks), vai arī gan no pieprasījuma riska, gan no pieejamības riska. Pieejamības riskā daļēji tiek ietverts arī būvniecības risks, kas nozīmē to, ka privātais partneris apņemas izveidot būvi vai objekti atbilstoši pasūtītāja prasībām, augstā kvalitātē, paredzētajā budžetā un laikā. Šajā līgumā neviens no riskiem nav pārskatāms ar līguma grozījumiem. Pārskatāmiem nevajadzētu būt būvniecības riskam, pieejamības riskam un pieprasījuma riskam.
72.	Būvniecības risks Privātais partneris ir pilnībā atbildīgs par būvdarbu nodošanu laikā, atbilstošā kvalitātē un par tā noteiktu cenu. Nekādi publiskā partnera finansēti papildus darbi nav iespējami.
73.	Tehnoloģiskais risks Privātais partneris uzņemas risku, ka varētu mainīties tehnoloģijas sabiedriskā pakalpojuma nodrošināšanas laikā. Praksē, piemēram, tās būtu papildus prasības attīrīšanas ietaisēm vai procesam. Jaunu preparātu izmantošana ūdens sagatavošanai utt.
74.	Pieejamības risks Privātais partneris uzņemas pieejamības risku, tas nozīmē, ka vai nu privātais partneris nesaņem gala lietotāju maksājumus par zemas kvalitātes pakalpojumu vai arī publiskais partneris ietur pieejamības atskaitījumus (piemēro līgumsodus). Pieejamības prasība ir regulēta normatīvajos aktos.

75.	Pieprasījuma risks Privātais partneris uzņemas risku, ka lietotāju skaits var būtiski samazināties vai palielināties, ka var būt liels kavēto maksājumu apjoms utt. Publiskais partneris garantē privātajam partnerim pakalpojumu sniegšanas tiesības noteiktā teritorijā, bet ne lietotāju skaitu.
76.	Normatīvo aktu izmaiņu risks Normatīvo aktu izmaiņu risku uzņemas privātais partneris. It īpaši tas attiecas uz izmaiņām tarifu aprēķināšanas kārtībā vai ūdens sagatavošanas vai attīrīšanas procesā. Kopumā normatīvo aktu izmaiņu risks būtu dalāms starp publisko un privāto partneri, strikti nosakot robežas. Normatīvo aktu izmaiņu risku varētu atstāt arī kā pušu sarunu priekšmetu.
77.	Finanšu risks Privātajam partnerim ir jāuzņemas arī finanšu risks, kas ietver procentu likmju celšanās risku, finanšu piesaistes risku, nodokļu palielināšanās risku, valūtas risku, inflāciju. Inflācijas risks var tikt dalīts starp publisko un privāto partneri. Valūtas risks ir īpaši būtisks tajos gadījumos, kad privātais partneris ir paņēmis aizņēmumu ārvalstu valūtā. Ja būtiski mainās valūtas kurss, ir svarīgi noteikt vai publiskais partneris to akceptēs, piemēram, palielinās savu maksājumu atbilstoši pārrēķinam vai arī tā maksājums latos nepalielināsies. Finansētājs būtu ieinteresēts, ja šo risku uzņemtos publiskais partneris.
XII Sankcijas un saistību izpildes atlikšana	Sadaļa nosaka līgumsodu apmērus un pušu rīcību saistību izpildes atlikšanas gadījumos.
78.	Līgumsodi Līgumsodi ir noteikti kā konkrētas summas. Praksē līgumsodus nosaka arī kā % no līguma cenas. Publiskajam partnerim būtu rūpīgi jāizsver, vai tas vēlas, lai līgumsods tiek veidots procentuālā apmērā par katru nokavētu dienu, jo tas var izrādīties tik liels, ka tā samaksa ekonomiski iznīcina privāto partneri. Līgumā ir ietverts princips, ka līgumsods neatbrīvo puses no saistību izpildes, t.i., kumulatīvais līgumsods. Pastāv arī alternatīvie līgumsodi, kur puse var izvēlēties vai izpildīt saistību vai maksāt līgumsodu. Koncesijas gadījumā līgumsodiem būtu jābūt kumulatīviem, jo publiskajam partnerim ir svarīgi, lai pakalpojumi ir pieejami gala lietotājiem.
79.	Sankcijas par Ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojuma nepieejamību Šajā punktā īpaši norādīti tie līgumsodi, kas jāmaksā privātajam partnerim par ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu nepieejamību. Piemērojot līgumsodu publiskajam partnerim ir jāvērtē vai nav jāpiemēro saistību atlikšanas gadījums, jo privātais partneris nav, piemēram, piegādājis ūdeni tāpēc, ka zemes nogrūvumu dēļ tika pārrauta ūdens padeves truba.
80.	Saistību izpildes atlikšanas gadījumi Saistību atlikšanas gadījumi uzskaitīti līguma 1.punkta 34.apakšpunktā.
81.	Pušu rīcība Saistību izpildes atlikšanas gadījumā

	Jebkāda saistību izpildes atlikšana ir pieļaujama, pie nosacījuma, ka pastāv iespēja nodrošināt ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu nepārtrauktību abām pusēm pieliekot visus iespējamus spēkus. Saistību atlikšanas gadījums nav privātā partnera pēdējā iespēja glābties no līgumsoda, jo par šāda gadījuma iestāšanos publiskais partneris ir jābrīdina iepriekš rakstiski (e-pasts, vēstule). Puses var vienoties arī par citu brīdināšanas kārtību.
XIII Atbildība un zaudējumu atlīdzināšana līguma darbības laikā	Sadaļā tie noteikta zaudējumu atlīdzināšanas kārtība publiskajam partnerim, privātajam partnerim un trešajām personām. Zaudējumu atlīdzināšana cietušajam ir galvenais civiltiesiskais līdzeklis tiesību aizskārums mantisko seku novēršanai. Tās mērķis ir nodrošināt pēc iespējas pilnīgāku tādu stāvokļa atjaunošanu, kāds būtu bijis tad, ja aizskārums nebūtu noticis. Zaudējumu atlīdzība ir universāls, vispārēja priekšraksta veidā noteikts tiesiskās aizsardzības līdzeklis (Civillikuma 1779.pants). Kompensācijas funkciju zināmā mērā pilda arī līgumsods un procenti. Zaudējumi var veidoties no divām sastāvdaļām: cietušā tagadējās mantas samazinājums un sagaidāmās peļņas atrāvums (negūtā peļņa).
82.	Zaudējumu atlīdzināšana Publiskajam partnerim Tieši zaudējumi publiskajam partnerim nav, tie rodas situācijās, ja pret publisko partneri tiek vērti prasījumi. Tā kā publiskais partneris ir nolīdzis privāto partneri, tad pret to var arī izvirzīt prasības par zaudējumu piedziņu un tāpēc privātajam partnerim, ja zaudējumi radušies viņa dēļ, ir jāatlīdzina zaudējumi.
83.	Zaudējumu atlīdzināšana Privātajam partnerim Zaudējumi privātajam partnerim publiskā partnera dēļ pārsvarā var rasties dēļ tā norādījumu izpildes. Līdz ar to šis punkts nekonkretizē tieši no kādām darbībām privātajam partnerim varētu rasties zaudējumi, bet tas noteikti ir gadījums, kad tiek pārkāpti līguma nosacījumi.
84.	Zaudējumu atlīdzināšanas pieprasījums Pusēm tiek atstāta rīcības brīvība pašām noteikt kārtību, kādā tiks atlīdzināti zaudējumi.
85.	Atbildība pēc Līguma izbeigšanas Atsevišķi tiek nodalīti tie zaudējumi, kas privātajam partnerim rodas līguma pirmstermiņa izbeigšanas gadījumā. Šie zaudējumi tiek definēti kā kompensācijas un vispārīgi tiek regulēti Publiskās un privātās partnerības likumā.
XIV Līguma izbeigšana	Līguma izbeigšana ir galējais līdzeklis, ko puse var izmantot savu tiesību aizsardzībai, kad izsmelti visi citi līdzekļi līguma darbības turpināšanai. Līgumā būtu jāpanāk līdzsvars starp pušu interesēm pēc iespējas ierobežot to gadījumu skaitu, kad otrai pusei ir iespējams vienpusēji izbeigt līgumu, un pušu vēlmi izbeigt līgumu tajos gadījumos, kad tā darbības turpināšana, piemēram, nav ekonomiski pamatota. Līdzsvaru var panākt ar kompensācijas mehānismu, resp., ar naudas summas apmēru, ko publiskais partneris maksā privātajam partnerim par līguma pirmstermiņa izbeigšanu. Privātajam partnerim arī atsevišķos gadījumos būs jārēķina, kas ir ekonomiski izdevīgāk, vai turpināt līguma darbību un ciest zaudējumus, vai saņemt kompensāciju, kaut arī nelielu. Publiskajam partnerim jāizvērtē visi iespējamie riski un jāatrod optimāls līdzsvars,

	kādos gadījumos paredzēt sev un privātajam partnerim tiesības vienpusēji izbeigt līgumu. Iespējams zināmas prasības izvirzīs arī finansētāji, kuru interesēs ir pēc iespējas samazināt to gadījumu skaitu, kad publiskajam partnerim ir tiesības vienpusēji izbeigt līgumu pirms termiņa.
87.	Līguma izbeigšana pēc Pušu vienošanās Līgumā visos gadījumos būtu jāparedz iespēja izbeigt līgumu pēc pušu vienošanās.
88.	Līguma izbeigšana pēc Publiskā partnera iniciatīvas Var paredzēt arī publiskā partnera tiesības vienpusēji lauzt līgumu saskaņā ar normatīvo aktu izmaiņām vai atsevišķiem valdības vai pašvaldību lēmumiem, kā arī publiskā partnera lēmumiem saistībā ar zaudējumu kompensēšanas kārtības maiņu vai šim mērķim paredzētā valsts vai pašvaldības finansējuma apjoma izmaiņām. Līgums var tikt izbeigts, ja privātais partneris nepiekrīt līguma izmaiņām, kas nodrošina iepriekš minēto lēmumu izpildi vai ieviešanu. Kopsabiedrības gadījumā ir paredzētas papildus publiskā partnera iespējas lauzt līgumu vienpusējā kārtībā.
89.	Līguma izbeigšana pēc Privātā partnera iniciatīvas Privātajam partnerim ir tikai divas līguma vienpusējas izbeigšanas iespējas. Publiskais partneris var pārskatīt šo normu.
90.	Līguma izbeigšana Nepārvaramas varas gadījumā Neatņemama līguma sastāvdaļas ir līguma izbeigšanas iespēja nepārvaramas varas gadījuma ieilguma dēļ.
91.	Līguma izbeigšanas procesuālā kārtība Puses var paredzēt citu līguma izbeigšanas procesuālo kārtību.
XIII Finansētāja iejaukšanās tiesības	Projekta laikā var rasties situācijas, kurās privātais partneris nespēj pildīt ar līgumu uzliktos pienākumus vai kādu citu neparedzētu apstākļu dēļ, kurus privātais partneris nav spējis kontrolēt, taču puses tik un tā ir ieinteresētas, lai projekts turpinātos, taču jau ar cita privātā partnera palīdzību. Finansētājiem, kuru vienīgais nodrošinājums ir projekta naudas plūsma, ir interese, lai projekts tiktu pabeigts un aizņēmums tiktu atmaksāts. Parasti finansētājs, ja nav nodrošinājies ar ķīlu uz nekustamo īpašumu vai komercķīlu, atgūst tikai tiešās investīcijas, kuras tiek noteiktas pēc objekta novērtēšanas, un kuras samaksā publiskais partneris. Finansētājs visbiežāk uzrauga ar sava pārstāvja palīdzību būvdarbu norisi un sniegtā finansējuma izlietojumu. Finansētājam tiek dotas tiesības nomainīt privāto dalībnieku ar publiskā partnera piekrišanu.
92.	Informācijas apmaiņas līgums Informācijas apmaiņas līgums ir regulēts Publiskās un privātās partnerības likuma XV nodaļā "Informācijas apmaiņas līgums".

93.	Iejaukšanās tiesības Lai nodrošinātu koncesijas līguma turpināšanu gadījumos, kad publiskajam partnerim ir tiesības vienpusēji atkāpties no koncesijas līguma pirms termiņa, nosūtot privātajam partnerim rakstisku paziņojumu, un ļautu finansētājam turpināt finansēt koncesijas līguma izpildi un atgūt šim nolūkam privātajam partnerim aizdotos naudas līdzekļus, finansētājam ir iejaukšanās tiesības.
94.	Iejaukšanās tiesību izmantošanas kārtība Iejaukšanās tiesību izmantošanas kārtību nosaka Publiskās un privātās partnerības likums un informācijas apmaiņas līgums, kuru iesniedz privātā partnera finansētājs.
95.	Finansētāja izvēlētais Privātais dalībnieks un tā atbilstības izvērtēšana Finansētāja izvēlētajam privātajam dalībniekam jāatbilst tām prasībām un kritērijiem, kas tika izvirzīti pretendentiem koncesijas procedūrā, ņemot vērā konkrētā koncesijas līguma izpildes stadiju. Publiskajam partnerim ir jānorāda savā paziņojumā, kādām prasībām un kritērijiem jāatbilst finansētāja piedāvājamajam privātajam dalībniekam un kādi dokumenti apliecina pretendenta atbilstību. Publiskā partnera pārstāvis var atteikties slēgt jaunu koncesijas līgumu ar finansētāja piedāvāto privāto dalībnieku tikai tad, ja tas neatbilst norādītajām prasībām un kritērijiem. Ja publiskā partnera pārstāvis atsakās noslēgt jaunu publiskās un privātās partnerības līgumu ar finansētāja piedāvāto privāto dalībnieku, finansētājs vēl vienu reizi var piedāvāt citu privāto dalībnieku viena mēneša laikā no atteikuma saņemšanas dienas.
96.	Jauna privātā dalībnieka iecelšana par Kopsabiedrības dalībnieku Publiskās un privātās partnerības likums nosaka jauna privātā dalībnieka iecelšanas kārtību. Privātais dalībnieks pievienojas visiem līdz šim noslēgtajiem pušu dokumentiem.
XIV Kompensācijas	Puses koncesijas līgumā vienojas par kompensācijas noteikšanas un izmaksas kārtību, izbeidzot līgumu pirms termiņa, kas nav pretrunā ar Publiskās un privātās partnerības likuma un Civillikuma normām. Tā kā līguma ietvaros lielākās investīcijas privātajam partnerim ir apmaksātas izmantojot Kohēzijas fonda finansējumu, lielām kompensācijām nevajadzētu būt.
97.	Kompensāciju finansēšanas avots Kompensācijas primāri tiek finansētas no Kopsabiedrības likvidācijas kvotas.
98.	Kompensācija, ja Līgums izbeigts pēc Pušu vienošanās Publiskās un privātās partnerības likums neregulē kompensācijas apmēru, ja līgums izbeigts pēc pušu vienošanās. Tas nozīmē, ka puses var brīvi noteikt kompensācijas aprēķināšanas kārtību.
99.	Kompensācija, ja Līgums izbeigts pēc Publiskā partnera iniciatīvas Publiskā partnera iniciatīva nozīmē, ka līgums var tikt izbeigts privātā partnera pārkāpumu gadījumos. Šādā gadījumā saskaņā ar Publiskās un privātās partnerības likumu, kompensācija ir aprēķināma atbilstoši līguma nosacījumiem tā var ietvert arī maksājumus par privātā

	partnera veiktajiem ieguldījumiem. Publiskais partneris var pārskatīt minētos nosacījumus, taču faktiski šādā gadījumā privātajam partnerim nevajadzētu saņemt neko.
100.	Kompensācija, ja Līgums izbeigts pēc Privātā partnera iniciatīvas Publiskās un privātās partnerības likumā ir paredzēts, ka šādos gadījumos kompensācijai ir jā sastāda no: - maksājumiem par privātā partnera veiktajiem ieguldījumiem atbilstoši līguma nosacījumiem; - maksas par līguma pirmstermiņa izbeigšanu atbilstoši līguma nosacījumiem; - citiem līgumā paredzētiem maksājumiem. Kompensācijas var būt konstanta summa, kā arī atbilstoši privātā partnera ieguldījumam kopsabiedrībā.
101.	Kompensācija, ja Līgums izbeigts iestājoties Nepārvaramas varas gadījumam Publiskās un privātās partnerības likums neregulē kompensācijas apmēru, ja līgums izbeigts sakarā ar nepārvaramas varas gadījumu. Tas nozīmē, ka puses var brīvi noteikt kompensācijas aprēķināšanas kārtību.
102.	Kompensācijas izmaksas procesuālā kārtībā Publiskās un privātās partnerības likums neregulē kompensācijas izmaksu kārtību. Puses var vienoties par citu kārtību līgumā nekā tas ir norādīts 102.punktā.
XVII Nobeiguma noteikumi	Paredzēts strīdu izskatīšanas un līguma grozīšanas kārtība.
88.	Strīdu pakļautība Strīdus vispirms risina projekta vadības grupā, jo tas palīdz pusēm atrast kompromisu pirmstiesas ceļā.
89.	Strīdu izskatīšanas procedūra Ja sarunas ir neveiksmīgas, tikai tad puses var vērsties tiesā.
90.	Līguma grozīšana Publiskās un privātās partnerības likums paredz līguma grozīšanu līgumā un likumā noteiktajos gadījumos. Publiskās un privātās partnerības likums paredz, ka ikviens no līdzējiem ir tiesīgs prasīt publiskās un privātās partnerības līguma grozīšanu arī gadījumos, kad notikušas būtiskas neparedzētas izmaiņas: - normatīvajos aktos, kas attiecas uz publiskās un privātās partnerības līguma izpildi; - ekonomiskajos un finansiālajos apstākļos, kas skar publiskās un privātās partnerības līguma izpildi (balstoties uz šo pamatojumu, līgumu var grozīt, ja izmaiņas iestājas pēc koncesijas līguma noslēgšanas; izmaiņas ir būtiskas; izmaiņas ir nenovēršamas un neatkarīgas no līdzēju gribas un kontroles). Koncesijas līguma grozījumi nedrīkst būt tādi, kuru rezultātā mainās koncesijas līguma risku sadalījums.
Pušu paraksti	Koncesijas līgumu institucionālās partnerības gadījumā paraksta kopsabiedrības valde.

4. Kohēzijas fonda finansējuma piesaistes iespējas

Kohēzijas fonds (KF) ir viens no ES reģionālās politikas finanšu instrumentiem, kura mērķis ir izlīdzināt valstu starpā pastāvošās ekonomiskās un sociālās atšķirības. Tas izveidots, lai finansētu liela mēroga infrastruktūras attīstības pasākumus (projektus) vides aizsardzības un transporta jomā. Fonds sniedz finansiālu ieguldījumu projektiem, lai sasniegtu ES noteiktos mērķus vides un transporta jomās, īstenotu ES politikas un sasniegtu direktīvās noteiktās prasības.

Sākotnēji tas tika izveidots kā zināms kompensācijas mehānisms ES dalībvalstīm ar salīdzinoši zemiem ienākumiem saistībā ar Eiropas Monetārās Savienības izveidi, kas tika paredzēta 1992.gadā Māstrihtas līgumā. 1994.gada 16.maijā tika apstiprināta Padomes regula Nr.1164/94.

Kohēzijas fonda projekta pieteicējs var būt valsts pārvaldes iestāde, pašvaldība, Latvijas Republikā reģistrēta juridiska persona, kuras projekts atbilst Latvijas Republikas un Eiropas Savienības tiesību aktos un ietvara dokumentā noteiktajām prasībām.

Projekta pieteicējs iesniedz projekta pieteikumu attiecīgajai starpniek institūcijai (Vides, Satiksmes ministrija).

Starpniek institūcija saskaņo un iesniedz projekta pieteikumu vadošai iestādei. Vadošā iestāde saskaņo un iesniedz projekta pieteikumu Eiropas Komisijai.

Eiropas Komisija izskata projekta pieteikumu un pieņem lēmumu par projekta apstiprināšanu un Kohēzijas fonda finansējuma piešķiršanu.

Latvijā Kohēzijas fonda darbību regulē 2005.gada 8.decembra Eiropas Savienības Kohēzijas fonda projektu vadības likums.

Eiropas Reģionālās attīstības fonda un Kohēzijas fonda darbības programma (DP) „Infrastruktūra un pakalpojumi” ir vērsta uz transporta, vides, IKT, sociālās un izglītības infrastruktūras attīstību, enerģētikas, tūrisma, kultūrvides attīstību, mājokļu energoefektivitātes veicināšanu.

DP aptver tās prioritātes, kuru īstenošanā paredzēts piesaistīt Kohēzijas fonda un Eiropas Reģionālās attīstības fonda atbalstu. Tomēr stratēģijas īstenošana nav skatāma atrauti no kopējās valsts attīstības politikas un pasākumiem, kas tiks īstenoti pārējās divās SF līdzfinansētajās DP, kā arī pasākumiem, kas tiks īstenoti neatkarīgi no fondu atbalsta (piemēram, no valsts, pašvaldību un citiem finanšu avotiem), vai pasākumiem, kas nav tiešā veidā saistīti ar finansiālām investīcijām (izmaiņas nozaru politikās, normatīvajos aktos, vai administrācijā). Minētie pasākumi tiek aplūkoti Nacionālajā attīstības plānā, Latvijas Nacionālajā Lisabonas programmā, Tautsaimniecības vienotajā stratēģijā un citos politikas plānošanas dokumentos.

DP „Infrastruktūra un pakalpojumi” ir šādas prioritātes:

- 1.prioritāte „Infrastruktūra cilvēku kapitāla nostiprināšanai” (ERAF);
- 2.prioritāte „Teritoriju pieejamības un sasniedzamības veicināšana” (ERAF);

- 3.prioritāte „Eiropas nozīmes transporta tīklu attīstība un ilgtspējīga transporta veicināšana” (KF);
- 4.prioritāte „Kvalitatīvas vides dzīvei un ekonomiskai aktivitātei nodrošināšanai” (ERAF);
- 5.prioritāte „Vides infrastruktūras un videi draudzīga enerģētikas veicināšana” (KF);
- 6.prioritāte „Policentriska attīstība” (ERAF);
- 7.prioritāte „Tehniskā palīdzība ERAF ieviešanai” (ERAF);
- 8.prioritāte „Tehniskā palīdzība KF ieviešanai” (KF).

DP iekļauta stratēģija, prioritāšu apraksti, tām pakārtoto pasākumu apraksti, finansējuma sadalījums pa prioritātēm un gadiem, ieviešanas apraksts. Pasākumu apraksti ietver pasākuma mērķi, pamatojumu, pasākuma mērķa grupas, sinerģiju, iepriekšējo atbalstu, aktivitāšu aprakstu. Īpaši tiek izdalīta pasākuma saskaņa ar horizontālajām prioritātēm – teritorijas līdzsvarotu attīstību, vienādām iespējām, makroekonomisko stabilitāti, ilgtspējīgu attīstību, Rīgas starptautisko konkurētspēju un informācijas sabiedrību. Tāpat tiek sniegta informācija par lielajiem projektiem un valsts atbalstu.

KF prioritātes vides sektorā Latvijā ir:

- ūdenssaimniecības infrastruktūra un pakalpojumi;
- atkritumu apsaimniekošana;
- vides infrastruktūras un videi draudzīgas enerģētikas veicināšana.

KF prioritātes transporta jomā Latvijā ir:

- Trans-Eiropas transporta tīkla attīstība;
- ilgtspējīga transporta attīstība;
- autoceļu, pilsētas transporta, dzelzceļa, ostu un lidostu infrastruktūras attīstība.

ES prasību ieviešana ūdenssaimniecības jomā, kas definētas šādos dokumentos:

- Direktīva 91/271/EEK par komunālo notekūdeņu attīrīšanu un direktīvas 98/83/EK par dzeramā ūdens kvalitāti prasību ieviešana **līdz 2015. gadam**
- Direktīva 2000/60/EK (Ūdens struktūrdirektīva) prasību ieviešana **jānodrošina līdz 2015.gadam.**

2007. – 2013.gada plānošanas periodā no Kohēzijas fonda līdzekļiem pieejamais finansējums sastāda EUR 1360 milj.

Valsts stratēģiskais ietvardokuments identificē Vides jomas galvenās problēmas, kas būtu risināmas, ir zems centralizēto ūdensapgādes nodrošinājuma līmenis un kvalitāte, nepietiekama un neefektīva notekūdeņu attīrīšana un neattīrīto notekūdeņu noplūšana vidē, neapmierinošais kanalizācijas sistēmu tehniskais stāvoklis, nepilnīgi nodrošināta atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma pieejamība, lielais nelielo sadzīves atkritumu izgāztuvju skaits un to negatīvā ietekme uz apkārtējo vidi, pilnībā nav nodalītas sadzīves un bīstamo atkritumu plūsmas, nepietiekami attīstīta dalīto sadzīves atkritumu vākšana, nepietiekamas atkritumu utilizācijas un pārstrādes iespējas, kā arī ievērojams skaits vēsturiski piesārņoto teritoriju un ierobežotas to izmantošanas iespējas.

Vides sektorā finansējamās prioritātes ir:

- Ūdenssaimniecības infrastruktūras attīstība aglomerācijās ar CE>2000 (382 milj. EUR) (*projektu iesniedzēji – pašvaldība, kapitālsabiedrība*);
- Reģionālu atkritumu apsaimniekošanas sistēmu attīstība (132 milj. EUR) (*projektu iesniedzēji – pašvaldība, kapitālsabiedrība, valsts aģentūra*);
- Radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras attīstība (5 milj. EUR) (*projektu iesniedzēji – valsts iestāde*).

Atbalstāmās aktivitātes

1. Notekūdeņu attīrīšanas iekārtu izbūve/rekonstrukcija;
2. Kvalitatīva dzeramā ūdens sagatavošanas iekārtu izbūve/rekonstrukcija;
3. Esošās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas paplašināšana;
4. Ūdenssaimniecības sistēmu attīstība:
 - tīklu sakārtošana;
 - atsevišķu sistēmas elementu rekonstrukcija vai būvniecība;
 - esošās komunālās un lietus ūdens kanalizācijas sistēmas atdalīšana;
 - lietus notekūdeņu attīrīšanu;
 - notekūdeņu dūņu atbilstošu apstrāde.

Padomes regula (EK) Nr.1083/2006 (2006.gada 11.jūlijs) ar ko paredz vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu un Kohēzijas fondu un atceļ Regulu Nr.1260/1999. Atbalsts publiskajai un privātajai partnerībai ir definēts preambulā un trīs regulas punktos. Preambulā definēti vispārīgi kohēzijas politikas mērķi, veidi kā tos sasniegt. Regulas preambulas 40.punkts nosaka, ka plānošanai būtu jānodrošina fondu koordinācija savā starpā un ar citiem pašreizējiem finanšu instrumentiem, kā arī ar EIB un Eiropas Investīciju fondu. Šādai koordinācijai būtu jāattiecas arī uz sarežģītu finanšu shēmu sagatavošanu un valsts un privātā sektora partnerībām. Plānošana šajā gadījumā ir domāta ar attiecīgās dalībvalsts valsts stratēģiskā ietvardokumenta palīdzību, kas nosaka attiecīgās dalībvalsts attīstības stratēģiju. Tāpat publiskās un privātās partnerības atbalsts tiek minēts preambulas 41.punktā, kas nosaka, ka ir lietderīgi nodrošināt, ka uzlabota piekļuve finansējumam un inovatīva finansēšanas vadība ir pieejama, pirmkārt, mikrouzņēmumiem, maziem un vidējiem uzņēmumiem, kā arī ieguldījumiem valsts un privātā sektora partnerībās un citos projektos, kas iekļauti integrētā pilsētu ilgtspējīgas attīstības plānā.

Īstenojot projektu ar publiskās un privātās partnerības modeli, būtu jāseko līdzi, lai projekta ietvaros veicamās darbības nebūtu pretrunā ar Kohēzijas fondu regulējošiem normatīviem aktiem. Tā piemēram, piesaistot projektam privāto līdzfinansējumu, ir jāņem vērā, kā tas ietekmēs Kohēzijas fonda līdzfinansējuma likmi, kā arī izdevumu atbilstību. Par līdzfinansējuma likmju modulēšanu ir teikts regulas 52.pantā, bet izdevumu atbilstības noteikumi ir 56.punktā, kas nosaka, ka izdevumi, tostarp lielajiem projektiem, ir atbilstīgi fondu atbalstam, ja tie faktiski veikti laikposmā no dienas, kad darbības programmas iesniegtas Komisijai, vai no 2007. gada 1. janvāra – atkarībā no tā, kura diena ir agrāk, – līdz 2015. gada 31. decembrim. Darbības nedrīkst būt pabeigtas pirms atbilstības sākuma dienas.

Šāds nosacījums ir būtisks, jo norāda uz to, ka publiskās un privātās partnerības projektā visā tā darbības ilgumā fondus piesaistīt nevar, jo publiskās un privātās partnerības projekti parasti ir ilgāki par šajā punktā noteikto atbilstošo izdevumu termiņu. Līdz ar to ir secināms, ka publiskās un privātās partnerības projekts fondu līdzekļus varētu saņemt, ja piesaistītu privāto partneri tikai uz apsaimniekošanas fāzi vai daļot projektu divās daļās – būvniecība un apsaimniekošana. Tādā gadījumā fondu finansējumu piesaista uz būvniecības periodu, kas, kā rāda prakses piemēri, nav ilgāks par pāris gadiem. Tad Kohēzijas fonda finansējums tiks izlietots līdz projekta beigu termiņam, un atbildīs regulas 56.punktam. Būvniecībā līdzekļi šāda projekta gadījumā tiek finansēti no fonda un trūkstošais kapitāls no privātā partnera, savukārt apsaimniekošanas periodā publiskais partneris atmaksā būvniecībā ieguldīto privātā partnera daļu, kā arī sedz apsaimniekošanas maksājumu vai arī tas tiek atpelnīts no gala lietotāju maksājumiem. Publiskās un privātās partnerības līgumi precīzi izpilda regulas 57. punkta prasību par darbību ilgumu, proti, ka tiek nodrošināta projekta darbības turpināšana piecos gados no darbības pabeigšanas un tajā nav veiktas būtiskas pārmaiņas. Šī paša punkta apakšpunktā kā viens no darbības maiņas gadījuma iemesliem minēta infrastruktūras atsevišķas daļas īpašumtiesību veida maiņa, vai arī no produktīvās darbības pārtraukšana. Šo risku var mazināt līdz minimumam, ja publiskās un privātās partnerības līgumā iekļaut nosacījumus, kas nepieļauj šīs regulas 57.punkta pārkāpšanu. Par apgrūtinājumu publiskās un privātās partnerības projektu apvienot ar Kohēzijas fonda līdzfinansējumu varētu uzskatīt regulas 55.pantu, kas nosaka, ka projekts, no kura gūst ieņēmumus, ir jebkura darbība, kas ir saistīta ar ieguldījumiem infrastruktūrā, kuras izmantošanas maksu tieši sedz lietotāji, vai jebkura darbība, kas ietver zemes vai ēku pārdošanu vai iznomāšanu vai jebkādu citu pakalpojumu sniegšanu par atlīdzību. Privātajam partnerim publiskās un privātās partnerības projektos bieži vien tiek pieļauta iespēja sniegt papildus maksas pakalpojumus vai izmantot cita veida peļņas gūšanas iespējas, tādā veidā samazinot publiskā partnera maksājumus. Regulas 55.pants izslēdz peļņas gūšanas iespēju tādā veidā liedzot publiskajam partnerim samazināt maksājumus privātajam partnerim. Līdz ar to, nepieciešams paredzēt, ka attiecīgo infrastruktūru var lietot tikai ūdensapgādes un kanalizācijas sniegšanas pakalpojumiem. Regulas 55.panta 3.daļā teikts, ka gadījumā, ja objektīvi nav iespējams iepriekš paredzēt ieņēmumus, tad ieņēmumus, kas gūti piecos gados pēc darbības pabeigšanas, atskaita no Komisijai deklarētajiem izdevumiem. Atskaitīšanu veic sertifikācijas iestāde, vēlākais, daļēji vai pilnīgi noslēdzot darbības programmu. Attiecīgi precizē maksājuma pieteikumu par noslēguma maksājumu. Šāds nosacījums noraida iespēju, ka peļņa tiek gūta 5 gadu laikā pēc projekta pabeigšanas, taču nepaskaidro rīcību, ja peļņas gūšanā pēc noteiktā 5 gadu perioda. Ņemot vērā, ka publiskās un privātās partnerības līguma termiņi ir sākot no 15 – 30 gadiem, šeit ir redzama iespēja, ka publiskās un privātās partnerības līgumā var noteikt, ka pirmos 5 gadus no objekta uzcelšanas privātajam partnerim netiek paredzēta iespēja gūt papildus peļņu no objekta. Pēc regulā noteiktā 5 gadu termiņa, privātais partneris varētu gūt peļņu no objekta un tas nebūtu pretrunā ar Kohēzijas fondu regulējošiem tiesību aktiem.

Tā kā regulas 57.pants paredz, ka infrastruktūrai, kurā ir veikts ieguldījums pa Kohēzijas fonda līdzekļiem nevar mainīties īpašumtiesības, šāda infrastruktūra var tikt nodota privātajam partnerim lietošanā ar publiskās un privātās partnerības līguma palīdzību, bet nevar tikt ieguldīta kopsabiedrības pamatkapitālā.

Metodiskie darba dokumenti jaunajam plānošanas periodam 2007.-2013.gadam „4.darba dokuments Metodiskie norādījumi izmaksu un ieguvumu analīzes veikšanai”. Dokumenta mērķis ir sniegt darba noteikumu kopumu, kas sekmēs konsekvētāku un

precīzāku Kohēzijas fonda finansējumu pieteikumu izmaksu un ieguvumu analīzi (IIA) un tādējādi informētāku lēmumu pieņemšanas procedūru. Darba dokumentā ir izskaidroti daži vispārīgie izmaksu un ieguvumu analīzes principi lielajiem projektiem un procedūra, lai noteiktu ES finansējuma apjomu visiem projektiem. Dokumenta pamatā ir iepriekšējos programmēšanas periodos gūtā projektu novērtēšanas prakse un vienlaikus ņemti vērā jaunie normatīvie akti laikposmam no 2007.—2013. gadam.

Izvēlētais PPP modelis var ietekmēt līdzfinansējuma apjomu, jo 4.4.punkts nosaka, ka gadījumā, ja ir pietiekamas iespējas iesaistīt privāto sektoru, publiskā un privātā partnerība var būt atbilstoša finanšu investīciju metode, lai nodrošinātu papildu kapitālu un efektīvākus pakalpojumus. Tomēr īpaša uzmanība jāpievērš publiskās un privātās partnerības juridiskajai struktūrai, jo tas zināmā mērā var ietekmēt izdevumu atbilstību, kurus var līdzfinansēt. Tāpat jāievēro, ka pirms pieteikt projektu Kohēzijas fonda atbalstam, ir jāveic finanšu aprēķini, kuri parāda cik liela ir projekta neto pašreizējā vērtība, jo gadījumā, ja ieguldījumu finansiālā neto pašreizējā vērtība bez fonda ieguldījuma (FNPV/C) ir negatīva, tad projektam var piešķirt līdzfinansējumu. Eiropas Savienības finansējums nedrīkst pārsniegt to naudas summu, kas vajadzīga, lai projekts sasniegtu nulles līmeni, tādējādi izvairoties no pārmērīgas finansēšanas. Tas nozīmē, ka Kohēzijas fonda finansējums zaudējumus nesošam projektam var palīdzēt sasniegt peļņas normu nulle. Šāds modelis ir izmantojams, ja publiskā partnera infrastruktūrā ir jāveic lieli ieguldījumi un gala lietotāji nav ar augstu maksātspēju. Ar Kohēzijas fonda palīdzību pat nerentabls, taču sociāli nozīmīgs projekts var tikt padarīts pievilcīgs uzņēmējam. Metodiskajos norādījumos ir vērsta uzmanība arī uz ienākumu un izdevumu analīzi, kur atzīmēts, ka veicot finansiālo analīzi, ir jāņem vērā, ka:

- Finansiālo diskonta likmi var palielināt, lai atspoguļotu augstāku kapitāla izvēles izdevumu iespēju privātajam investoram. Tas ir jāizmanto projekta virzītājam pa katru gadījumu atsevišķi, vajadzības gadījumā sniedzot pierādījumus par privātā investora ienākumiem pagātnē no līdzīgiem projektiem.
- Vairākos publiskās un privātās partnerības modeļos infrastruktūras īpašnieks (parasti publiskais partneris) nav tās operators (privātais partneris). Finansiālo analīzi parasti veic no infrastruktūras īpašnieka viedokļa. Tomēr šādos gadījumos finansējuma deficīta noteikšanai ir jāizmanto konsolidētā (īpašnieka operatora) analīze.

Tāpat metodiskie norādījumi sniedz atsauci uz iepriekš minētās regulas 55.panta 1.punktu, kas nosaka ieņēmumus, kuri ir jāņem vērā, aprēķinot atbilstīgos izdevumus un pēc tam projekta finansējuma deficītu, ir tie, ko ar maksu tieši sedz lietotāji. Metodiskajos norādījumos ir sniegts skaidrojošais piemērs koncesijas modeļa gadījumā par to, kādā veidā ir iespējams strukturēt PPP modeli, kas būtu peļņu nenesošs, lai netiktu samazināta Kohēzijas fonda līdzfinansējuma daļa: „,ēnu maksas” modelī lietotājs nemaksā nekādas maksas. Tā vietā attiecīgajā koncesijas periodā publiska struktūra (īpašnieks) maksā „maksu” privātajam partnerim (operatoram). Konsolidētās finansiālās analīzes izmantošana finansējuma deficīta noteikšanai nodrošina to, ka šajā gadījumā „maksas” neņem vērā atbilstoši 55. panta 1.punkta noteikumiem. Operatora ieņēmumi atbilst īpašnieka izdevumiem, līdz ar to konsolidētajā analīzē abi lielumi izlīdzinās un neietekmē projekta neto naudas plūsmu.”

ES fondu līdzfinansējumu ietekmējošie faktori. 2006.gada 11.jūlija Eiropas Padomes regulas Nr.1083/2006 54.pants nosaka fondu finansējuma piešķiršanas noteikumus ienākumus gūstošiem projektiem. Šie noteikumi ir būtiski publiskās un privātās partnerības projektu gadījumā, jo tie rada ienākumus no publiskā sektora vai gala lietotāju maksājumiem koncesijas līguma gadījumā. Pamatojoties uz šo regulu, par ienākumus ģenerējošu projektu tiek uzskatīts jebkurš infrastruktūras attīstības projekts, kurš ietver iedzīvotāju maksājumus par gala pakalpojuma lietošanu, kā arī jebkuras darbības t.sk., zemes, telpu nomas, kuru rezultātā tiek gūti ienākumi. Ņemot vērā šo, atbalsta intensitāte var samazināties.

Kopumā jāsecina, ka pieteikties uz Kohēzijas fonda finansējumu var gan publiskais partneris, gan privātais partneris, kas ir sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs. Publiskais partneris infrastruktūru, kura ir izveidota ar Kohēzijas fonda atbalstu nevar nodot tālāk lietošanā trešajām personām, kā arī ieguldīt kopsabiedrībā, līdz ar to ir secināms, ka publiskās un privātās partnerības modeļa apvienošana ar Kohēzijas fonda finansējumu ir iespējama vienīgi gadījumā, ja tas jau ir bijis paredzēt projekta pieteikumā Kohēzijas fonda atbalstam.

Nobeigums

Ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu nodrošināšanai ir iespējams izmantot publiskās un privātās partnerības modeli, kura ietvaros tiek piesaistīts Kohēzijas fonda finansējums, taču šajā gadījumā publiskajam partnerim ir jābūt ļoti tālredzīgam un ar pietiekamu kapacitāti, lai novadītu šādu sarežģītu projektu.

Izstrādātā standartizētā dokumentācija ir izmantojama arī ūdensapgādes un kanalizācijas nodrošināšanas koncesijām bez Kohēzijas fonda finansējuma piesaistes.

Praksē bieži ūdenssaimniecības projektiem tiek izmantoti FIDIC (Starptautiskās inženierkonsultantu dederācijas) standartizētie līgumi, kuri arī ir piemērojami publiskās un privātās partnerības projektu īstenošanai, nosakot specifiskajos nosacījumos īpašās publiskās un privātās partnerības projektiem paredzētās prasības.

Publiskās un privātās partnerības projektam ir iespēja piesaistīt Kohēzijas fonda finansējumu šādos gadījumos:

- Paredzot publiskās un privātās partnerības modeli jau projekta pieteikumā;
- Privātais partneris piesakās finansējumam koncesijas līguma izpildes laikā, lai optimizētu savus ieguldījumus.

VADLĪNIJAS	
Pakalpojumu sniegšanas speciālajai specifikācijai	
1.1.	Aprakstīt esošo situāciju: Vietas apraksts, ģeogrāfiskais izvietojums, administratīvais dalījums Iedzīvotāju skaits, Attīstības tendences Par pakalpojumu sniegšanu atbildīgais uzņēmums Esošās infrastruktūras apraksts un tās darbības efektivitātes īss izvērtējums Ūdens apgādes problēmu un sistēmas nepilnību raksturojums saskaņā tehniski ekonomisko izvērtējumu
1.2.	Uzskaitīt koncesijas (projekta) mērķus balstoties uz tehniski ekonomiskajā pamatojumā atspoguļotajām problēmām un nepilnībām. Piemēram - Pasākuma uzdevums ir: nodrošināt ES un LR normatīvo aktu prasībām atbilstošu dzeramā ūdens kvalitāti, kas ietver sekojošus pasākumus: • jaunu aku izbūvi; • ūdens attīrīšanas iekārtas (ŪAI) izbūvi; • tīrā ūdens rezervuāra izbūvi; • Otrā pacēluma sūkņu stacijas izbūvi; • Savienojošo cauruļvadu izbūvi; • Esošo artēzisko aku slēgšanu.
2.1.	Norādīt plānoto darbu veikšanas vietu. Piemēram - Būvdarbi jāveic [vietas nosaukums] pagastā.
2.2.	Norādīt darbu izpildes laiku. Piemēram - Darbu izpildes laiks ir [skaits] dienas (<i>no darbu uzsākšanas dienas līdz Pieņemšanas – nodošanas apstiprinājuma izdošanai</i>). Norādīt būves garantijas periodu.
3.1.	Norādīt plānoto būvdarbu vietu. Piemēram – [būves nosaukums] būvlaukums atrodas blakus esošajam ūdens tornim, [Adrese] (skat. rasējumu Nr. UA-2). [Norādīt Tehnisko rasējumu, tā numuru un/ vai plānu, ja ir pieejams].
3.2.	Sniegt informāciju par ceļiem piekļūšanai būvlaukumiem to izvietojumu, seguma kvalitāti, kategoriju. Sniegt atsauces uz rasējumiem, to numuriem un/ vai plānu, ja pieejams. Piemēram - UAS būvlaukumam var piekļūt no [nosaukums] ielas, kurai ir asfalta segums un tālāk pa grants ceļu uz esošo ŪT (skat. rasējumu Nr. UA-1). Norādīt vai Privātais partneris drīkst un pie kādiem nosacījumiem organizēt piekļūšanu būvlaukumam. Piemēram - Privātais partneris var pats organizēt piekļūšanu būvlaukumiem, bet par visiem šiem piekļuves veidiem jāsaņem Publiskā partnera apstiprinājums. Norādīt principiālās prasības satiksmes organizēšanai un pakalpojuma pieejamībai. Piemēram - Būvdarbi nedrīkst nepamatoti kavēt pakalpojumus, piekļūšanu pie esošajām ēkām un pārējo regulāro satiksmes plūsmu. Privātajam partnerim

	jānodrošina esošo UAS darbību līdz jauno UAS pilnīgai pabeigšanai. Privātais partneris ir atbildīgs par visiem darbiem, kas saistīti ar pagaidu piekļūšanu, kā arī nepieciešamajiem pieslēgumiem adekvāta pakalpojumu līmeņa un satiksmes plūsmas uzturēšanai. Privātais partneris ir pilnībā atbildīgs par būvdarbu organizēšanu sadarbībā ar vietējiem pašvaldību, Publisko partneri, iedzīvotājiem, uzņēmumiem un ugunsdrošības institūcijām.
3.3.	Sniegt informāciju par pazemes un/vai virszemes esošajām komunikācijām, kas ir pieejamas būvlaukumā, vai tā tuvumā (ūdens, apkure, kanalizācija, telefons u.c.), ko Privātais partneris varētu izmantot būvniecības darbu realizācijai. Sniegt atsauces uz rasējumiem, to numuriem un/ vai plānu, ja pieejams .
4.	Sniegt sīku un detalizētu informāciju par esošo infrastruktūru, tās izmantošanu, potenciālu, kapacitāti.
5.1.	Sniegt informāciju par tehniska rakstura dokumentu pielietojumu (pirms projekts, skiču projekts, tehniskais projekts), ja tie ir pieejami un sastāda daļu no līguma dokumentācijas, kā arī definēt Privātā partnera atbildību par informācijas atbilstību un pilnīgumu. Piemēram - Pirmsprojekti ir paredzēti plānoto būvdarbu aprakstīšanai un pietiekamas nepieciešamās pamatinformācijas sniegšanai Privātajam partnerim kvalitatīva konkursa piedāvājumu sagatavošanai. Privātais partneris ir pilnībā atbildīgs par piedāvātajiem risinājumiem, un nepietiekamas sniegtās informācijas gadījumā viņam jāveic papildus izpēti uz paša rēķina. Privātais partneris ir pilnībā atbildīgs par esošās informācijas pārbaudi un jebkādas papildus informācijas, kas varētu būt nepieciešama projekta izstrādei un būvniecībai, iegūšanu. Sniegt informāciju par izpētēm, mērījumiem to pieejamību (drukāts, digitāls) un datu, kas izmantoti pirmsprojekta izstrādei un aprēķiniem raksturojumu, potenciālajām datu un rādītāju izmaiņām, to ietekmējošiem faktoriem. Piemēram - Sekojoši mērījumu un izpēti rezultāti tiek sniegti kā minimālā palīginformācija: • topogrāfiskās izpēti rezultāti • ģeotehniskās izpēti rezultāti • ūdens kvalitātes analīzes artēzisko urbumu aerācijas testu rezultāti • esošo ūdensapgādes urbumu, kurus plānots izmantot perspektīvā, tehniskā stāvokļa apsekojums • esošo artēzisko aku pasēs • u.c. [norādīt konkrēti kāda] Sniegt informāciju par ūdens analīžu rezultātiem, iegūtajiem un apkopotajiem rādītājiem un to atbilstību LR un/ vai ES standartiem [neattīrīts ūdens un attīrīts ūdens].
5.2.	Sniegt detalizētu inženiertehnisko parametru izklāstu projektējamajai sistēmai, kā arī definēt sagaidāmās sistēmas darbības parametrus – inženiertehnisko parametru kopsavilkums [skaits, kapacitāte, jauda, kvalitāte, ķīmiskais sastāvs

	u.t.t.]
6.	Sniegt informāciju par minimālajām darbu apjomos iekļaujamajām prasībām un sasniedzamajiem rezultātiem Piemēram - Darbu apjomā kā minimums jāiekļauj: • izpētes darbi un/vai testēšana, kas nepieciešama tehniskā projekta izstrādei; • tehniskā projekta izstrāde un saskaņošana. Konkretizējot gan apjomu, gan vietu ,gan kapacitāti un tehniskās prasības, sniedzot atsauces uz pielikumiem, ja pieejami. Piemēram - 1) 2 jaunu artēzisko aku izbūve ar jaudu 36 m³/h (10 l/s) katrai; 2) 3 esošo artēzisko aku DB9939, DB9376, DB9431 tamponēšana jaunu savienojošu cauruļvadu izbūve no esošās artēziskās akas līdz jaunajai ŪAI; 3) jauna savienojoša cauruļvada izbūve no 2 jaunajām artēziskajām akām līdz ŪAI; 4) jaunu ŪAI izbūve ar ūdens attīrīšanas jaudu Q=675 m³/dnn.; 5) spiediena paaugstināšanas (II pacēluma) stacijas izbūve ar jaudu 150 m³/h pie spiediena H=35 m; 6) esošā ūdenstorņa demontāža, V=63 m³; 7) tīrā ūdens uzglabāšanas rezervuāra (TŪR) izbūve, V=420m³; 8) 2 jaunu tīrā ūdens cauruļvadu izbūve no spiediena paaugstināšanas sūkņu stacijas (SPS) līdz pieslēgumam pie ciemata ūdensapgādes tīkla [nosaukums] ielā ; 9) dezinfekcijas iekārtu iegāde un uzstādīšana; 10) jauna cauruļvada izbūve no ŪAI uz TŪR un no TŪR līdz spiediena paaugstināšanas sūkņu stacijai; 11) skalošanas ūdens cauruļvada izbūve no ŪAI rezervuāram skalošanas ūdeņu nostādināšanai; 12) rezervuāra skalošanas ūdeņu nostādināšanai izbūve, kā arī cauruļvada izbūve līdz pieslēguma vietai esošajam lietus kanalizācijas tīklam; 13) pārplūdes un iztukšošanas cauruļvadu izbūve tīrā ūdens uzglabāšanas rezervuāram ar izplūdi esošajā lietus kanalizācijas tīklā; 14) 1 hidranta iegāde un uzstādīšana, 15) elektrības kabeļa likšana no esošās transformatora apakšstacijas uz jauno UAS; 16) stacionārā dīzeļģeneratora piegāde un uzstādīšana, kas paredzēts elektriskai jaudai, kas nepieciešama ŪAI, SPS un 2 artēzisko aku darbībai. Dīzeļģeneratoram jānodrošina automātiska palaišana strāvas padeves pārtraukuma gadījumā; 17) 2 artēzisko aku, ŪAI, SPS un TŪR automatizācija, iekļaujot sakaru

	kabeļu izbūvi (ja signāls netiek pārraidīts pa gaisu), pilnīgi automātiskas ūdens ieguves un attīrīšanas kompleksa darbības nodrošināšanai, pretielaušanās trauksmes signalizāciju un radio signālu pārraidi uz ŪAI un uz centrālo vadības punktu <<<>> ciemā; 18) ūdens mērīšanas mezglu ierīkošana neattīrītajam un attīrītajam ūdenim, kā arī filtru skalošanas ūdenim; 19) asfaltēta piebraucamā ceļa un auto stāvvietas izbūve; 20) ŪAI, TŪR, SPS un artēzisko urbuma teritoriju iežogošana (ar vārtiem autotransportam un gājēju vārtiņiem); 21) teritorijas labiekārtošana, t.sk. teritorijas apgaismojuma ierīkošana.
6.2.	Sniegt informāciju par plānoto darbu izpildei papildus nepieciešamo aktivitāšu kopumu. Piemēram - Darbu izpilde visām augšminētajām komponentēm ir sekojoša: • būvniecības un/vai atjaunošanas darbi saskaņā ar apstiprināto tehnisko projektu, t.sk. visu savienojumu izbūve uz esošajām iekārtām/komunikācijām; • rezerves daļu, materiālu un instrumentu nodrošināšana; • sistēmas un/vai izbūvēto/atjaunoto iekārtu un/vai komunikāciju testēšana; • iekārtu darbības izmēģināšana; • vietējā personāla apmācība; • paveikto darbu nodošana ekspluatācijā.
7.1.	Sniegt informāciju par sagaidāmo tehnisko un ekonomisko risinājumu un kritērijiem. Piemēram - Izvēlētajiem tehniskajiem risinājumiem jābūt ekonomiski visizdevīgākajam attiecībā uz dzeramā un attīrīto kanalizācijas ūdens normatīvu prasībām, ieguldījumu izmaksām un ekspluatācijas izmaksām. Galvenie kritēriji, kas jāņem vērā, izvēloties tehnoloģisko iekārtu veidu konkursa projekta un tehniskā projekta izstrādāšanas laikā, ir šādi: • institūciju izdotie tehniskie noteikumi; • savietojamība ar esošajām iekārtām un būvēm; • izmaksu apsvērumi, t.sk. ekspluatācijas un apkopes izmaksas; • citi, piem., aprīkojums, personāls un enerģijas patēriņš; • darbības elastība. Iekārtas jāprojektē maksimāli elastīgas darbības drošības, iespējamo nākotnes slodžu izmaiņu un ūdens kvalitātes standartu nodrošināšanai.
7.2.	Sniegt informāciju par attiecināmajiem standartiem un normatīviem un prasībām. Piemēram - Privātajam partnerim jāizstrādā projekts un jāatbild par visu šajā dokumentā sniegto projektēšanas parametru pārbaudi un par visu šī projekta saskaņojumu, ko pieprasa attiecīgās LR institūcijas, nodrošināšanu. Projekts jāuzsāk, balstoties uz labāko pašreizējo praksi, un tam jāatbilst Latvijas Būvnoteikumiem. Privātais partneris ir atbildīgs par visu nepieciešamo projektēšanas un būvniecības noteikumu un atļauju saņemšanu, kā noteikts Latvijas Būvniecības likumā. Īpaši

jāņem vērā vismaz sekojošas spēkā esošo vietējo normatīvo aktu prasības:

- “Būvniecības likums” (pieņemts 1995. gada 10. augustā);
- Noteikumi Nr.112 “Vispārīgie būvnoteikumi” (pieņemti 1997. gada 1. aprīlī);
- Noteikumi LBN 304-97 “Būvdarbu uzraudzības noteikumi” (pieņemti 1997. gada 6. maijā);
- Noteikumi Nr.258 “Noteikumi par būvju pieņemšanu ekspluatācijā ” (pieņemti 1997. gada 29. jūlijā);
- Noteikumi Nr.168 “Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 005-99 “Inženierizpētes noteikumi būvniecībā”” (pieņemti 2000. gada 2. maijā);
- Noteikumi Nr. 142 “Pamatprasības būvēm” (pieņemti 2001. gada 27. martā);
- Noteikumi Nr. LBN 203-97 „Betona un dzelzsbetona konstrukciju projektēšanas normas”;
- Noteikumi Nr. LBN 310-05 "Darbu veikšanas projekts";
- Noteikumi Nr. LBN 222-99 „Ūdensapgādes ārējie tīkli un būves”;
- Noteikumi Nr. LBN 223-99 „Kanalizācijas ārējie tīkli un būves”;
- Noteikumi Nr. 833 „Ekspluatācijas aizsargjoslu noteikšanas metodika gar ūdensvadu un kanalizācijas tīkliem”;
- Noteikumi Nr. 912 „Ūdensapgādes, notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas būvju būvniecības kārtība”;
- Un citi saistošie normatīvie akti.

Pakalpojumu standarti ir balstīti uz Dzeramā ūdens direktīvu (ES Padomes direktīva 98/83/EK Par dzeramā ūdens kvalitāti patērētāja krānā), kā arī uz LR Ministru Kabineta 2003. gada 29. aprīļa noteikumu Nr.235 “Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība” un Latvijas Būvnormatīvu LBN 222-99 prasībām. Prasības, kas jāievēro, sagatavojot un uzglabājot dzeramo ūdeni, ir norādītas Latvijas un Eiropas Kopienas (EK) dzeramā ūdens kvalitātes standartos.

Privātajam partnerim jāizpilda specifiskās prasības, ko izdevušas attiecīgās Latvijas institūcijas.

Norādot elektriskās iekārtas, jāņem vērā vismaz sekojoši normatīvi:

- International Electro Technical Commission publication (IEC);
- Institute of Electrical and Electronics Engineers (IEEE);
- Insulated Cable Engineers Association (ICEA);
- National Electrical Code (NEC);
- National Electrical Manufacturers Association (NEMA);
- National Electrical Safety Code (NESC);
- National Fire Protection Association (NFPA);
- Underwriters’ Laboratories (UL);
- American National Standards Institute (ANSI);
- Latvijas Republikas standarti.

Ceļi jāprojektē saskaņā ar Latvijas Būvniecības likumu BI-1 0315-0029 un Latvijas Republikas standartu “CEĻŠ 94”.

	Saskaņā ar Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām projektēšanas un būvdarbu izpilde ir atļauta tikai sertificētām personām un uzņēmumiem. Būvniecības un rakšanas atļaujas netiks izsniegtas uzņēmumam, kas nav reģistrēts Latvijā un kam nav atbilstošas licences. Privātais partneris ir pilnībā atbildīgs par visu nepieciešamo formalitāšu nokārtošanu pirms darbu uzsākšanas.										
7.3.1.	Aprakstīt prasības iekārtu kalpošanas ilgumam, atbilstībai mērķu sasniegšanai un kvalitātei. Piemēram - Kalpošanas ilgums nosaka plānoto datumu, kad iekārta būs pilnībā nolietojusies. Privātais partneris ir atbildīgs par visu sniegto projektēšanas parametru pārbaudi un par visu Latvijas institūciju pieprasīto saskaņojumu nodrošināšanu saviem projektiem. Privātais partneris ir atbildīgs arī par projektēšanu, ražošanu, iepirkšanu un testēšanu būvēs, nogādāšanu un uzglabāšanu būvlaukumā, visu konstrukciju izbūvi, uzstādīšanu, pārbaudi būvlaukumā un pabeigtās atdzelžošanas sistēmas nodošanu ekspluatācijā. Piedāvātajā projektā jāizmanto informācija par labākajām pašreiz izmantotajām tehnoloģijām, un tam pilnībā jāatbilst vietējo normatīvo aktu prasībām. Projektēšanas kritēriji ir paredzēti tikai kā vadlīnijas un neatbrīvo Privāto partneri no viņa pienākumiem līguma ietvaros. Privātā partnera piegādāto materiālu kvalitātei jābūt vismaz tādai, kāda norādīta specifikācijā, un tiem jāatbilst kalpošanas ilgumam, kas norādīts tabulā: <table border="1" data-bbox="478 1075 1149 1321"> <thead> <tr> <th>Iekārta</th> <th>Kalpošanas ilgums</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Ūdens cauruļvadi</td> <td>50 gadi</td> </tr> <tr> <td>Konstrukcijas</td> <td>50 gadi</td> </tr> <tr> <td>Mehāniskās iekārtas</td> <td>15 gadi</td> </tr> <tr> <td>Elektriskās iekārtas</td> <td>15 gadi</td> </tr> </tbody> </table> Šī līguma laikā veiktie darbi jāizpilda, nepārtraucot ūdensapgādi patērētājiem, izņemot noteiktus laika posmus pieslēgumu izbūvei. Neatkarīgi no specifikāciju prasībām Privātais partneris ir pilnībā atbildīgs par tāda aprīkojuma un materiālu piegādi, kas ir derīgi paredzētajiem mērķiem un atbilst augstākminētajiem kalpošanas ilgumiem. Jaunu iekārtu izbūvei un esošo iekārtu liela mēroga rekonstrukcijai vai modernizācijai projektēšanas horizonts noteikts līdz [gads]. gadam. Projektētā slodze ir balstīta uz sekojošiem pieņēmumiem: • Iedzīvotāju skaita noteikšana, kas balstīta uz iedzīvotāju skaita prognozi [gads]. gadā; • 100% aptvertas visas Pašvaldības teritorijā esošās dzīvojamās vietas ar iedzīvotāju skaitu lielāku kā [skaitis]. • 95% pieslēgumu (min) pakalpojumu projekta teritorijā; • ūdensapgādes nepārtrauktība, atkarībā no apgādes kategorijas, ko nosaka Latvijas Būvnormatīvi LBN 222-99 nodaļā Nr. 47;	Iekārta	Kalpošanas ilgums	Ūdens cauruļvadi	50 gadi	Konstrukcijas	50 gadi	Mehāniskās iekārtas	15 gadi	Elektriskās iekārtas	15 gadi
Iekārta	Kalpošanas ilgums										
Ūdens cauruļvadi	50 gadi										
Konstrukcijas	50 gadi										
Mehāniskās iekārtas	15 gadi										
Elektriskās iekārtas	15 gadi										

	• Maksimālā ūdens patēriņa laikā 15 m minimālais hidrostatiskais spiediens pie patērētājiem vai 10 m hidrostatiskais spiediens cauruļvados māju pirmajos stāvos un papildus 4 metri katram nākošajam stāvam, kā tas ir noteikts LBN 222-99 nodaļā Nr. 36 • Minimālā plūsma pie patērētāja ir 7.2l/min. • Minimālā plūsma 3 st. ilga ārēja ugunsgrēka dzēšanai, kā tas noteikts LBN 222-99, atkarībā no tā, kas dod lielāku ūdens patēriņu - pieslēgto iedzīvotāju skaits ūdensapgādes sistēmai (LBN 222-99 Tabula 4.) vai lielākās ēkas apjoms (LBN 222-99 Tabula 5.); • Minimālā plūsma 45 minūšu iekšējā ugunsgrēka dzēšanai, kā tas noteikts LBN 221-98 nodaļā Nr.57; • Ūdens patēriņš sadzīves (mājsaimniecības) vajadzībām tiek aprēķināts 365 dienām gadā; • Viens cilvēks dienā patērē 150 l ūdens (125 l tieši patērēts ūdens un 25 l neuzskaitītā ūdens daudzums); • Ikdienas patēriņa svārstību koeficients tiek aprēķināts saskaņā ar LBN 222-99, atkarībā no apkalpoto iedzīvotāju skaita; • Komerciālais un institucionālais patēriņš ir aprēķināts 250 dienām gadā un tas tiks ņemts tieši no tehniski ekonomiskā pamatojuma.
7.3.2.	Aprakstīt prasības iekārtu maksimālās projektētās jaudas noteikšanai. Piemēram - Pakalpojumu standarti ir balstīti uz Dzeramā ūdens direktīvu (ES Padomes direktīva 98/83/EK Par dzeramā ūdens kvalitāti patērētāja krānā), kā arī uz LR Ministru Kabineta 2003. gada 29. aprīļa noteikumiem Nr.235 “Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība” un Latvijas Būvnormatīvu LBN 222-99 prasībām. Dzeramā ūdens ieguves un uzglabāšanas iekārtu projektēšana jābalsta uz paredzētajiem [gads].gada datiem. Veicot tehniskā projekta izstrādi, jāņem vērā: • ES direktīvu izpilde; • pašvaldības lielums; • dominējošie apstākļi (jaunu iekārtu izbūve vai veco rekonstrukcija). Ūdens ieguves, attīrīšanas un uzglabāšanas procesam kopumā jā sastāv no šādiem posmiem: • iegūšana no artēziskajām akām; • sūknēšana uz ŪAI; • ūdens attīrīšana; • galīgā dezinfekcija; • sūknēšana uz tīrā ūdens uzglabāšanas rezervuāriem un tālāk uz sadales tīklu.
7.4.	Iekļaut informāciju par pieejamajām izpētēm un to atbilstību situācijai un to statusu, sniegt atsauces uz inženiertehniskiem rasējumiem, ja pieejami. Piemēram - Teritorijas kartes mērogos 1:500 un, kas parāda savienotās maģistrāles un komunikāciju pieslēgumu punktus, ir iekļautas kā rasējumi Nr. UA-1 un Nr. UA-2.

	Kartēs parādīta arī būvlaukumu teritorijas topogrāfija un esošās maģistrāles un būves. Veikta ģeoloģiskā izpēte. Izpētes atskaite iekļauta pielikumā Nr. 2-1.3. Sniegtā informācija ir tikai indikatīva konkursa piedāvājumu sagatavošanas vajadzībām, un Privātajam partnerim tā jāpārbauda un jāveic papildus izpētes tehniskā projekta izstrādāšanas laikā.
7.5.	Sniegt informāciju par tehniskā projekta izstrādes principiem, standartiem un normatīvu prasībām aprakstot katras aktivitātes ietvaru un attiecināmās prasības. Piemēram - Tehniskais projekts jāizstrādā saskaņā ar Latvijas Būvnormatīviem un jāapstiprina visās attiecīgajās iestādēs pirms būvdarbu uzsākšanas. Visu nepieciešamo atļauju, licenču un saskaņojumu saņemšana projektēšanai un būvdarbiem ir Privātā partnera pienākums. Darbu sastāvs parādīts zemāk: • 3 esošo aku slēgšana; • 2 jaunu aku izbūvi; • 2 aku pieslēgšana ŪAI; • 2 aku automatizācija. Privātajam partnerim savā tehniskajā projektā jāveic visi nepieciešamie aprēķini un jā sagatavo rasējumi visiem līgumā iekļautajiem darbiem. Projektā viņam jāņem vērā mehānisko iekārtu, kam nepieciešami pacēlāji, telferi un ceļamkrāni, dinamiskās un statiskās slodzes. Visām konstrukcijām jāatbilst pašreizējiem Latvijas Republikas normatīviem. Sniegt detalizētu katras projektējamās sadaļas prasību aprakstu. Piemēram - Darbos ir iekļauta jauna UAS kompleksa izbūve, t.sk.: • filtru ēkas izbūve, ieskaitot procesa aprīkojuma uzstādīšanu; • 2 jaunu artēzisko aku izbūve, elektroapgāde un automatizācija; • tīrā ūdens rezervuāra izbūve; • spiediena paaugstināšanas stacijas izbūve; • esošā ūdenstorņa demontāža; • savienojuma cauruļvadi no ŪAI līdz maģistrālā ūdensvada tīkliem; • jauni cauruļvadi no 2 jaunajiem artēziskajiem urbumiem līdz ŪAI; • iekārtas hlorēšanai ar nātrija hipohlorītu; • elektroiekārtas, elektroapgāde un PLC/SCADA sistēma; • apkure un ventilācija; • mērinstrumenti; • piebraucamie ceļi; • ietves; • ārējais apgaismojums; • stāvvieta; • nožogojums;

- teritorijas labiekārtošana.

Vispārējie projektēšanas principi

Privātajam partnerim savā tehniskajā projektā jāveic visi nepieciešamie aprēķini un jā sagatavo rasējumi visiem līgumā iekļautajiem darbiem. Projektā viņam jāņem vērā mehānisko iekārtu, kam nepieciešami pacelāji, telferi un ceļamkrāni, dinamiskās un statiskās slodzes.

Visām konstrukcijām jāatbilst spēkā esošajiem Latvijas Republikas standartiem.

Piedāvātās ēkas rūpīgi jāapraksta konkursa dokumentos un jāizmanto ekonomiski efektīvi risinājumi.

Visiem logiem jābūt no plastikāta saskaņā ar spēkā esošajiem normatīviem un noteikumiem un logu rūtīm jābūt vismaz ar dubulto termostiklu. Ārdurvīm jābūt no metāla. Iekšdurvīm jābūt no mitrumizturīga nemetāla materiāla saskaņā ar spēkā esošajiem normatīviem un noteikumiem.

Siltumizolācijas apjoms jānosaka, vadoties pēc iekštelpu temperatūras, kā noteikts LBN 222-99 un šajā Tehniskajā specifikācijā.

Visi ūdens no jumtiem jāsavāc ārā kanālos un jānovada līdz zemes līmenim ar atbilstoša lieluma un skaita vertikālām caurulēm. Visiem drenāžas sistēmas materiāliem jābūt no skārda, kas pārklāts ar plastmasu.

Jāuzstāda pacelējiekārtas visam tehnoloģiskajam ŪAI aprīkojumam, lai nodrošinātu vienkāršu un drošu to apkopi.

Jānodrošina speciālo instrumentu komplekts, kas nepieciešams iekārtu regulārai apkalpei un tehniskajai apkopei.

Cauruļvadi – vispārīgi

Visi pieslēgumi pie esošā tīkla ir iekļauti projektā. Tajā ietilpst visas caurules, armatūra, aizbīdņi, skatakas u.c. Lielumiem jāatbilst iepriekš dotajiem hidrauliskajiem nosacījumiem.

Visas ūdens caurules jāprojektē un jābūvē ar:

- minimālo darba spiedienu 6 bar;
- vismaz 1800 mm virskārtu virs cauruļvada, mērot no zemes līmeņa, vai jānodrošina pietiekama siltumizolācija to sasalšanas novēršanai;
- vienmērīgi kāpjošiem vai krītošiem slīpumiem.

Visiem cauruļvadiem jāveic spiediena testi pie spiediena, kas ir 1,5 reizes lielāks nekā faktiskais to darba spiediens.

Šajā līgumā ir iekļauta cauruļvada šķērsotās augsnes un ielu segumu pilnīga atjaunošana.

Jauno ūdens cauruļvadu projektā un izbūvē jāiekļauj visi nepieciešamie aizbīdņi, lai nodrošinātu maģistrāļu adekvātu darbību. Visiem aizbīdņiem jābūt nodrošinātiem pret aizsalšanu.

Katrs cauruļvads jāapgādā ar noslēgvārstiem atbilstošajās vietās.

Katram uzstādītajam aizbīdnim, atgaisotājam vai hidrantam jānodrošina un

jāpiestiprina marķējuma plāksnīte ar norādi latviešu valodā.

Jāiekļauj visas drenāžas sistēmas un grāvji, kas nepieciešami gruntsūdens līmeņa noturēšanai vēlamajos līmeņos konstrukciju tuvumā un būvlaukuma un ceļu pasargāšanai no applūšanas.

Filtru ēka

Līgumā ir iekļauta jaunu ūdens attīrīšanas iekārtu (ŪAI) projektēšana un izbūve. Iekārtas jāizvieto blakus esošajām ŪT, kā parādīts rasējumā Nr. UA-1. Privātajam partnerim jāievēro Publiskā partnera prasības attiecībā uz ŪAI novietojumu, kas ir attēlots rasējumā Nr. UA-1. Ja optimālāka tehnoloģiskā procesa nodrošināšanai nepieciešams, tad iepriekš saskaņojot ar Publisko partneri iespējams mainīt ŪAI novietojumu..

Filtriem jābūt pilnībā nokomplektētiem un apgādātiem ar ieplūdes kanāliem, aizbīdņiem, nepieciešamajām caurulēm skalošanai un filtrēšanas materiāliem. Filtri pilnībā jāapgādā ar nepieciešamo filtra apakšu skalošanai, kā arī filtra pildījumu. Jānodrošina tāds papildus filtra pildījuma daudzums, lai pietiktu paredzētajai izmantošanai divu gadu garumā darbībai pie maksimālās plūsmas. Pildījumam jābūt droši iepakotam ilgtermiņa uzglabāšanai un skaidri marķētam. Filtriem jādarbojas gan automātiskā, gan manuālā režīmā.

Visām tērauda konstrukcijām jābūt no nerūsējošā tērauda (SS2333) vai no atbilstoši apstrādāta korozijnoturīga tērauda.

Filtrētais ūdens tiek sūknēts uz jauno pazemes rezervuāru.

Skalošanas ūdens jānodrošina ar sekojošu līdzekļu palīdzību:

- skalošanai izmantojot attīrītu ūdeni no jaunā pazemes rezervuāra;
- gaisa pūtēju.

Filtru skalošanai jānotiek periodiski un, vēlams, naktī. Skalošanai jāizmanto gan gaiss, gan ūdens. Jānodrošina bloķēšanas ierīces, lai nepieļautu vairāku filtru skalošanu vienlaicīgi. Privātajam partnerim jāapsver nepieciešamība novadīt kanalizācijā pirmo filtrātu pēc skalošanas. Iekārtas jāprojektē tā, lai, skalojot vienu filtru vai vienam filtram nedarbojoties, pārējo filtru jauda atbilstu projektētās plūsmas jaudai.

Izstrādājot ūdens attīrīšanas tehnoloģisko procesu, jāparedz filtru skalošanas procesa kvalitātes kontrole.

Skalošanas sistēmas vadībai parasti jādarbojas automātiskā režīmā, bet nepieciešamības gadījumā jābūt iespējai sistēmu darbināt rokas vadības režīmā. Skalošanas ūdens jānovada uz skalošanas ūdeņu nostādināšanas rezervuāru un tālāk paštecē uz lietus kanalizācijas sistēmu.

Katra filtra skalošana jāuzsāk, kad spiediena pazemināšanās filtrā pārsniedz noteiktu norādīto līmeni vai pēc noteikta filtrētā ūdens daudzuma, vai pēc noteikta laika perioda. Šis process jāvada un jākontrolē ar jaunajās ŪAI uzstādīto SCADA sistēmu.

Visam nātrija hipohlorīta dozēšanas aprīkojumam jādarbojas atkarībā no plūsmas.

Ūdens uzglabāšanas konstrukcijas jāprojektē saskaņā ar BS 8007. Pārējās betona

	konstrukcijas jāprojektē saskaņā ar BS 8110:1, -2 un -3. Ēkas ieteicams būvēt no tērauda konstrukcijām ar vietējam klimatam un Latvijas Būvnormatīviem atbilstošu siltumizolāciju. Visām iekšsienām jābūt ar ūdensnecaurlaidīgu virsmu. Grīdas jākrāso ar 2-komponentu tipa krāsu, kas piemērota rūpniecības ēkām. Filtru ēkas apraksts sniegts zemāk. Tā kā tehnisko projektu izstrādās nozīmētais Privātais partneris, sekojošā informācija jāaplūko tikai kā vadlīnijas. Visas krāsas jāapspriež ar Publisko partneri. Materiālu specifikācija ir sekojoša:
Filtri	nerūsējošais tērauds vai atbilstoši apstrādāts korozijnoturīgs tērauds
Grīda filtru zālē	slīpēts dzelzsbetons
Grīda + 100 mm uz sienas līdzīgs)	akrila plastmasas/smilts grīdas segums (<i>acrydur</i> vai līdzīgs)
Sienas	betons: dekoratīvais + lateksa krāsa divās kārtās apmetums: lateksa krāsa divās kārtās
Iekārtu pamati	dekoratīvais betons, noslīpēti ārējie stūri
Griesti minerālvates vai līdzīgs	troksni absorbējošs materiāls, apšuvums no līdzīgs
<u><i>Dozēšanas telpa</i></u>	
Grīda	slīpēts dzelzsbetons
Grīda + 100 mm uz sienas līdzīgs)	akrila plastmasas/smilts grīdas segums (<i>acrydur</i> vai līdzīgs)
Sienas	betons: dekoratīvais + lateksa krāsa divās kārtās apmetums, lateksa krāsa divās kārtās
Griesti	apmetums, lateksa krāsa divās kārtās
<u><i>Elektriskā aprīkojuma telpa</i></u>	
Grīda	slīpēts dzelzsbetons un putekļus saistošs segums
Sienas	apmetums, lateksa krāsa divās kārtās
Griesti	betons, lateksa krāsa divās kārtās
<u><i>Vadības telpa</i></u>	
Grīda	sausās telpās – atbilstoša priekšapstrāde un grīdas pārklājums no linoleja
Sienas	apmetums, lateksa krāsa divās kārtās vai stikla šķiedras audums ar lateksa krāsu divās kārtās

Griesti	apmetums, lateksa krāsa divās kārtās
<u>Tualetes telpa</u>	
Grīda	mitrām telpām – atbilstoša priekšapstrāde un grīdas pārklājums no flīzēm
Sienas	apmetums, lateksa krāsa divās kārtās vai stikla šķiedras audums ar lateksa krāsu divās kārtās
Griesti	apmetums, lateksa krāsa divās kārtās
Aprīkojums	Keramikas normāla izmēra tualetes pods, tualetes papīra turētājs, keramikas izlietne ar karstā un aukstā ūdens jaucējkrānu, šķidro ziepju dozētājs, papīra dvieļu turētājs.
<u>Citas ŪAI telpas</u>	
ŪAI ēkā jāparedz arī telpa avārijas rezerves dīzeļģeneratora uzstādīšanai, bet nav nepieciešams izbūvēt laboratorijas un virtuves telpas.	
<u>Spiediena paaugstināšanas stacijas izbūve ar maksimālo stundas jaudu $Q=150\text{ m}^3/\text{st}$.</u>	
Privātajam partnerim jāprojektē un jāuzstāda 2. pakāpes sūkņi, kuri jāaprīko ar frekvences pārveidotājiem, lai varētu veikt spiediena kontroli ūdensvada tīklā. Sūkņi jāuzstāda jaunajā būvē (vēlams bloķēt ar tīrā ūdens rezervuāru) Sūkņu sistēma jāprojektē atbilstoši Latvijas Būvnormatīvu LBN 222 prasībām, un tai jānodrošina momentānā attīrītā ūdens plūsma $150\text{ m}^3/\text{st}$. pie spiediena 3,5 bar ŪAI izplūdē.	
Nakts laikā pie minimālā patēriņa sūkņiem un filtru stacijai jābūt spējīgai strādāt ar minimālo caurplūdi $1,2\text{ m}^3/\text{st}$.	
<u>Pazemes rezervuāra, $V=420\text{ m}^3$, izbūve</u>	
Rezervuārs jāprojektē un jābūvē saskaņā ar Latvijas Būvnormatīviem, un tā minimālajam lietderīgajam tilpumam jābūt 420 m^3 . Rezervuāram jābūt no dzelzsbetona un jā sastāv no diviem vienādiem, pilnībā norobežotiem nodalījumiem. Katram nodalījumam jāspēj darboties izolēti no otra, un abiem nodalījumiem jāspēj darboties kā vienai tvertnei. Katram rezervuāra nodalījumam jābūt ar piekļuves lūku un trepēm līdz rezervuāra apakšējam līmenim. Caurulēm un trepēm jābūt no nerūsējošā tērauda (SS 2333), aizbīdņiem – no kaļamā ķeta. Visu to virsmas materiālu kvalitātei, kas nonāks saskarē ar attīrīto ūdeni, jābūt tādai, kāda apstiprināta lietošanai ar dzeramo ūdeni.	
Rezervuāri jāaprīko ar:	
• pietiekamu termoizolācijas sistēmu, lai nepieļautu ūdens sasalšanu rezervuārā ziemas periodā, • nostiprinātām trepēm (no nerūsējošā tērauda) ar drošības margām, lai garantētu drošu personāla piekļuvi pie rezervuāra nodalījuma, • iekšējām caurulēm un aizbīdņiem, • hermētiski noslēgtām skatakām, • nerūsējošā tērauda, siltinātām piekļuves lūkām, • stacionāriem nerūsējošā tērauda cauruļvadiem rezervuāru	

	tīrīšanai, • līmeņa mērīšanas iekārtām. <i>Iekārtas hlorēšanai ar nātrija hipohlorītu</i> Privātajam partnerim jānodrošina iekārtas no jaunajām ŪAI izplūstošā attīrītā ūdens dezinfekcijai. Šīs iekārtas jāprojektē īslaicīgai izmantošanai ārkārtas gadījumā, un to jaudai jāatbilst ŪAI maksimālajai ražotspējai, kā arī jānodrošina brīvā hlora koncentrācija attīrītajā ūdenī no 0,5-2 mg/l. Dezinfekcijai jāizmanto nātrija hipohlorīta šķīdums. Projektā jāparedz iespēja: • uzglabāt šīs ķīmikālijas 30 dienu patēriņam pārvadājamās plastmasas konteineros; • nātrija hipohlorīta adekvātai iemaisīšanai attīrītajā ūdenī pirms Tīrā ūdens rezervuāra.
8.1.	Snigt informāciju par kritērijiem prasībām un normatīviem būvdarbu veikšanai. Piemēram - Privātajam partnerim jāveic darbi saskaņā ar tehnisko projektu un Latvijas Būvnormatīviem, kā arī Vispārējām un Speciālajām prasībām.
8.2.	Norādīt prasības attiecībā pret pieejamību, atbilstību un kvalitāti saskaņā ar Vispārējām tehniskām prasībām.
8.3.	Sniegt informāciju saskaņā ar Vispārējām tehniskajām specifikācijām un Speciālajām prasībām testu organizēšanas un rezultātu reģistrēšanu. Piemēram – Vispārīgi Privātajam partnerim jāveic pārbaudes. Testu ziņojumi [skaits] eksemplāros jāiesniedz Inženierim katra testa beigās. Testēšanas instrumenti, ķīmikālijas un aprīkojums jānodrošina Privātajam partnerim. Aprakstīt specifiskās prasības un darbības katras komponentes testēšanai. Piemēram - Sadales skapji un vadības paneļi Katra sadales skapja / vadības paneļa pilna pārbaude un testēšana jāveic ražotāja rūpnīcā saskaņā ar Vispārējām prasībām. Kabeļi Kabeļi jāpārbauda būvlaukumā saskaņā ar Vispārējām prasībām pirms elektrības pieslēgšanas. Iegremdējamie sūkņi Sūkņi jāpārbauda un jātestē darbībā ražotāja rūpnīcā. Būvlaukumā motori un sūkņi jātestē saskaņā ar Vispārējām prasībām. Attīrītā ūdens un skalošanas sūkņi Elektriskie motori un samontētais sūknis jāpārbauda un jātestē darbībā ražotāja

rūpnīcā. Būvlaukumā motori un sūkņi jātestē saskaņā ar Vispārējām prasībām.

Gaisa pūtēji

Elektriskie motori un samontētie gaisa pūtēji jāpārbauda un jātestē darbībā ražotāja rūpnīcā. Būvlaukumā gaisa pūtēji jātestē saskaņā ar Vispārējām prasībām.

Aizbīdņi un cauruļvadi

Cauruļvadu posmos jāveic hidrauliskā spiediena testi saskaņā ar Vispārējām prasībām.

Ražotāja rūpnīcā jāveic gan aizbīdņu korpusa, gan ligzdas spiediena testi saskaņā ar attiecīgajiem normatīviem. Būvlaukumā caurules un aizbīdņi jātestē saskaņā ar prasībām.

Aerācijas testi

Privātajam partnerim jāveic pabeigtas sistēmas aerācijas testi, lai pierādītu skābekļa padeves efektivitāti sistēmā.

Attīrīšanas sistēmas testi

Privātajam partnerim jāveic pabeigtas dzelzs, mangāna un sulfātu atdalīšanas sistēmas testi, lai pierādītu, ka sistēmas darbība atbilst šajā līgumā izklāstītajām prasībām. Testi jāveic 24 stundu laika posmā, ik pēc stundas ņemot ūdens paraugus ieplūdē un izplūdē. Nākošie 10 testi jāveic ar ne vairāk kā 24 stundu intervālu, iekārtām darbojoties ar maksimālo norādīto jaudu. Testi jāuzskata par apmierinošiem, ja izplūstošā ūdens kvalitāte saglabājas norādītajās robežās katram testam un ieplūstošā ūdens kvalitāte ir Speciālajās prasībās noteiktajās robežās.

Gadījumā, ja dzelzs, mangāna vai sulfāta koncentrācija ieplūstošajā ūdenī (izteikta mg Fe/l, mg Mn/l, mg SO₄/l) ir augstāka par maksimālo vērtību, kas uzrādīta šajā Tehniskajā specifikācijā, testi uzskatāmi par apmierinošiem tikai tad, ja duļķainība ir norādīto prasību robežās un ja dzelzs, mangāna, sulfāta koncentrācijas samazināšana (izteikta mg Fe/l, mg Mn/l, mg SO₄/l) ir vienāda ar vai augstāka par maksimālo prasībās paredzēto samazināšanu.

Cauruļvadi

Cauruļvadiem jāveic spiediena tests saskaņā ar Vispārējām Publiskā partnera prasībām.

Aku lauka cauruļvadi, dzeramā ūdens cauruļvadi un filtru skalošanas ūdens cauruļvadi jādezinficē saskaņā ar Vispārējām prasībām.

Ūdens uzglabāšanas konstrukcijas

Ūdens vai citu šķidrumu uzglabāšanai būvētajām konstrukcijām jāveic noplūžu pārbaude saskaņā ar Vispārējām prasībām.

Šo konstrukciju pārsegumi jāpārbauda saskaņā ar Vispārējām prasībām.

Dzeramā ūdens uzglabāšanas konstrukciju dezinficēšana

Jebkura konstrukcija šī līguma ietvaros, kurā tiek uzglabāts dzeramais ūdens, jādezinficē saskaņā ar Vispārējām prasībām.

	PLC un SCADA sistēma Ražotāja rūpnīcā sistēma pilnībā jāpārbauda un jātestē saskaņā ar Vispārējām prasībām, izmantojot programmatūras projektu šim līgumam un veicot ievades datu simulāciju. Šie testi pirms iekārtu nodošanas ekspluatācijā jāatkārto būvlaukumā, simulējot ievaddatus, kur tas nepieciešams.
8.4.	Aprakstīt iekārtu darbības pārbaudes veikšanu. Piemēram - Privātajam partnerim jāvada iekārtu darbība trīs mēnešus. Privātajam partnerim desmit secīgu dienu laikā jāparāda, ka iekārtas atbilst prasībās noteiktajiem standartiem. Privātajam partnerim šajā periodā jāpaņem 30 (trīsdesmit) ūdens paraugi neregulāros laika intervālos un jāveic pH testi, attiecīgās bakterioloģiskās analīzes un Fe, Mn un SO₄ testi. Par sekmīgu izpildi tiks uzskatīta 100% atbilstība augšminētajām maksimālajām koncentrācijām, kas dotas attiecīgajās ES un vietējo normatīvo aktu prasībās. 10 dienu pārbaudes perioda laikā Privātajam partnerim trīs dienas jāvada iekārtu darbība ar funkcionējošu hlorēšanas sistēmu. Privātajam partnerim jāparāda, ka brīvais hlors no būvlaukuma izplūstošajā attīrītajā ūdenī ir noturams līmenī starp 0,5-2 mg/l. Privātajam partnerim šajā periodā jāpaņem 5 neregulāri ūdens paraugi un jāveic brīvā hlorīda analīzes. Par sekmīgu izpildi tiks uzskatīta 100% atbilstība augšminētajam diapazonam.
8.5.	Aprakstīt prasības apmācību sniegšanai, tēmas, grafiks, ilgums, valoda, materiāli. Piemēram - Privātajam partnerim jānodrošina 5 dienu ilga personāla apmācība darbam ar visām piegādātajām iekārtām un aprīkojumu to apkopei, kā norādīts Vispārējās prasībās. Mācībām jānotiek latviešu valodā. Ja instruktori nepārvalda latviešu valodu, Privātajam partnerim jānodrošina tulkošana. Privātajam partnerim jānodrošina ekspluatācijas instrukcijas latviešu valodā 3 eksemplāros (papīra formātā) ar norādēm par nepieciešamo periodisko apkopi. Viens eksemplārs ekspluatācijas instrukcijām jāiesniedz digitālā versijā ar instalāciju uz vadības datora, automātiski atgādinot par nepieciešamajām veicamajām apkopēm. Privātajam partnerim jānodrošina nepieciešamie materiāli un instrumenti, kas nepieciešami sistēmas elementu apkopei, saskaņā ar rūpnīcu – izgatavotāju rekomendācijām 2 gadu periodam. Viena cilvēkdiena tiek definēta kā vienas personas 8 stundu apmācība būvlaukumā. Ceļā pavadītais laiks vai pusdienu pārtraukums netiek iekļauts apmācības laika aprēķinā. Apmācība jāveic atbilstoši kvalificētam personālam. Apmācības mērķis ir iepazīstināt personālu ar visiem iekārtu un aprīkojuma aspektiem, sniegt detalizētas instrukcijas par specifisku mehānisko un elektrisko daļu un cita līguma ietvaros piegādātā aprīkojuma drošu ekspluatāciju un apkopi.
8.6.	Sniegt informāciju par pabeigto darbu nodošanu-pieņemšanu ekspluatācijā, atbilstību kritērijiem, prasībām un LR normatīviem.
9.	Sniegt informāciju par attiecīgo normatīvo LR regulējumu un prasībām.

	Piemēram - Privātajam partnerim, viņa apakšuzņēmējiem un vadošajam personālam jābūt licencētiem profesionāļiem ar attiecīgajiem sertifikātiem saskaņā ar spēkā esošo Latvijas Republikas likumdošanu. Informācija par Latvijas Republikas likumiem ir pieejama sekojošās interneta mājas lapās: • www.vidm.gov.lv; • www.likumi.lv.
10.1.	Aprakstīt prasībās attiecībā uz līguma izpildes vadību, komunikāciju un koordināciju, dalībniekiem utt. Piemēram - Visā Līguma izpildes laikā notiks iknedēļas sapulces būvobjektā. Uz tām jāierodas Privātā partnera personālam objektā. Privātā partnera pārstāvim jā sagatavo apkopojošā iknedēļas atskaite. Tajā jābūt uzskaitītiem plānotajiem nākamās nedēļas darbiem, šīs nedēļas darbiem un pagājušās nedēļas darbiem. Atskaites kopija katru nedēļu jāiesniedz Publiskajam partnerim vienu dienu pirms iknedēļas sanāksmes būvobjektā. Privātajam partnerim iknedēļas sapulces laikā jāiesniedz parakstīšanai arī ikdienas darbu lapa.
10.2.	Sniegt informāciju par plānotajām ikmēneša vadības sapulcēm, koordināciju, dalībniekiem u.t.t. Piemēram - Visā Līguma izpildes laikā notiks ikmēneša projekta vadības sapulces. Uz tām jāierodas Privātā partnera vadošajam personālam, Inženierim un Publiskā partnera pārstāvim.